

**OUR  
LIFE**

**НАШЕ  
ЖИТТЯ**

---

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St. Philadelphia, Pa. 19141

---



Із імпрези Музичного Садка у Нью Йорку

---

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Лютий ч. 2. February 1967

## НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXIV. ЛЮТИЙ Ч. 2

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська, Олена Лотоцька, д-р Наталя Ішук, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко, Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.  
Philadelphia 41, Pa.  
Tel DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді від січня 1963 ..... \$5.00  
Піврічна передплата ..... \$2.75  
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.  
Річна передплата в Австралії 4 а. д.  
Річна передплата у Франції 10 н. фр.  
Річна передплата в Німеччині 12 н. м.  
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.  
Поодиноке число 50 центів

## Зміст:

Л. Мурович: Героїням УПА  
Безіменні

Л. Шандра: Окружна Рада СВА в Шیکاго

Д. Ребет: Наше місце у спільноті

Г. Чернін: Інспектор Мокрина

В. Єрмоленко: З дитячих років

ІВП: Що скаже мати дитині?

Роксоляна: Значення іграшок

Л. Залеська-Онишкевич: Мистець Слава Геруляк

Наші Світлички

ІВП: Сесія виховних дій у Торонто

О. Zwadiuk: Press Relations

N.: Our Designers

Р. Коцик: Вічно зелені білини

Н. Ч.: Куховарські назви

А. Сивуляк: Таємниця шинки

Вишивані сукні

П. Кізко: Гандзя

О. Литвин: Три Петрики

Л. Полтава: Новорічна сніжинка

Річні збори Головної Управи

П. Щуровська: Моя музична освіта

## На обгортці:

На світліні сценка з Свят-Миколаївської вистави Музичного Садка, що діє під проводом Галі Мирошніченко у Нью Йорку.

## OUR LIFE

VOL. XXIV. FEBRUARY No. 2

Edited by Editorial Board  
Monthly publication except August,  
of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.  
4936 N. 13th St.  
Philadelphia 41, Pa.  
Tel DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$5.00 per year, half year \$2.50. Subscription in Canada \$5.00 per year, half year \$2.75. Subscription in England 1½ pound sterling, per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna., under the Act of March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА  
„НАШОГО ЖИТТЯ“

## АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska  
245 Wigman Rd.  
Bilborough Estate  
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers  
49 Linden Gardens  
Notting Hill Gate  
London W. 2

## АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”  
16a Prospect St.  
Glenroy, W9, Victoria  
Australia

## ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович  
с/с No. 7 887 92 de Paris  
26, rue de Forcy  
Paris 18-e  
France

## НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband  
Haus der Begegnung  
8 Muenchen 27  
Rauchstr. 22

## On the Front Page:

Children's play in the Musical Kindergarten of Halina Myroshnychenko in New York City.

## На терені СВА

5. лютого — Гуцульський Вечір — 20 Відділ СВА у Філадельфії
11. лютого — Вечір Жіночого Пера — Окр. Рада СВА у Філадельфії
11. лютого — Вишивані Вечерниці — Відділи Окр. Ради СВА в Нью Йорку
12. лютого — Окр. З'їзд — Окр. Рада СВА у Філадельфії
26. лютого — Вечір Жіночого Пера — Окр. Рада СВА в Ньюарку
12. березня — Окр. З'їзд — Окр. Рада СВА в Ньюарку
19. березня — Окр. З'їзд — Окр. Рада СВА в Нью Йорку
16. квітня — Показ історичних строїв — Окр. Рада СВА в Дітроїті

## КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

ТУЖЛИВІ НАСТРОЇ — Blues for Lovers. Фільм, у якому грає музикант-джазмен Рой Чарлз у Лондоні. Він допомагає сліпому хлопцеві у звушливий спосіб.

СІЛЬСЬКИЙ ХЛОПЕЦЬ — The Country Boy. Молодий хлопчина мріє стати співаком і втікає зі свого дому в Теннесі. Головну роллю грає Ренді Бун. У фільмі багато мелодійних пісень.

ВНУТРІШНІ РОЗШУКИ — Destination Inner Space. Наукові розсліди переводить вибраний гурт, що складається з ученого, мореплавця й світлиця. Любовна пригода роз'яснює підводну мандрівку.

БОРОТЬБА КНЯЗЯ ДУНЕГАЛУ — Fighting Prince of Donegal. У цьому фільмі Дізнає живо розгортає історію боротьби молодого ірландського ватажка з 16 стол.

ЗА МНОЮ, ХЛОПЦІ! — Follow Me, Boys! Фред МекМеррі грає провідника скавтів у малому містечку. Фільм Дізнає.

ГЕМБІТ — Gambit. У цій комедії Шірлі МекЛейн грає головну роллю. Йдеться про крадіжку предмету мистецтва у хвилюючих обставинах.

## СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Таблиця гуцульських узорів у Н. Ж. ч. 1 через помилку надрукована обернено. Як відомо, в українських узорах усі квіти й листочки повинні стремити догори, а тут вони повернені до низу. Прохаємо вибачення за недогляд. А вишивальниці повинні врахувати цю помилку при вишиванні тих узорів.

Лариса Мурозич

## ГЕРОЇНЯМ УПА

Горить у народі і буде навіки горіти  
Любов животворча до Вас, Героїні УПА,  
Тиранам несила любови огню погасити,  
У п'ятні нам світить лиш Ваша повстанська тропа!

На ній так жертовно, плече-у-плече з вояками,  
Співаючи пісню ішли Ви у праведний змаг,  
Щоб владно замаяв над вежами Києва брами  
Злотисто-блакитний, державний наш прадідний стяг.

Чи можна забути діла Ваші світлі й нестерті?  
Не раз, як медсестри повстанців чи як зв'язкові,  
Безстрашно у вічі Ви хижій дивилися смерті,  
Не раз, мов троянда, цвіла Ваша кров на траві.

У Рідному ж Краю усіх, що стоять на сторожі  
Культури скарбниці, її самоцвітів-перлин,  
Проторяють за грати кати й яничари ворожі,  
Або на заслання, де їх ожидає загин.

Та Ви, Героїні, в священній борні за свободу,  
З Героями разом — яскравий змагання пролог,  
На Ваших слідах знов там Велетні дужі народу  
Востанне повстануть, здобудуть вінок перемог!



## Безіменні

Лютий-місяць спонукує нас завжди до глибших роздумів. У бігу нашої многострадалної історії зложилося так, що в тому місяці загинули з рук окупата нашої землі — дві визначні українські жінки. Ольгу Басараб, члена Української Військової Організації, замучено у Львові в лютому 1924 р., а Олену Телігу, провідного члена Організації Українських Націоналістів розстріляно в Києві, в лютому 1942 р.

Кожного року в лютому пропливає їх тінь над згадкою у честь Жінки-Героїні. Бо поруч них ми поклоняємося пам'яті інших, що попереджували їх, або, що пішли їх слідами. Вихоплюємо з сутінків забуття жіноцтво наших визвольних змагань, жертви большевицьких тюрем, жінок-повстанців із Кінгіру.

Цього року згадуємо в лютому героїських жінок Української Повстанської Армії. Нам дуже мало відомо про поодинокі постаті чи подвиги їх. „Їх ім'я — легіон“ можна сказати словами св. Письма. Бо в різному часі й різних частинах УПА вони дали великий вклад праці, завзяття й душевних сил. А їх наймення губились у гущі інших псевд. Призабувся також їх чин, що майже всеціло обіймав санітарну, розвідну службу, а подекуди й постачання. Без цього вкладу УПА не була б стільки осягнула і так довго протривала у своїй збройній боротьбі.

Небагато маємо джерел, щоб простудіювати дію жінок-вояків УПА. Основні праці про дію Української Повстанської Армії майже не згадують їх, а літературні джерела це неповні документи. Можна опиратись тільки на спогадах учасників, що вже є, або будуть друковані. Тому жінки-вояки УПА — це безіменні героїні, що являються ще однією особливістю нашої історії. Вони нагадують собою отих козачок, що мушкетом і списом боронили свого хутора від татарської навали. Неодна з них пішла на ремені татарського коня в турецьку неволю. Так і її духова правнучка, жінка-боєць УПА знайшлася в концтаборах Сибіру чи Казахстану.

Не знаємо імен одних чи других. Але їх велика жертва полум'ям запалу освічує їх шлях. І вона кликатиме дальші покоління до боротьби за волю свого народу.

## 3 Головної Управи СУА



П-ні Люба Шандра  
Mrs. Luba Shandra, President of  
UNWLA Regional Council in  
in Chicago, Ill.

### ОКРУЖНА РАДА СУА В ШИКАГО

Щоб зрозуміти шлях і осяги нашої Окр. Ради, слід застановитись над призначенням Окружних Рад у нашій організації. Завданням Гол. Управи СУА є — згідно з резолюціями Конвенції — опрацювати програму цілої каденції. Окружні Ради пристосовують програму СУА до обставин і потреб Округи та характеру діяльності Відділів. Отже коли так підходити, то діяльність Окр. Ради не оцінюється числом проведених імпрез, а радше проведенням спільних починів і акцій разом із Відділами округи, постійним наглядом і допомогою Відділам в розгорненні їх діяльності, організацією Округи та її ростом, рівнем організаційного вироблення й ідейністю членства Округи. Тому від діяльності Окр. Ради в великій мірі залежить виконання програми СУА, а тим самим впровадження резолюцій Конвенції в життя.

У програмі 1966 р. Окр. Рада СУА в Шикаго звернула найбільшу увагу на три ділянки — організаційну, виховну і сусп. опіки.

Організаційна референтура Окр. Ради — без сумніву найважливіша. Від неї залежить

створення догідних умовин праці, а це в свою чергу скріплює активність других референтур. Тут можна відмітити три успішні почини. Першим із них були візити почесної голови п-ні Олени Лотоцької, а згодом голови п-ні Стефанії Пушкар. Зустріч наших провідниць із членством вплинула на настрої членства, а вони мали нагоду пізнати заінтересування поодиноких Відділів та їх склад. Другою справою — це була потреба власної домівки. Не було де примістити архів, інвентар Окр. Ради й Відділів СУА та бібліотеку, що є власністю одного Відділу. На Окр. З'їзді постановлено підшукати відповідне приміщення. Власна домівка не тільки дасть змогу вірцево упорядкувати архів, але піднесе ведення канцелярії Окр. Ради і Відділів на більш фаховий рівень. Це є спільний осяг Округи, що ще більше зближить Відділи з собою. Третім осягом була Конференція Організаційної Референтури, що дала змогу передискутувати спільні проблеми та знайти їх розв'язку. Вишкільний Семінар відкрив при тому можливості систематичного вишколу членів Управ в їх ділянках.

Найбільшим осягом у рамках програми виховної референтури є підготовка Курсу Вчительок Дошкілля. В Окрузі два Відділи, а саме — 29 і 74 ведуть Світлички. Брак професійних садівничок та можливість — відкрити ще одну Світличку вплинули на постанову перевести цей вишкіл, що його запляновано на початок лютого. Курс вестиме виховна референтка Окр. Ради, викладатимуть три фахові сили. Зголосилося вісім кандидаток.

В ділянці суспільної опіки маємо теж кілька починів. Першим із них є Комісія Сусп. Опіки. Вона діє під проводом референтки сусп. опіки, має координувати працю сусп. опіки Відділів Округи, проводити допомогові акції. Другим почином є створення Гуртка Добровільної Жіночої Служби. Його теж очолює референтка сусп. опіки Окр. Ради. Він допомагатиме Бюрові Сусп. Опіки в полегодженні деяких справ, як відвідини хворих самотніх осіб,

відвезення до шпиталю і до лікаря тощо. Кошти, пов'язані з діяльністю Гуртка будуть покриті з Фонду Наглої Потреби. Дальшим осягом цієї ділянки є Бюро Суспільної Опіки. Його створено на те, щоб скоординувати діяльність Окр. Ради СУА, 12 Відділу Укр. Золотого Хреста та Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч“ у ділянці допомоги потребуючим українцям нашого міста. Завданням Бюра буде: udzielвання порад і потрібних інтервенцій для пенсіонерів при полегодженні пенсії чи іншої допомоги, доставу перекладачів у подібних випадках, дбання про самотніх хворих у шпиталях, в наглих випадках udzielвання невеликої грошової допомоги. Бюро, що буде приміщене в домівці СУА, вестиме фахова сила з допомогою Гуртка Добровільної Жіночої Служби в полегодженні подрібної опіки над хворими. Співвідношення співдіючих організацій буде впорядковувати правильник.

В організаційній схемі СУА Окружна Рада у Шикаго є наймолодшою та числом Відділів найменшою. Однак коли взяти під увагу короткий час, — бо діє лиш чотири роки — та працю, проведenu в різних ділянках, а головно в організаційній, її успіхи великі. Вони дуже чітко відзеркалюються у взаєминах і співпраці з Відділами, яка є дуже близька, щира і всестороння. Відділи розуміють завдання Окружної Ради, її провідне становище в Окрузі та належно оцінюють її працю. А це творить сильну підставу, на якій будемо дальше розбудовувати нашу Округу.

Л. Шандра  
голова Окр. Ради СУА

### СПОГАДИ ЖІНКИ-ДИРИГЕНТА

У цьому числі починаємо друкувати спогади жінки-диригента, що дала поважний вклад у нашу музичну культуру. Платоніда Щуровська, заступниця диригента Укр. Республ. Капелі, написала їх ще дуже давно. Щойно недавно переслала нам їх рідня її сестри, яка жила й померла в Англії. Спогади торкаються часу її музичних студій та змальовують умовини життя талановитої молоді в тодішньому Києві.

## Наше місце в спільноті

Ми звикли до того, що при різних нагодах відзначається, від зарання історії через цілий наш важкий шлях, визначні жіночі постаті. Без сумніву вони заслуговують на постійну увагу і пошану, як живі символи моральних якостей на різних історіотворчих етапах, зокрема у всіх тих випадках, коли окремі індивідуальності були речниками і піонерами нових ідейно-духових течій, прогресивних суспільних процесів, носіями національної динаміки і виразниками історично-самоутверджуючої героїки; коли вони випромінювали непересічну духову силу своєї особовості, а то й випереджали сучасність. І на такі феномени українська історія не є бідна.

Але з соціологічного погляду важливішими, і в питанні історичного буття засадниче, мабуть, більш вирішними були і є ті суспільні явища, що вказують на велику життєздатність і багату духовість громадської пересічі українського жіноцтва. І власне в цьому відношенні, в органічно сильній і морально здоровій українській суспільній структурі, становище і роля української жінки виходить дуже додатньо. Це стоєть більшою або меншою мірою, до всіх верств на всіх етапах нашої історії. Зокрема в давніших історичних періодах, з великим значенням для майбутнього, головну національно-суспільну роль з широким засягом впливу відіграли не так самі видні постаті (яких у нас було багато), як радше „збірний герой“ у масі, жінка — маси, виховниця, авторитет у родині, консерватор національних життєвих сил і духових питомностей, в тому і релігійних вартостей, великою мірою повсякденний творець національно-культурної самобутності, підметна індивідуальність, чітко спрофільована людина, з твердою життєвою поставою й ідейною послідовністю, повагою і гідністю, що заставляє до належної пошани. Це зокрема відзеркалюється у своєрідній шляхетності в любові й одуховленому культі матері в українському на-

роді, що перетривав століття аж до наших днів.

Ці елементи треба окремо наголосити й у оцінці сучасного становища у підсоветській Україні. Після всіх історичних бур і ударів, фізичного і матеріального знищення, духових заломань і ворожих намагань до морального розкладу; після всіх плянів викоринити Боже, гуманне й національне з української народньої душі; після всіх скоків „генеральної лінії“ комуністичної партії, — у сучасній, кращій і менше талановитій літературі і мистецькій творчості, у безчисленних виявах української народньої духовості ми і тепер спостерігаємо й відчуваємо подих глибоких людських почувань, прагнення досконалиго, абсолютного і гарного, помічаємо правдиві гуманні вартості, пошану і любов до людини, ідеали гармонії і дружби. А разом з тим ми всюди бачимо безсмертний, незнищений і до найтонших відтінків живий образ матері з її все незмінною опікунською любов'ю, і, з другого боку, з безмежно довірливою відданістю цій матері її навіть дорослих дітей, що через ціле життя несуть зі собою первинну силу материнського тепла і впливу. Характерно, що у безлічі сучасних українських літературних творів — мати, як символ, приклад і сумління, не перестає проводити отих дорослих дітей, які в ній шукають скріплення і життєвого утвердження. Одним із показників цього може послужити вірш Григорія Кулеби „Я пішов у життя“. Серед усіх перебоїв, упадків, підйомів і змагу син скрізь бачить материні очі і чує її невідступний голос. А далі каже:

...А як впав у степу опівночі,  
До грудей пригорнув колосину,  
Бачив рідної матері очі  
Вони кликали: сину, мій сину...

Я підвівсь... Я ще йтиму і йтиму,  
Буду ранки стрічать слов'їні,  
Я дивитимусь тими очима, —  
Україно, моя Україно...

Очевидно не йде тут про соло-

в'ний настрій і сантимент, що може бути справою різних смаків. Суть явища в етичних асоціаціях і зобов'язуючій символіці, що є живою силою. Свідощтво дійсності, в якій сторожке око матерів завжди супроводжує синів і дочок нашої батьківщини є заразом свідощтвом здатності перетривати не одне лихоліття. А разом із тим визнання, що все нові покоління живуть дужею матерів і дивляться їхніми очима не лиш на вибоїні особистого шляху, але й на широкі перспективи вітчизняних обр'їв, — усе це є великим і заслуженим пеаном українській матері, українській жінці.

Перебуваючи поза межами Батьківщини, розгублені у вирі модерного чужого світу, ми повинні гаряче бажати собі, і змагати до того, щоб в еміграційній спільноті, загроженій повільним завмиранням національно-громадського життєвого нерву, зберігався такий ідеал матері у наших дітях, у наших родинах і в матерях самих.

З вище з'ясованих залогень впливають, мабуть самозрозуміло, практичні висновки також щодо ролі української жінки в українській спільноті і на майбутнє.

У нашій батьківщині, у змінених умовах українська жінка — мати, виховниця і громадянка — буде мати велике і почесне завдання активно причинитися до зрівноваження розхитаних сил і вартостей, до правдивого повного вияву народніх потенцій, до реабілітації людської духової і особисто-цивільної свободи, до явного відродження придушеного релігійного життя, скріплення національно-політичної свідомості і підметности, до встановлення громадського правопорядку і соціальної справедливості, до „покращання людських взаємин“ взагалі, що й належить до класичних гасел жіночих організацій у вільному світі; і врешті, українська жінка має прикласти свої руки до побутового покращання і естетичного збагачення щоденного буття української окраденої людини.

На еміграції, знов же, разом із цілим суспільством, передусім сили українського жіноцтва мають бути скеровані на збереження української національної спільноти в її елементарних, самобутніх вартостях; а далі — як і досі — зобов'язує українську жінку служіння загроженій батьківщині, служіння всіма чесними засобами, які стоять до нашої диспозиції у вільному світі.

З цього погляду українське еміграційне жіноцтво доволі успішно здає свій іспит, передусім, докладаючи багато зусиль для збереження українства у власній родині, а далі, проводячи видатну, всегромадську, різнобічну діяльність у жіночих організаціях і взагалі в громадському житті. Окремою легітимациєю високого конструктивізму українського жіноцтва і його організації на чужині треба вважати вмільість утворити і, на протязі п'ятнадцяти років важких еміграційних умов, зберігати репрезентативну, надпартійну, надконфесійну всеукраїнську жіночу централю — Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій.

У такому сенсі, виходячи від початкових заложень до остаточних висновків, треба окремо наголосити, що наші жіночі організації, їх праця, і взагалі громадське становище української жінки на чужині є справою цілого українського загалу, бо все це належить до найесенціональніших елементів українства в діаспорі.

Подаємо уривок із праці авторки п. н. „Жінка в родині та громаді“, що появилася у збірнику „Український мирянин у житті церкви, спільноти та людства“, видання Українського Християнського Руху, 1966.

#### УСПИХИ ЖІНОК

У листопаді м. р. завітала до Філадельфії п-на НАДІЯ ШУЛЬГАН, директорка школи домашнього господарства в Прудентополі, Бразилія. П-на Шкульган перебувала на стипендійній подорожі в ЗДА разом з іншими директорками шкіл із Бразилії й оглянула навчання домашнього господарства в університетах і середніх школах. У Філадельфії вона була гостем Централі СУА. Щоб зустрітись також із нашим жіноцтвом (на скликання зустрічі членства не було ча-

су) п-на Шкульган завітала на зібрання Марійської Дружини, що саме тоді відбувалось. З великим зацікавленням вислухали присутні її розповіді про Чин Катехиток Серця Ісусового, якого вона є співосновницею. Також розказала про Інститут св. Ольги і подякувала за одягові пачки, що їх Союзнянки і Дружинниці Інституту надіслали. Згадала також про свою студійну подорож, що є вже третьою стипендією, яку вона одержала. Перша уможливила їй спеціальні студії домашнього господарства в Ріо, друга дала їй змогу відбутися півтора-річний Семінар Суспільної опіки ЮНЕСКО в Мексику, а третя Міжнародній Агенції Розвитку уможливила теперішню подорож.

\*\*  
\*

Радіопередача „Квіти України“ в Монреалі — це єдина українська півгодина, призначена для українських жінок у Канаді. Три роки тому оснувала її п-ні МАРІЯ ОРИЩУК. Недавно тому часопис „Де Газет“ умістив доволі обширне інтерв'ю на ту тему. Тут власниця радіопередачі розказала дещо про свою програму та її підготову. Більшу частину передачі вивопнюють новини про події з ділянки нашої культури, інтерв'ю й короткі оповідання. Якась частина призначена також для подій із канадійського життя. Підготовка кожної передачі забирає їй 15—20 годин часу. П-ні Орищук, окрім англійської, володіє також французькою мовою, а це влєгує їй у двомовній провінції Квебек контакт із французькою частиною суспільства. Недавно тому вона стала членом Асоціації Французьких Журналісток Канади і завдяки цим зв'язкам могла вмістити ряд статей про життя і працю українського жіноцтва у французькій пресі Канади.

#### НОВІ ВИДАННЯ

Марія Кузьмович-Головінська: **ОСІННЄ ЛИСТЯ**. Нариси й оповідання. В-во „Добра книжка“. Торонто, 1965.

У цій збірці зібрані нариси й оповідання, що були друковані в різний час. Тому авторка впорядкувала їх за тематикою. У кількох розділах зібрані ті, що постали „під покровом Зарваницької Богоматері“, даліше у пошумах

„бойківських лісів“, на чужині й за морем. А є ще й одна частина, що змальовує шукання Бога в Рідному Краю.

У „мережаних“ рядках авторка хоче передати все терпіння свого народу й покласти його у стіп Богоматері-Володарки. Між нарисами є справжні перлини опису й відчуття.

Марія Струтинська: **ПРО ЗАМКНЕНІ РЕКОЛЕКЦІЇ**. В-во оо. Василіян. Прудентопіль 1965. Ст. 32.

Реколекції — це духовні вправи, що допомагають вірному „позбутись гріхів та впорядкувати своє життя по примірі Господа нашого Ісуса Христа.“ Авторка вказала на відокремлення, що його шукав Господь та спонукував Апостолів до того. Його потребують духовні особи, а тим більше вказане воно світським людям, що стають помічниками в ширенні Христової науки. У книжечці подані користі з реколекцій та характеристика їх.

**УКРАЇНСЬКИЙ МИРЯНИН У ЖИТТІ ЦЕРКВИ, СПІЛЬНОТИ ТА ЛЮДСТВА**. Матеріяли Студійних Днів УХР, Париж-Рим 1966. За редакцією Володимира Янева.

Студійні Дні Українського Християнського Руху дали матеріал для цієї книжки. Нав'язуючи до 2. Ватиканського Вселенського Собору, як підстави активності українських мирян, редакція розглянула у ряді статей актуальні проблеми українського суспільногромадського життя та дала огляди організованого життя мирян у поодиноких країнах. Для наших читачок найцікавішою є праця Дарії Ребет „Жінка в родині і громаді“, що в великій мірі вияснює сучасне місце і завдання жіночого руху.

Л. Б.

#### НАШІ ПОБАЖАННЯ

З нагоди 25-ліття вінчання панств Романа і Марії Галькевич та Василя й Анни Гогоша складаємо 30 дол. на Фонд „Мати й Дитина“ та пересилаємо дорогим ювілятам наші найщиріші побажання многих літ — у щасті й здоров'ї прожити!

Членки 34 Відділу СУА в Коговзі

# Інспектор Мокрина

Гумореска, нагороджена на 7. Літ. Конкурсі СФУЖО

Є такі люди, що їх не люблять, але жити без них не можна. Вони потрібні, як поліцей, дентист і погребник. Без них створилось би безладдя, і світ би розлетівся, як дідка без обруча.

Такою була Мокрина. Одні називали її бабою, інші тіткою, з американців дехто навіть леді, а чоловік її, Данило, на сміх нам усім, „котиком“. Казав, що привчився так змолоду і відучитися не може.

Отож, баба-тітка-леді-котик Мокрина жила у нашому сусідстві, і всі її щоденно бачили — і вона всіх бачила щодня. Від її гострого ока нічого не могло сховатися. Вона бачила через зачинені двері, чула через кам'яні мури і догадувалася про деякі речі без ніяких видимих ознак. Тому то і прозвали її інспектором, і вона прийняла цей титул із такою ж повагою і задоволенням, як багато наших бездипломних громадян титули „інженерів“, „меценасів“ і „магістрів“.

З лица була Мокрина негарна: довгобраз, як перестиглий огірок, з ріденьким сірим волоссям, завжди прихованим під „турецькою“ хусткою; ніс і підборіддя вигиналися один одному назустріч; а очі були в неї маленькі, та бистрі: як гляне, то горобця встрілить. Її усмішка була така моторошна, що сама Мокрина, побачивши свій образ в люстрі, плюнула і заріклася усміхатися. А що тепер на телевізорі багато „серйозних“ комедіантів, ми вирішили, що тітка Мокрина не посміхається навмисне, щоб смішніше було.

Після роботи я звичайно сідаю на ганку, щоб відпочити від цілоденної метушні. І завжди в той час вертається додому Мокрина, та й спиняється коло мене на розмову. Початок завжди однаковий:

— Добрий вечір! Спочиваєте? Ну, спочивайте, спочивайте. Добре, що декому є час висиджуватися та вилежуватися. А от іншим ніколи.

Але, поза всякими „ніколи“, баба Мокрина сідає коло мене, і ми спочиваємо вдвох.

— Як вам працювалося, тітко Мокрино? — питала я. — Чи в добрім настрої була ваша господиня?

— А хто її знає! Як я приходжу прибирати, вона одразу з дому тікає. Скаже тільки, де що є, та й свисне.

— А чого?

— Боїться мене. Я бувало прибираю-прибираю все, що вона за тиждень понакидала, та й почну їй вимовляти та навчати, як би воно мало бути. А вона цього не любить. Така вже в неї недобра вдача.

— Але працею вашою задоволена?

— А чом би ні?! Хай їй якась нігерка так поробить! Все може їй що й не до вподоби, але мені не скаже: боїться, щоб я не здезертирувала. От тільки за свого котика вступається.

— А чим ви його кривдите?

— Нічим. Вона не хоче, щоб я його „догфутом“ годувала. А я так роблю, бо кіт різниці не знає, а „догфуд“ вдвоє дешевше коштує. Їй же гроші заощаджую. Вона сама скупіша від мене, але боїться, щоб кіт не почав гавкати.

— Котику! — Загуло раптом із Мокриної хати. Кликали не kota, а Мокрину. — Іди вечеряти.

— Іду, іду, — незадоволено обізвалася Мокрина. — Прощавайте. Взавтра добалакаємо.

В Мокрининій хаті все було чисто й порядно, але нічого зайвого: ніяких книжок, журналів чи квітів; навіть вишивання вона не любила. Але вміла варити й пекти смачно і, як вона це називала, легко.

— Як ви випікаєте такі високі паляниці? — З задрістю запитувала я.

— За допомогою модерної техніки, — казала Мокрина. — Маю для того „бітніка“.

— Студента якого за наймита?

— Та ні, крутиввертило таке електричне. Воно б'є, а я з ївгою через телефон розмовляю. Поки всіх і все обмовимо, зіб'є мій бітнік воду на колоду.

А тут якраз і ївга в хату. Ївга нівроку собі, як копичка, і весь

час на дієті. А тітка Мокрина тільки в вікно її вгледіла, зараз же бух ковбасу на сковорідку, та й підсмажує, ще й на маслі. Бідна ївга слинку ковтає.

— А в кого ж це ковбасу купили?

— Та тут аж два сорти: одна від Мирона, а друга від Саливона. Допоможіть розпробувати, чия смачніша. А я ще трохи вишнівки внесу.

Так два тижні дієті за один вечір і пропадуть.

Інспекторська діяльність Мокрини почалася з санітарних обов'язків. Виходило так, що їй усе траплялась нагода заглянути до когось у хату. От заплаче було дитина — ану ж удома нікого з дорослих нема, і дитині щось сталося! А при тім бистре око Мокрини фотографувало все навколо: і під столом, і за шафами, і в умивальні. А пізніше про висліди оглядин передавалося бездротовим телефоном:

— Зайшла я ото до Кузьменчихи. Так все виглядає на своїм місці, все прибрано. Хотіла вже піти. Ану, думаю, відчиню комору та загляну. Тільки взялась за клямку, а на мене звідти як посиплеться різне сміття, старі газети, нечищені черевики, брудна білизна, немиті ще від позавчора горщики! Якийсь баняк гепнув мені на голову, то ще й досі гуляв не зійшла. От які бувають господині!

— Ну, а як там у Наді, нашого Павла молодій жінки? Та, кажуть, дуже охайна.

— Там усе прибрано, що правда, то правда. Але мие все тією самою шматкою: і посуд, і підлогу, і свої черевики, і дітей. Раз-раз — і готово.

Мокрина мала чудову пам'ять і добре знала, хто як часто малює стіни, хто їх мие, хто витирає, а хто тільки порох здмухує. І коли б їй хто заперечив, неодмінно програє.

— Воно б уже годилося ваші стіни підмалювати, — зауважить Мокрина. Господиня не згоджується:

— Ми ж малювали два роки тому.

— Не може бути: тоді ви ще не купили своїх нових меблів.

— Наші меблі не нові, їм уже шість літ.

— Оце ж я і кажу: шість літ тому ви купили оцю блакитну канапу, та й мусіли до неї стіни з рожевого перемалювати на синє. То виходить, що ви вже шість літ не малювали.

Мокрина не визнавала авторитетів. Всі люди для неї були рівні, але від всіх вона вимагала справедливості. Хоч про свою освіту вона ніколи не згадувала, але чужі знання й дипломи перевіряти вміла.

— Теж мені велика цяця, — казала вона про голову парафіяльного уряду. — В нашого двірника старший підмітайло. А що вже підлизник, то другого такого в світі не знайдеш! Захворіла в шефа дитина, то він на другий день картку прислав; та не туди втрапив, бо добре по-англійськи не читає. Вибрав таку, що на смерть посилають: „Віт діпест симпаті...“ Дитина, слава Богу, видужала, а шеф його мало не вигнав з роботи!

Діставалося від Мокрини і військовикам:

— О, диви, і цей вже став полковником! Якби ж то в нас стільки полків, як полковників!

З адвокатів насміхалася також:

— Що то за адвокат, що йому самому жінка дала „діворс“, а він не зміг оборонитися. Зостався тепер ні з чим: вона має діти, а він — аліменти.

Особливож вона не полюбила письменників, бо вбачала в них конкурентів:

— Знаю я, що то за письменник: ландає ускрізь, випитує людей, підслухує, що баби брешуть, а потім все те запише, та й видає за своє. Мало того: один такий, що у Мілвокі живе, кожного року свою писанину на жіночий конкурс подавав, буцім-то жінка. І що ви думаєте? Одного разу, паскудник, таки взяв премію! За ту історію, що я йому переказала. Взяв — і не признається. А в газеті і написали, що тут, мовляв, нова письменниця, Гапка Соловей на цім конкурсі отримала нагороду. Ще більше: влаштовують Гапці з такої нагоди в самій Філадельфії пишну

параду. І що ж ви думаєте, хоч тоді признався? Ні! Вдягнувся жінкою, та й поїхав. А я як почула, то скоріше за телефон, та й своїй кумі Лизаветі, що живе у Філадельфії, дала відповідну команду. Ото ж пан Гапка вийшов до столу і вже руку простяг по чек на сто доларів, кума Лизавета встала з першого ряду, і правою рукою здерла з лавреатки хустку разом із перукою, а лівою рукою спідницю. І всім стало весело, як на літературнім вечорі Понеділка.

— Е, тітко, з вас також письменник: це ж ви оповіли не свою історію, а Аристофанову „Лізістрату“.

— Я ніколи не брешу! — Аж перехрестилася Мокрина. — Що Стефанова вона жінка, то правда; але не Лізістрата, а Лизавета. Мабуть своє ім'я на тутешній лад змінила; вона завжди була велика модниця.

(Докінчення буде)

## Новинки з Централі

Дня 3. грудня 1966 р. відбувся в залі Нар. Дому у Нью Йорку 45-літній ювілей 1 Відділу СВА. Як знаємо, цей Відділ належить до основників Союзу Українок Америки і постав під назвою Жіночої Громади вже в 1921 р.

Ювілейну зустріч відвідала голова СВА п-ні Стефанія Пушкар. У своїй промові привітала заслужених діячок-піонерок, що згуртувались у початках нашого організованого життя, віддала признання й їх наслідницям, що віддано й схоче продовжують працю.

Дня 10. грудня 1966 р. відбулась у Нью Йорку поширена нарада Екзекутиви СВА. У ній взяли участь членки Екзекутиви пп. Стефанія Пушкар, Лідія Бурачинська, Осипа Грабовенська й Ірина Качанівська, містогорова п-ні Ірина Падох, референтки — пп. Іванна Рожанковська, Наталія Чапленко, Марія Душник та п-ні Катерина Пелешок, голова Контр. Комісії. Головною темою нарад було наше становище в консолідації УККА. Присутні схвалили дотеперішні виступи голови й обговорили напрямні на майбутнє.

Велику увагу присвятила нарада програмі референтки плянування п-ні І. Рожанковської. Вона висунула певні пропозиції в напрямі впорядкування і поглиблення праці Гол. Управи. Це торкалося поодиноких ділянок СВА, як щодо перегляду потреб громади так і вироблення методів праці.

Нарада тривала від год. 10—5 по полудні та торкнулась ще й інших завдань СВА.

## ОБ'ЇЗДКА ГОЛОВИ СВА

У травні 1967 р. запланована нова об'їздка Відділів СВА. П-ні Стефанія Пушкар, голова СВА, відвідає Відділи на сході й півночі ЗДА. У плані її об'їздки є зустріч із членством кожного Відділу, обговорення актуальних завдань СВА та звідомлення з Конгресу Міжнар. Жін. Ради в Тегерані.

Окрему увагу пані голова присвятиє Світличкам 19, 47 і 57 Відділів СВА. Це почесне завдання наших Відділів хочемо всебічно підтримати нашою увагою.

Першою зупинкою її об'їздки будуть Відділи в стейті Коннектикат. У днях 5.—7. травня 1967 року пані голова побуде в 73 Відділі у Бріджпорті, 66 Відділі у Нью Гейвені та 93 Відділі в Гартфорді.

Дальша дорога поведе її до найдальше на схід висунених Відділів. У часі від 12.—14. травня пані голова відвідає 25 Відділ у Потакеті, 79 Відділ у Бостоні і 45 Відділ у Менчестері.

Звідтіля п-ні Пушкар спрямується до стейту Нью Йорк. У часі від 20. до 21. травня вона густрінеться з Відділами — 34 у Коговзі, 19 в Амстердамі, 9 у Бінгемтоні. В часі від 26. до 28. травня пані голова відвідає — Окружну Раду СВА в Ютіці, опісля 57 Відділ у Ютіці й 68 Відділ у Сиракузах.

Черговий кінець тижня п-ні Пушкар проведе у Рочестері, де зможе відвідати в днях 2.—4. червня — 6 і 47 Відділи та 49 Відділ у Бофало.

Дня 5. червня ц. р. п-ні Стефанія Пушкар повернеться до Філадельфії, щоб зробити підсумки цієї подорожі да вражень із зустрічі з членством.

П Р И С И Л А Й Т Е

П Е Р Е Д П Л А Т У !

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967



## З дитячих літ

(Спогад про Зою Гайдай)

З доручення редакції Н. Ж. я звернулась до брата Зої Гайдай Олександра, щоб поговорити про сестру. Не так давно вона відійшла у вічність, а властиво мало нам відомо про неї. Пригадується мені її постать із юнацьких років, коли то кожне з нас школярів і студентів заводили альбоми з фотографіями відомих і улюблених артистів. Зою Гайдай була окрасою мого альбому і багатьох з моїх товаришок.

З великою любов'ю і пошаною згадує Олександр Гайдай свою сестру. Їй було 14 літ, коли він покинув сім'ю. Довгі роки розлучили їх, але пам'ять про неї й родину світлим променем освітлювали його тяжкий шлях емігранта. Довго він збирався з думками, не знаючи як почати і з кого починати. Бо ж вона, як і вся родина тісно пов'язані з мистецькою діяльністю їх батька Михайла Петровича Гайдая, композитора, диригента, етнографа, а також і маляря...

— Тато походив із Прилук на Полтавщині. Він був сином нагіп-письменного хуторянина і важко було йому мріяти про освіту. Але він був завзятий і не боявся невідомого. Тому молодим хлопцем поїхав до Києва — вчитися. Маючи гарний голос, він став солістом у хорі Калішевського при соборі св. Софії. Співаючи в тому хорі, тато став учитися. Студентські роки були нелегкі: суха ковбаса й оселедці на все життя дались йому в знаки. Коли йому було 20 років, його призначили помішником диригента в тому ж хорі. Маючи хист до малювання, він рівночасно вчився в Академії Мистецтв. Згодом, закінчивши академію, він одружився з мамою. Слава про нього, як соліста й диригента-організатора розходилась і його запросили диригувати хором при соборі у Житомирі. Згодом, коли зацікавився з місцевими українськими діячами, його запросили також диригувати хором губерніяльної Просвіти. Цей хор досягнув велику популярність не тільки серед друзів, але й серед

ворогів нашої справи. За свою активність батька взяли на облік й адміністративно вислали до Тамбова на 5 років. У Тамбові батько не припиняв своєї діяльності, організував чудовий хор та й там здобув широку популярність. У Тамбові 2. липня 1902 р. народилася Зою.

— Відбувши висилку, при допомозі друзів батько повернувся до



Співачка Зою Гайдай у ролі Гелени в опері Даникевича „Богдан Хмельницький“

The late Zoya Hayday, Ukrainian singer

Житомира і знов став диригентом хору при соборі й одночасно диригентом хору Просвіти, що розрісся в могутню капелю. В Волинській Губерніяльній Просвіті в ті часи відважувалось працювати лиш декілька чоловік. Я пам'ятаю прізвища О. Олеса, Никанора Абрамовича, Давидовського, Кедровського, Кравченка, Львовича і Багриновського. Був при Губ. Просвіті у Житомирі також чудовий музей, де були численні пам'ятки боїв запорожців із Польщею. Цей музей я добре пам'ятаю, бо ми — діти — його охоче відвідували.

— Внаслідок мистецьких зацікавлень батька він був знайомий не тільки з музикантами, але й малярями. Сам він малював пейзажі і портрети. У нашому домі часто був маляр Вржеш із дружиною,

хоч він був поляком. Але в домі з ним розмова завжди велася по-українськи. Хоч у тому часі в містах мало вживали української мови, а навіть вистерігались її, то в нас часто її було чути. Бабуня, татова мама, ніколи не вживала московської і завжди казала: — Не примушуйте мене дзвенькати по-московському, нехай я вмуру такою, як народилася! Знов мамині батьки були зрусифіковані і мама до нас не говорила українською мовою, хоч і володіла нею. Та служниці в нас були українки і вони вносили в хату українську стихію, а батько й бабуня підтримували її.

— Отже не зважаючи на все, в нашому домі панував український дух. Мистецьку частину життя і його ідеї впроваджував тато й поривав нас дітей за собою. Про господарську частину дбала мама. Всі життєві клопоти в родині й у хаті несла вона на своїх плечах, даючи можливість татові творити. Щоб зрівноважити бюджет родини (а нас було шестеро, двоє батьків і четверо дітей) батько чив у всіх гімназіях, у волинській духовній семінарії і землемірній школі. У нас не було ніякого майна і жили ми в наймленому мешканні. Мама навчилася шити і всіх нас обшивала. Була дуже працьовита.

— В такій атмосфері ми виростили. Тому, що батько був мистець і музика, добре грав на скрипці, сам співав і диригував, то ми вдома влаштували домашні концерти. Зою сідала за фортепіану, тато за фісгармонію або брав скрипку, а я співав. Потім співали ми з Зоєю двоє, а мама слухала нас із захопленням. Сама вона в хорі ніколи не співала.

— На св. Михайла, татові іменини, у нас збирались татові друзі і співаки. Приходили студенти, гімназисти й семінаристи і давали такий концерт, що сусіди збирались під нашими вікнами — послухати їх.

— У нашому домі була чудова бібліотека, твори клясиків, мистецтва (Докінчення на ст. 10)

# На виховні теми

## ЩО СКАЖЕ МАТИ ДИТИНІ ПРО ЛЕСЮ УКРАЇНКУ?

Постійно наголошуємо, що українська мати виховує дітей змалку в рідній культурі. На сторінці „На виховні теми“ є підкреслювані поодинокі чинники цієї культури, такі як релігія, обряди, українська книжка та ін. А в лютому хочемо пригадати матерям літературні вартості, що з ними слід знайомити дитину вже змалку. Зокрема з постаттю і творчістю Лесі Українки, що її річниця народин припадає 25. лютого і яка залишила нам свої безсмертні твори, ще є гордістю народу.

Як знайомити дітей з Лесею Українкою? Перше розказати життєпис. Навіть трилітній дитині можна його розказувати у формі, напр., казки, а старшій у формі оповідання. Обов'язково показати світліну Лесі, дівчинки, що любила український стрій, читала українські казки й співала наші пісні. Епізод з мавкою в лісі коло села Колодяжного, куди переїхали Косачі з Новгородка Волинського, де народилася Леся 1871 р., дасть оповіданню фантастичний елемент, а недуга Лесі трагічний. Її подорожі дадуть пригодницький характер, а слава, яку досягнула своїми творами — освітить світлом її постать.

З творів для дітей є казка Лесі Українки про „Горобця, що розуму навчився“, 5-літнім можна дати уривки віршів про Україну, 10-літнім і старшим прочитати поему „Роберт Брюс, король шотландський“.

Ці основні дані вистачать, щоб у дитини створився загальний образ письменниці, який виповниться багатим змістом у пізнішому віці.

ІВП

## Розмова з мамою

### Значення іграшок

Перед святами я почула в одній розмові, що іграшка повинна бути достосована до віку й спромог дитини. Як це розуміти? В крамницях не

дістаємо відповідних вказівок. Звідки їх узяти? Молода мама

Забава заповнює малій дитині життя. Помилуються батьки, коли кажуть дитині: „Ти нічого не робиш, лиш цілий день граєшся“. Через іграшки й забаву з ровесниками дитина багато вчиться. Тому й батьки повинні присвятити велику увагу підборі іграшок.

Іграшки, що лиш забавляють дитину (електричні, механічні) не приносять їй великої користі. Вона скоро тратить зацікавлення в них. За те іграшки, що вимагають у дитини часу й думання — більш корисні.

**Клецьки** — це іграшки, що можуть зайняти дитину від першого до десятого року її життя. Вони виробляють у неї координацію м'язів і зору, уяву та дають почуття самотворчості. Такою іграшкою дитина може бавитися годинами і вона їй не надокучить.

**Складанки.** Це друга іграшка того ж роду, що надається для кожного віку дитини. Вона виробляє пам'ять, малі м'язи (пальці) й дає дитині вдоволення. Є різні роди складанок. Для малих дітей такі з двох чи трьох частин, а для старших уже складніші. Що дитина старша, то іграшка повинна бути більш скomплексована, щоб дитина справді щось із неї навчилася.

**Книжка.** Через неї відкривається дітям вікно у переживання других дітей, тваринок і т. д. Та в підборі книжки дуже важно, щоб вона була відповідна до віку дитини. Діти в передшкільному віці люблять слухати казки при житті і пригоди таких же, як вони самі, про тварини, про транспортацію (пожежні чи вантажні авта), бо це вони спостерігають у щоденному житті. Старші діти люблять слухати байки, оповідання, пригоди.

Це лиш кілька вказівок до уваги батькам у підборі виховних посібників. Дуже важливе те, щоб дитина мала окремий куток на свої іграшки й книжечки, бо це змалку привчить її до порядку й відповідальності. Бо яка користь з іграшок, коли вони поломані або загублені? Тоді зовсім не виконують своїх виховних завдань.

Роксоляна



**Т. Білецька** — Бабунині Казки, ОПДЛ, Торонто-Нью-Йорк, 1959, мистецьке оформлення М. Левицького. Для дітей від 4 до 12 років.

Деякі американські батьки мають гарний звичай читати своїм дітям перед сном. Це слід робити передусім тоді, коли мати працює і не має можливості присвятити дітям багато часу. Діти, коли вже навіть старші, ходять до школи, та вміють самі читати, дуже люблять ті хвилини, коли одне з батьків читає та пояснює коротке оповідання чи розділ довшого.

„Бабунині Казки“ це збірка сімох оповідань. В ній знайдемо веселі пригоди, а деякі й трошки страшні, теж гарно й оригінально переказані легенди та народні казки. Є там трохи чародійного, фантастичного, а теж для дітей повчального. Будемо разом з ними сміятися із пригод Яшка-страшка та Великого і Малего Хоми. Про велетня Стривігора будуть слухати зі стриманим віддихом, а про Меч св. Юрія може й котресь зі старших прочитає другим. Дітей певне здивує, чому у маминих очах заблестить сльоза, коли вона читає їм першу „Бабунину казку“, та це добре, коли будуть запитувати та прослухане обговорювати.

Книжка гарно технічно оформлена. Ілюстрації чорно-білі та кольорові, друк великий, чіткий. Завважуємо теж цікаві слова — свистун, радниця, які варта б запам'ятати та шукати нагоди вживати.

Р. Г.

Збірники дитячих віршів і оповідань

**Проліски**  
**Щебетали пташечки**  
**Золота бджілка**

по 50 ц. кожен  
можна замовити  
в Централі СУА

## Мистець Слава Геруляк

Коли ввійдете до помешкання пані Слави Геруляк-Туркевич, відразу відчуєте небувалу мистецьку атмосферу в оригінальній прикрашенні. Меблі по всіх кімнатах є білі, все улаштування також біле. Ваш зір відразу тоді зупиняється на кольоритних предметах помешкання, а це — картини українських малярів і пані Слави, книжки на полицях, та різнокордна кераміка, розміщена на полицях, столиках та різних місцях. Ця кераміка та барвисті килимчики на стінах — це оригінальні твори малярки Слави Геруляк.

Від малої дитини Слава Геруляк любила малювати; коли їй було вже два роки — то для неї це було найприємнішим заняттям. В початкових роках школи успіхи в малюванні утвердили її постанову стати маляркою. Після приїзду до Америки молоденька панна Слава пішла студіювати мистецтво і закінчила ці студії ступенем бакалавра. Пізніше вона два роки вчила мистецтва в Мангеттенвіл Каледжі. Опісля вона продовжувала свою науку та досягнула ступінь магістра з ділянки мистецтва (на Нортвестерн Університеті). В Інституті Мистецтва вона також продовжувала навчатись мистецтва кераміки, що її дуже притягала.

Після студій панна Слава поїхала до Парижу на два роки, де багато малювала і виставляла свої картини. Майже від початку своєї мистецької кар'єри Слава Геруляк малювала картини в абстрактнім,



Керамічні вироби С. Геруляк-Туркевич  
Ceramic created by S. Gerulak  
Turkevych

безпредметнім стилі. Її цікавить завжди природа — чи це мікрокосмічна чи макрокосмічна. Вона знайде листочок, корінчик, зілля чи зернятко — розглядає, студіює його — і тоді по-своєму інтерпретує це в своїх творах. Вона сильно прагне вислову в трьох вимірах. Саме в цім заспокоює її кераміка, бо крім трьох вимірів, вона може в ній передати ще й поверхню — інтерпретацію природи.

Саме тому вже кілька років Слава Геруляк в більшості займається керамікою. Вона вважає, що в кераміці не завжди треба бути серйозною — можна з гумором підходити до своїх виробів (коли малярство вона вважає більш зобов'язуючим). Коли приглянутись кераміці пані Слави — чи це дівчинка зі шнурком, чи воїн зі списом, чи люди з піднесеними в молитві руками, чи символічний гуцул на рибі, — у всіх я бачу лагідні риси, з незамітною успішкою, щось як завжди виразні Слави. Крім кераміки наша мисткиня також займається килимами — тканинами, гачкованими, чи вишиваними. Ці килими мають звичайно стилізовану тематику (княгиня, три царі).

Засадниче, стиль кераміки Слави Геруляк вона сама поділить на: стилізований та органічно-природний. В першій вона вживає українські чи біблійні мотиви (гуцул з тризубом-вилами на рибі, немов Позейдон). Органічний стиль, наслідування природи в свій спосіб, нагадує нам трохи примітивне народне мистецтво. „Примітивний підхід — це шукання найпростішого засобу, щоб передати найсуттєвіше і найновіше“ — каже нам мисткиня. Ось так ви дивитесь на вазу виробу пані Слави — а поверхня нагадує вам формацію моху, чи дрібненьке зіллячко на стебліні... Широкий талант і глибоке вміння обсервувати природу, оточення, та інтерпретація цього в тонкім мистецьким виразі, оперта на власній поетичній уяві — оце творчість Слави Геруляк.



Малярка Слава Геруляк-Туркевич  
Painter Slava Gerulak Turkevych

Пані Слава є одружена (Туркевич) і має дві доні — 4 і 6 років. Ці обов'язки не лишать їй багато вільного часу для мистецької праці, та пані Слава привчилася шанувати і використовувати кожен вільну хвилину — вона може творити чи вдень, чи вночі, щоб тільки мати той час. Тому кілька років панство Туркевичі хотіли, щоб їх доня вивчила якусь іншу мову. Вони знайшли китайську родину (з дочкою), з таким самим підходом — і на один день (чи два) в тиждні обидві дівчинки в одному домі говорили тільки по-українськи, а в другому тільки по-китайськи. Таким способом 6-літня доня пані Слави плинно розмовляє по-китайському, а маленька її подруга, китайка зовсім легко розмовляла зі мною по-українськи. Крім користи знання нової мови, сама пані Слава мала цілий день у тиждні для своєї творчої праці.

Пані Слава Геруляк часто виставляє свої твори на українських та американських виставках; недавно мала власну виставку біля Нью Йорку. Минулого року на виставці печива різних народів у музеї Нью Йорку, короваї та мистецьки оформлене обрядове печиво праці пані Слави притягали око кожного відвідувача.

Дружина, мати і мисткиня — ці три ділянки творчого життя, так незвичайно вміло й успішно поєднані в особі пані Слави Геруляк-Туркевич.

Лариса Залеська-Онишкевич

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя“ — творчі Л. Українки англійською мовою?

### З ДИТЯЧИХ РОКІВ

(Продовження зі ст. 7)

стецькі репродукції з різних галерій світу. Повно нот, десятки партитур світового репертуару, що їх вдячні співаки й учні дарували татові. Крім того тато брав нас, дітей на концерти і в нас таким чином поширювався діапазон сприймання музики.

— Сестриця наша Зоя була сонечком у нашому житті, хоч собою вона була звичайною дитиною, середнього росту з двома гарними косами, дотепна, з легким гумором, що нікого не ранив, але паралізував тих, хто думали чимсь допекти їй. Училася вона в Маріїнській гімназії і вчилася добре. Перші її співочі вправи почалися в татовому хорі. Особливим голосом не відзначалась. Співала так, як співають усі діти. Були ми, діти, дружні між собою, але близьких відносин між мною, а Зоєю не було. Я співав у хорах, займався спортом, отже небагато часу проводив у родині. А коли пішов на еміграцію — їй було 18 літ.

— З деяких джерел на еміграції я дізнавався про свою родину і радісною звісткою для мене було те, що Зоїнька була джерелом втіхи і соняшним променем для батьків у той жахливий час воєнного комунізму й голоду 1921/22 рр. У неї була мила вдача. Привітна з усіма, вона ніколи не викликала задрожів на свої сценічні успіхи і тому в неї все обходилося без „закулісних неполадок“. Будучи на еміграції, я зустрічав артистів, що співали з нею в Київському Оперному Театрі і всі вони дуже тепло й сердечно оповідали про неї...

Ці згадки записала я зі слів Олександра Михайловича. А мені, окрім портрета мого „кумира“ з молодих літ, залишився у спогадах вірш С. Голованівського, присвячений Зої Гайдай.

Знаєш, друже, що скажу я,  
не жалючись, тобі:  
співживе, а не межує,  
вірш і пісня в боротьбі.  
Дві душі і два начала,  
та одним-єдина суть —  
з одного вони бокала  
і гірке, й солодке п'ють.  
Той, хто думає — забава,  
помиляється, либонь:  
нелегка на світі справа

в душах викресать вогонь!  
Неусипна, цілоденна,  
велетенська, як масив,  
праця звихрює знамена  
наших серць і голосів.  
До одних спішить подяка,  
інших слава обмина,  
але труд людський ніяка  
не потьмарить давнина.  
Ні отверто, ані стиха  
скарб душі не відбере.  
Ну, а сльози... Хай їм лихо —  
тим, хто згадує старе!

### ОГЛЯД НАРОДНОГО СТРОЮ

Живучи в оточенні різних національних груп маємо нагоду не раз показати наше народне вбрання. Та щоб воно було стилеве й найкраще нас репрезентувало, треба його знати у його справжньому вигляді. Референтура народнього мистецтва США заходиться тепер коло опрацювання доповіді на цю тему. Доповідь буде ілюстрована кольоровими листівками, що подадуть зразки різних відмін нашого народнього строю у мистецькому виконанні. Цей ілюстрований матеріял одержить кожна Окружна Рада США на те, щоб перевести в окрузі показову доповідь. Окрім доповіді й листівок показ доповнять також живі моделі народнього строю.

### ДОПОМОГА БАБУСІ

„Мені дуже приємно, що 83 Відділ молодих жінок вибрав мене своєю бабусею. Я Вам із глибини серця вдячна за те. При чому Ваша уважливість для мене мені так само цінна й дорога, як і сама грошова посилка“.

Отак пише нововибрана „бабуся“ 83 Відділу США. Своєю опікою 83 Відділ зробив набагато більше, як тільки уділив допомогу. Він скріпив на душі старшу самотню людину, що живе далеко від своїх.

А таких старших самотніх жінок є багато більше! В Німеччині, Австрії, Польщі — є такі, що чекають цієї нашої уваги. Напевне в наших Відділах знайшлося б зрозуміння для їх незavidної долі. Треба тільки вдуматись у їх положення, з'ясувати собі їх самоту. А тоді напевне Управа Відділу погодиться одну з них узяти під опіку.

Інформацію зможе уділити Центральна США. Прохаємо зголошуватись!

**ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!**

## З листів до Редакції

### Чому російська мова?

Дуже відрадне явище на сторінках Нашого Життя — це списки „Наших Градуанток“, серед яких уже поважні десятки нашої жіночої молоді, яка в Америці досягла високої освіти в різних галузях, у різних фахах. Честь і слава українському молодому поколінню, що здобуває вершини в англосаксонському світі культури й цивілізації.

Тільки дивує, чому таке поважне число градуанток - українок вибрали собі за головний фах культуру, мову та літературу російського народу?! Врятуватися з-під російського поневолення не тільки політичного, але й культурного та дістатися в країну високої англосаксонської культури, де вільно відкриті всі можливості вибору будь-яких знань і вибрати собі за головний предмет студій російську культуру, це трошки більш, ніж дивно!

Щоб завоювати якісь країни й поневолити їхні народи Росія мусіла вжити збройної сили, але щоб опанувати ті країни, збройної сили замало. Тому Росія старається опанувати країни й народи в них силою своєї російської культури, яка насправді велика й тримає багато народів у поневоленні вже століттями.

І тут приходиться на думку, чи не аж така сильна російська культура, що досягає у душі української молоді, яка перебуває у вільному англосаксонському світі? Невже культура Шекспіра, геній Ньютона, дух Вашингтона виявилися заслабами для впливу на українську молодь при виборі головного фаху?! Г. Гордієнко

### ЗВІТНІ ЛИСТКИ

У розподілі звітних листків у 1967 році зайшла зміна. Їх тепер розсилають Окружні Ради і туди слід їх по виповненні спрямувати. Своїм розміром вони більш зв'язкі, але й відповіді вимагають більшої точности. Прохаємо негайно виповнити їх. Вони зможуть послужити, як звіт повідомлення Відділу на Окр. З'їзді, а по використанні будуть переслані до Централі.

Чи знаєте плян праці Вашого Відділу? Яка Ваша участь у ньому?

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967

## Наші Світлички

Заклик — засновувати Дитячі Світлички проголосшено на XII Конвенції США в Нью Йорку (1959 р.). Хоч і перед тим було декілька Світличок на нашому терені, проте справжня кермована акція почалась шойно тоді. Вида-но заклик, інструкції та й інші матеріали. У тому ж році появил-ся підручник Марії Пастернакової „Зайняття в дитячому садку“, а в черговому Ірини Пеленської „Дитяча Світличка“, лекції осіннього й весняного сезону.

Поволі почали засновуватись Світлички в наших більших осе-редках. Були різні труднощі на початку — брак приміщення, брак вчительської сили, брак зро-зуміння в батьків. Та все це по-степенно переборено. Ось пере-гляд наших Світличок, що діють під цю пору.

**11 Відділ** ім. княгині Ольги у Трентоні, Н. Дж. Світличку за-сновано у 1965 р. Діти сходяться двічі в місяць на дві години. У цьому році записаних 10 дітей. Світличку провадить п-ні Катя Ковшевич при допомозі вих. ре-ферентки п-ні Богданни Осадци. Приміщення Світлички в шкільно-му будинку. Оплата вносить 2 дол. місячно за дитину.

**19 Відділ** ім. Олени Теліги в Ам-стердамі, Н. Й. Світличку засно-вано в 1964 р. Діти сходяться що суботи на 2 години. Світличку провадить п-ні Домна Свідерська. Оплати за навчання немає. Примі-щення Світлички в Укр. Клубі.

**24 Відділ** „Дочки України“ в Елизабеті, Н. Дж. Світличку за-сновано восени 1966 р. Діти схо-дяться що суботи на 2 години. Світличку провадить п-ні Іванна Бемко при допомозі п-ні Бойчук, вих. референтки. Приміщення має в парохіяльній школі. Оплата 1.00 дол. за лекцію від дитини.

**25 Відділ** ім. кн. Ольги у Пота-кеті, Р. А. Світличка заснована у вересні 1966 р. Діти сходяться що суботи на дві години. Записаних 8 дітей. Світличку провадить п-ні Марія Флис. Вона приміщена в будинку Єпископальної Церкви. Оплат немає.

**28 Відділ** у Ньюарку, Н. Дж. Світличку засновано у грудні 1966 року. Діти сходяться що суботи на 2 години. Світличку провадить п-ні А. Змий при допомозі п-ні М. Герус, вих. референтки. Точніших даних про кількість дітей та опла-ту ще не маємо.

**29 Відділ** ім. 500 Героїнь у Ши-каго. Світличку засновано в 1961 році. Діти сходяться що суботи на 3 години. Світличкою опікуєть-ся вих. референтка п-ні О. Ан-друшко. Проводять її вчительки пп. Ковальська і Мудра. Сві-тличка приміщена в Шикаго Com-munity House. Оплата вносить 1.10 дол. за дитину за кожну лек-цію.

**33 Відділ** ім. Лесі Українки у Клівленді, Огайо. Світличку за-сновано у 1953 р. Діти сходяться що суботи на 4 години. У цьому році записаних 30 дітей. Світлич-ку провадить п-ні Віра Квіт при допомозі вих. референтки п-ні Зе-новії Ярош. Приміщення Світлич-ки в парохіяльній школі. Оплата вносить місячно 3.50 дол. за ди-тину.

**43 Відділ** ім. Олени Пчілки у Філадельфії, Па. Світличку засно-вано в 1961 р. Діти сходяться тричі в тижні на 3 години. У цьо-му році записаних 29 дітей. Сві-тличку провадить пп. Марія Си-нейко і Мирослава Бойчук при допомозі п-ні Марії Прошик, вих. референтки. Приміщення Світлич-ки в Домі США. Оплата вносить 10 дол. місячно за дитину.

**47 Відділ** ім. Лесі Українки в Рочестері, Н. Й. Світличку засно-вано в 1964 р. Діти сходяться що суботи на 3 години. У цьому році записаних 16 дітей. Світличку про-вадить п-ні Стефанія Лаба при до-помозі п-ні Ірини Михайлюк, вих. референтки. Приміщення Світлич-ки в домівиці „Самопоміч“. Опла-та вносить 4.00 дол. місячно за дитину.

**54 Відділ** ім. 500 героїнь, Віл-мінгтон, Дел. Світличку засно-вано у 1959 р. Діти сходяться що су-боти на 2 години. У цьому році записаних 16 дітей. Світличку провадить п-ні Лада Гусар із до-помогою п-ні Марійки Корженів- (Докінчення на обгортці)



**Наші найменші з колядою в Шикаго.**

Цього року вперше членки 29 Відділу США в Шикаго зібрали групу своїх дітей на коляду, щоб уже змалку призвичаювати їх до плекання наших зви-чаїв і стародавніх традицій. Романові Салданові батько зробив „звізду“, й то-таку, що „блималь“. Віншував із запалом Андрій Вишницький. Інші коляд-ники: Уляна і Богданна Білинські, Христя Боднарук, Івась Касприк, Наталка Мищик, Леся і Павло Палій.

Children of the Ukrainian Day Center caroling.



## ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

### ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членством США, що дня 1. листопада 1966 р. несподівано попросила цей світ бл. п. **Анна Попович**, проживши 69 років. Покійна походила з с. Підгірці, пов. Золочів. До Америки прибула у 1912 р., а в 1917 р. переїхала до Дітройту. Тут одружилась із Михайлом Поповичем. До нашого Відділу вступила при його заснуванні, де була дуже активною. Впродовж 4-ох літ була його головою, довгий час займала уряд заступниці голови, належала до хору 23 Відділу. Брала також участь у сценічних виставах Відділу у ролі бабусі. Була дуже доброї вдачі і тому в Відділі її всі любили. Працювала також у громадських і церковних товариствах.

Полишила у смутку сина Володимира, дочку Ірину і четверо внуків. Похоронна відправа відбулася 4. листопада в парохії св. Івана Хрестителя. У похоронному закладі попрощала Покійну п-ні Марія Ясінська, голова, українською мовою, а п-ні Марія Честух англійською мовою. Членки взяли численну участь у панахиді і в похороні з відзнаками і з прапором 23 Відділу США відпровадили її на вічний спочинок.

Спи, дорога сестро, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

**Ксеня Палер**, секретарка

### МАЯМІ, ФЛОРИДА

Ділимося сумною вісткою з членством США, що 25. липня 1966 р. відійшла у вічність після важкої недуги шанована і люблена членка нашого Відділу бл. п. **Текля Марущак**. Покійна полишила в глибокому смутку двох дочок і сина з родинами, а також сестру Люцілю Візняк з родиною, секретарку нашого Відділу. Покійна померла й була похована в Шикаго.

Управа 17 Від. ім .О. Теліги  
в Маямі

### РОЧЕСТЕР, Н. Й.

З жалем повідомляємо організоване жіноцтво про те, що дня 5.

## У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

Ми ввійшли в ювілейний рік української громади. Впродовж 1967 року буде багато святочних зустрічей і святкувань у зв'язку з 50-літтям нашої Державности.

А ми подбаймо в цьому році про українську родину. Впровадьмо в неї журнал **Наше Життя**, як приятеля й виховного дорадника. Скріпімо українського духа при допомозі сторінок **Нашого Життя!**

Наші прихильниці у Відділах США вже над тим працюють. Ми щиро вдячні всім тим, що старались поширити **Наше Життя** серед приятелів чи сусідів.

В останньому часі приєднали нам передплатниць:

|                            |   |                                   |   |
|----------------------------|---|-----------------------------------|---|
| Любов Цегельська, Рочестер | 1 | Анна Крамар, Гартфорд (93 В.)     | 3 |
| Коля Долінський, Ньюарк    | 1 | Юлія Кучер, Питтсбург (27 В.)     | 1 |
| Олена Габрович, Гемилтон   | 1 | Анна Кобилецька, Шикаго           | 1 |
| Ірина Гарасимів, Гартфорд  | 1 | Стефанія Левченко, Денвер (75 В.) | 1 |
| Надія Гафткович, Гартфорд  | 1 | Стефанія Пришляк, Дітройт         | 1 |
| Василина Кущинська, Шикаго | 1 | Ольга Ворох, Торонто              | 1 |

### АДМІНІСТРАЦІЯ НАШГО ЖИТТЯ

вересня 1966 р. на 61 році життя упокоїлася бл. п. **Галина Шулежко** після довгої і важкої недуги. Вона походила з с. Супротивна Балка, Новосанжарівського району на Полтавщині, де народилась у 1904 р. Середню й вищу освіту здобула в Полтаві. Була примірною матір'ю своїх дітей, яким вщипила любов і прив'язання до рідної Церкви й України. За працю на церковній ниві дістала від Владик декілька благословенних грамот.

Похоронна відправа відбулася в Рочестері, але тлінні останки перевезено й поховано на цвинтарі в Бавнд Бруку.

Покійна залишила в смутку чоловіка Павла, професора Рочестерського Технологічного Інституту, двох синів Юрія і Павла, дві невістки Даяну й Ольгу та трьох внуків Юліану, Юрія й Оксану.

**І. Терлецька**

### БАЛТИМОР, МД.

З жалем повідомляємо членство США, що дня 12. жовтня 1966 р. відійшов у вічність бл. п. **Іван Сенюта**, місцевий диригент і вчитель школи українознавства. Народився у 1887 р. у Глинянах коло Львова, вчительську семінарію закінчив у Львові і вчителював у Львівському повіті. Маючи добрий голос і замілювання до музики, скоро почав організувати хори. Як добрий педагог мав великий вплив на дітвору й молодь. Найдовше вчителював у с. Черкасах Львівського повіту. Тут разом із дру-

жиною Олександрою з Гумецьких прожили разом 18 літ і залишили помітний слід серед патріотичної молоді села. В невідрадних умовах польської окупації школа під орудою бл. п. Івана Сенюти вщипила їм достатнє знання українознавства і любов до Батьківщини. В тому часі Іван Сенюта підвищив також свої кваліфікації, відбувши у Познані і Варшаві курси фізкультури і співу. У 1941 р. подружжя Сенютів перенеслося до Щирця, де Іван Сенюта став директором 7-класової школи і головою делегатури УЦК. Велика мандрівка вивела подружжя Сенютів із рідної землі до Німеччини. Тут у таборах Байройт і Новий Ульм він засновував українські школи та провадив хори. У 1951 р. подружжя прибуло до Америки. Першою їх станицею була Філадельфія, де проявився його хист церковного диригента. Потім півтори року працював при церкві в Нантікоку, 5 років при церкві у Стетен Айленді, а 9 останніх літ при церкві у Балтиморі. Всюди Іван Сенюта дбав також про українську дітвору, засновуючи школи українознавства. Замилювання до української пісні не покидало його ціле життя. У Балтиморі, на схилі своїх літ він провадив, окрім церковного хору, ще й дитячий хор, мішаний хор, чоловічий хор ООЧСУ і жіночий хор США. Членки нашого Відділу щиро вдячні були йому за цей невтомний труд, підтримували його й дружину під (Докінчення на обгортці)



## Сесія виховних дій у Торонті

У днях 10.—11. грудня 1966 відбулася заходом Комісії для виготовлення проекту Української Виховної Системи в діаспорі і Виховної Референтури СФУЖО „Сесія для справ виховних дій українських жіночих організацій“.

Участь у Сесії взяли представники КУВС в діаспорі, Управи СФУЖО і Централь Українських Жіночих Організацій у Торонті. На програму Сесії зложилися офіційна і розвагова частини, доповіді, дискусії і постанови.

Відкрив Сесію голова КУСВ проф. Зенон Зелений. Він підкреслив діяльність і осяги КУВС, зокрема сесії, які відбулися досі і які дали синтезу праці з ділянки української культури („Сесія української культури), дошкільного виховання, (Сесія дошкільця), молодечих організацій (Сесія молоді) і вкінці виховної дії жіночих організацій. Тези з усіх цих Сесій будуть пред'явлені на Виховній Сесії Світового Конгресу Вільних Українців і повинні дати обов'язуючі напрямні для дальшої виховної праці українців на чужині.

Після привітів, що їх зложили Сесії екзек. директор КУК д-р В. Кальба та голова Відділу в Торонті д-р М. Кушпета, були виголошені доповіді. Перша з них мгр. Олени Климишин з Дітройту п. з. „Українські жіночі організації та їхня виховна дія на Рідних Землях“ дала на основі дбайливо зібраного матеріалу, прозорий огляд виховної праці від початків існування жіночого руху, а в деяких випадках і перед тим. Вже в половині 19. ст. були в цьому напрямі почини українських діячок в ділянці садочкового виховання і освіти жінки. Організований жіно-

чий рух дав змогу ведення систематичної виховної праці. Прелегентка відмітила всі етапи цієї праці, яка дійшла до високого розвитку в Зах. Україні і була перервана московською інвазією під час 2 Світової війни. Ця праця продовжується поза Україною в різних країнах поселення у формах, залежних від місцевих обставин. Минула виховна дія дає ідейний підклад для нашої сучасної виховної праці, яку ведемо тепер на різних континентах новими засобами й методами.

Чергова доповідь п-ні Калини Сакалюк, членки Союзу Українок Канади, п. з. „Завдання українських жіночих організацій у вільному світі в ділянці виховання“ представила головним чином труднощі, які зустрічала українська мати-виховниця в Канаді в часах поселення. П-ні Сакалюк подала теж цікавий матеріал з цих часів і торкнулася становища жіночої організації в сучасному громадському житті. У третій доповіді „Передумови й можливості виховної праці української жіночої організації“ мгр. І. Пеленська підкреслила потребу піднесення фахового й інтелектуального рівня наших жіночих організацій, запровадження систематизації праці і виготовлення програми діяльності кожної ділянки.

Доповідь п-ні Марії Оришук, „Українська жіноча організація як сполучник з виховними ідеями і системами міжнароднього жіночого руху“, що її в неприсутності авторки, відчитала п-ні Іванна Петрів, дала перегляд міжнародніх зв'язків СФУЖО і вирізняла впливи, які дає в ідейній площині наша участь на міжнародньому терені.

Доповнили програму дискусії

учасників Сесії і слово п-ні Ц. Паліїв, яка зясувала тло й потреби координації виховної дії жіночих організацій. На пропозицію проф. З. Зеленого рішено покликати до життя Виховною Референтурою СФУЖО, Координаційну Комісію виховних дій жіночих Організацій, якої завданням буде дати докладний зміст і огляд виховної праці жіночих організацій у світі, прослідити її характер, вислідити позитиви й недоліки, намітити форми й можливості співдії жіночої виховної праці з іншими нашими виховними чинниками.

Постанови Сесії запропоновані в імені Резолюційної Комісії її Головою п. І. Петрів були прийняті, після дискусії і будуть проголошені в пресі. **ІВП**

### ГУРТОК ПРИХИЛЬНИЦЬ СФУЖО В АРГЕНТИНІ

Заходом Міжорганізаційного Жіночого Комітету в Буенос Айрес постав там „Гурток Прихильниць СФУЖО“, що має на цілі давати ідейну й фінансову піддержку світовій централі українського жіноцтва. Вкладка членів „Гуртка Прихильників СФУЖО“ вносить 2 дол. річно і буде передавана Управі СФУЖО у Філадельфії.

Управа М. Ж. К., що його очолює п-ні Н. Онацька, звернулася з теплим закликом до українського жіноцтва Аргентини — піддержати „Гурток Прихильниць СФУЖО“.

Замовляти в Централі СУА.

**ГРОМАДЯНКА**

з 1946—1950 рр.

5 чисел коштують 1 дол.

Замовляти в Централі СУА.

## До 8. Літературного Конкурсу СФУЖО

Що це є літературний есей?

Проголошення цього Літературного Конкурсу мене заскочило. Я брала участь у кількох Конкурсах і можу сказати, що всі дотеперішні жанри були нам зрозумілі. А як розуміти літературний есей? Згадуєте, що темою повинен бути жіночий твір або творчість жіночого пера. Чи це має бути літературно-критичний твір? Чи може життєписний?

Учасниця Літ. Конкурсів СФУЖО

Дякуємо Вам за запит. Напевне більше учасниць Конкурсу матиме такі сумніви. То ж раді будемо висвітлити це. Літературний есей — як зазначила в ч. 10/1966 Н. Ж. Н. І. — це „трактат на якусь означену тему, що аналізує чи представляє автора чи його твір із зазначенням власних критичних думок“. Отже воно є до певної міри критикою твору.

Однак це критика іншого роду. Літературно-критичний твір розглядає всі якості твору, його провідну ідею, його недоліки. А літературний есей радше віддає суб'єктивний погляд автора на той твір із покликанням на певні його вартості. Автор може піти до твору з виховного боку, може порівняти його з іншим твором подібного змісту та підкреслити різниці. Може пов'язати твір із якоюсь сучасною подією, напр. роковинами жіночого руху чи 50-літтям нашої національної революції. Або може висунути якусь нову ідею, що увидатилась у творі та ширше розгорнути її.

Отже, як бачите, літературний есей дає багато можливостей до вияву. Тепер, коли в нас поширились Гуртки Книголюбів і в них членки гаряче дискутують над літературними творами, неодне талановите перо могло б себе проявити. Тому голови Гуртків повинні заохочувати своїх членок до участі в цьогорічному Конкурсі.

Комітет Літературної Нагороди

Прийдіть на імпрезу найближчого Відділу СУА! Пізнаєте громадську готовість нашого жіноцтва й відчуєте теплу, товариську атмосферу.

14

## ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО

Членки-прихильниці — це гурт жінок, що підтримує акції СФУЖО своєю прихильністю та членською вкладкою. Спмагаючі члени вкладають 10 дол. річно, а звичайні членки 5 дол. річно. У 1966 році впустили вкладку:

Спмагаючі члени: Білзор Марія, Брант Мілліцент, Буртняк Мері, Івасюк Ірина, Гдушевська Анна, Гурток Книголюбів, Монреал, Довгань Віра, Дрозд Стефанія, Жеребецька Магдалина, Кен Гарсон, Куций Софія, Падох Ірина, Повх Міра, Попович Василь, Потоцька Стефанія, Руснак Ірина.

Членки-прихильниці: Базюк Стефанія, Барабаш Софія, Барусевич Софія, Бартошек Катерина, Бернадин Стефанія, Білик Анастасія, Бойко Анна, Бойко Анна В., Борис Олена, Бригідер Іванна, Брикович Володимира, Бурачинська Лідія, Вакулинська Розалія, Вахнянин Лідія, Велигорська Марія, Весоловська Ольга, Вжесневська Ірина, Винницька Ярослава, Т-во „Відродження“, Жін. Секція в Аргентині, Ганас Марія, Гарасевич Доля, Гнатюк Ірина, Годованець Софія, Гордієва Любов, Гомонко Ірина, Гонта Софія, Горачук Ольга, Горбань Марина, Горохов'янка Марія, Гурток Книголюбів, Шикаго, Генік-Березовський Марія, Гнопко Ярослава, Грай Тетяна, Демиденко Людмила, Денисюк Любомира, Дмитрів Меланія, Дувало Ірина, Думин Михайлина, Дуцилович Галина, Дяченко Лідія, Дячун Ірина, Жуковська Стефанія, Заяць Ольга, Закидальська Наталія, Зелена Марія, Ізю Ольга, Калімін Марія, Капітан Анна, Качанівська Ірина, Ковальська Олександра, Козак Марія, Колісник Анна, Комісар Марія, Копач Олександра, Костинюк Ірина, Кравс Катерина, Кравчук Іванна, Крамарчук Марія, Крохмалюк Стефанія, Крижанівська Марія, Кузів Марія, Кульчицька Дзвінка, Кунік Стефанія, Лапунька Режіна, Лебідь Анастасія, Левицька Іванна, Ломага Ярослава, Лукасевич Ольга, Луцька Любов.

(Докінчення буде)

## ЗАМОВЛЯЙТЕ Курс Учителюк Дошкілля

Збірник програми і доповідей  
— Ціна 2.50 дол. —  
Замовляти в Централі СУА

## МУЗЕЙНА ВИСТАВКА СУА

В часі об'їздки п-ні Стефанії Пушкар, голови СУА, по Відділах західних і середніх стейтів, удалось їй розказати членкам про Музейну Виставку СУА, що буде незабаром відкрита для публіки в Нью Йорку. Уміщення цієї збірки нар. мистецтва в Українсько-Американському Інституті є певним осягом. У нашій метрополії досі немає осередку, що свідчив би про багатство нашої народної культури.

У висліді пожертвували для нашої Музейної Виставки::

16 Відділ СУА в Міннеаполісі — старовинний килим подільського виробу, що його вдалось досягнути за посередництвом п-ні Марії Процай.

П-ні С. Сокологорська з Шикаго — альбом стародавніх українських узорів, збірка К. Далматової, виданий у Петербурзі.

За ці цінні предмети щира дяка!

## ВКЛАДКИ ДО СФУЖО

У другій половині 1966 р. складові організації впустили свої вкладки до СФУЖО: Український Золотий Хрест у ЗДА 75 дол., Союз Українок Австралії 33 дол. (за 1965 р.), Об'єднання Українських Жінок Німеччини 25 дол., Організація Українських Жінок Великобританії 21 дол., Організація Українських Жінок Бразилії 15 дол. Щире Спасибі!

## НА ФОНД ІМ. К. ГАРДЕЦЬКОЇ

Фонд ім. К. Гардецької засновано в 1962 р. для видання англомовного довідника про Україну. На цей Фонд влинуло у 2. півріччі 1966 р.: п-ні І. Генік-Березовська 5 дол., п-ні Ірина Книш 5 дол., 20 Відділ СУА 5 дол., п-ні Олена Блавацька 5 дол. Щире Спасибі!

## НА ОРГ. ФОНД СФУЖО

На Організаційний Фонд СФУЖО впустили членки-прихильниці з Монреалу 50 дол., п-ні Люба Луцька з курсу вишивок 14.25 дол., Гурток Книголюбів із Шикаго з нагоди 80-ліття голови п-ні Олени Залізняк 10 дол., п-ні Ольга Ізю, Едмонтон, 5 дол., п-ні Тетяна Горащенко 3 дол. Щире Спасибі!

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967



# - Ukrainian Woman -

---

Oleh Zwadiuk

## Press Relations

Few people will disagree that good press relations are a must in any organization, business or social. The big business spends huge sums to hire specialists for that purpose. The small outfit usually tries to do the job on its own. But, big or small there is general agreement among editors, American as well as Ukrainian, that the job of these people do is fairly poor and often — terrible.

“News releases” or press handouts have become the main way of transmitting news items about an organization to the newspaper or magazine. Unfortunately, the majority of these releases land in the wastebasket, and editors are just as unhappy about the situation as those who write the releases. Too often, the only useful thing about some releases are the paper clips holding the sheets together.

To begin with, there are certain basic publicity do's and don'ts.

In the category of do's: remember to put all pertinent facts into the release; let the editor cut your story; learn the deadlines, the hours when the papers go to press; and, get your story in a day or two in advance; set up a news-gathering staff within your organization, in order to make your own job as effective as possible; and, finally, make sure that all names and addresses given in your story are correct.

The don'ts — and these are very important: never submit a story after an event takes place — it is almost certain to be too late for the paper's schedule; never ask an editor to print a story as a favor — editors, though you may know them personally, have a duty to their

readers — unless your story is legitimate news, it has no place in the newspapers; never editorialize — for example, never say “all Blankville citizens should attend” — such comments belong in the editorial columns, not news columns.

Keeping this in mind, let's get down to the task at hand. The first question that comes up is **What is News?**

There are almost as many definitions of news as there are newsmen. The academic definition of news was made by Dean M. Lyle Spencer of the University of Washington nearly 40 years ago. He believed that news is “any event, idea, or opinion that is timely, that interests or affects a large number of people in a community and that is capable of being understood by them.”

Turner Cratledge, managing editor of The New York Times, once gave a simple, professional definition. He said “news is anything you didn't know yesterday..”

The cynic's definition of news which is sometimes very true, states that “news is what editors say it is.” And, finally, a statement of fact: “news is what is printed in newspapers.”

There is wide disagreement on all these definitions, particularly the last one, since there is no guarantee that newspapers print news.

Having established what makes, or more accurately, what is news, we should concern ourselves with putting the story across. First, make sure that the story reaches the right editor. The neater and simpler the appearance of the news release, the more chance it has of being put to use. Editors prefer handling

standard-size sheets, 8½ by 11 inches, of plain white paper with double-spaced typewriting to permit easy editing. Never, but never, do it in long hand.

The main part of the release, the — who, what, when, where, why and how — belongs in the first paragraph. The details of the event along with any pertinent quotes follow in the next paragraphs. If the release is longer than one page, the word “more” or “continued,” should be written at the end, and the pages should be numbered. The length of the release depends on the importance of the story, but as a rule, the shorter versions fare better. It is a good idea for the sender to put his name and telephone number on the release in case the editor wants to reach him for more information.

Accuracy is of the utmost importance. Check and re-check names and titles mentioned in the release to make sure that they are correct. Double check all statistics. Nothing makes an editor look or feel more foolish than to print that “so-and-so was elected to the post of president for the third time” and have an alert reader point out that this was the first time. Any items received from that source in the future will be destined for the round file.

Newspaper editors across the country complain that those who send releases do not observe the elementary rules of courtesy, care, and common sense in submitting materials. It seems that they do not know what goes on in a newspaper office. They don't know the deadlines. Some call up the city editor ten minutes before deadline and want to talk about a story for the next day's edition. Others submit



**From the Regional Council's Conference in New York City**

From left to right: Mr. Oleh Zwadiuk, Mr. Ivan Kedryn, Mrs. Helen Prociuk, the Press Chairman, Mrs. Lydia Burachynska, Mr. George Tamarsky, Mr. Sviatoslav Nowycky.

## CONFERENCE OF THE UNWLA REGIONAL COUNCIL IN NEW YORK CITY

On Dec. 11, 1966 a Conference for Press Chairman of the UNWLA Branches was held in New York City. Mrs. Helen Prociuk, Press Chairman of the Regional Council, invited noted press specialists to address the workshop. The list of speakers included: Mr. Ivan Kedryn of "Svoboda," Mr. Oleh Zwadiuk from Radio "Svoboda," Mr. George Tamarsky, film producer, and Mr. Sviatoslav Nowycky, TV editor. Their instructional lectures were rounded out by Mrs. Lydia Burachynska, "Our Life" editor, who spoke about the duties of a Press Chairman.

The program gave an interesting overview of modern communication and encouraged the Press Chairmen to adapt new methods accordingly. The address of Mr. Oleh Zwadiuk, one of the guest speakers, is printed in this issue.

Special stress was laid on keeping a history of a Branch in the form of paper clippings, photos, programs and tickets.

copy in which paragraphs are continued on the next page, instead of ending each page with a complete paragraph. Rewrite men frequently have to work hard on the story to make it interesting. Some write releases in a hurry and send them out incomplete. Remember, keep news items brief and complete. This will ensure your getting your press releases into print.

**16**

## UNWLA PUBLIC RELATIONS WORK PLAN FOR 1966-67

### Public Relations Committee of the Executive Board

1. Maintain and develop contact with two American National Boards — the National Council of Women of U. S. and the General Federation of Women's Clubs by taking part in their Conventions, Educational Forums, Conferences and similar affairs. Inform their membership about our affairs at such meetings and in their bulletins.

2. Maintain and develop contacts with the Federation of Baltic Women and its member organizations. Inform them of our activities and encourage them to co-operative affairs.

3. Strive for contacts with other national groups for greater mutual understanding and co-operative action. The unified efforts of national groups in the observance of Captive Nations Week should serve as a model for co-operative action among women of different ethnic backgrounds.

### UNWLA Regional Councils

1. Strive for greater co-operation with the Federation of Women's Clubs. It would be advisable if the Regional Councils or Branches delegated by them belonged to the Federation.

2. Support the Branches in their contacts with American organizations by offering advice and providing needed materials.

3. Look for articles on Ukrainian subjects in the local papers and periodicals and assist the

UNWLA Press Committee is correcting any existing errors and misconceptions.

4. Strive to establish contacts with the local papers and periodicals; supply editors with news articles and information about our work. This is especially important before major holidays.

5. Support UCCA letter-writing campaigns to U. S. Senators and Representatives on such vital matters as the Captive Nations Commission, the Taras Shevchenko stamp, etc.

### UNWLA Branches

1. Before establishing contacts with American organizations for such affairs as shows, festivals and exhibits, seek the advice of the Regional Board on program planning and materials.

2. Support UCCA and UNWLA actions (Captive Nations Commission, T. Shevchenko stamp) by writing letters to U. S. Senators and Congressmen.

3. Seek contacts with the local American press through interviews and by supplying editors with news articles and feature stories on Ukrainian customs.

### IN MEMORY OF THE LATE NICHOLAS BUDZOL

a contribution is being made to the press fund of the journal "Our Life" by William and Anastasia Volker.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967

## OUR DESIGNERS

Fashion is an important factor in the life of every woman. The Ukrainian woman is highly fashion-conscious and keenly appreciates style and beauty. It is not surprising therefore, to note that we have some highly talented Ukrainian fashion designers.

One of them is Eugenie Triska, now a fashion designer with the Brooks fashion firm in New York. She studied pattern-making, modeling and designing at the Maria Titze-Reder Schule in Vienna and took courses at the Fashion Institute of Technology in New York. She got her start with the world-famous Mainbocher salon. Later she worked as a supervisor for the award winning designer Charles James. She also worked as an assistant designer for Nilo de Paul in the fashion firm of Diana Thomas.

"Fashion designing is a world of hard work, endless conferences, tension and intrigue", says Miss Triska, "but it has its lighter moments. The most rewarding thing is creating a beautiful fashion. The designing, the selection of fabrics and trimmings, the fitting and final alterations are milestones of this procedure."

Miss Triska speaks highly of her teachers. Her favorite was Charles James, a great designer, who gave her "invaluable training in fashion designing." Among his customers were actresses Rosalind Russell and Elizabeth Taylor, both of whom were often served by Miss Triska. Her recent achievement was the costumes for the Ukrainian New Theater. For Lesia Ukrainka's "Kaminnyi Hospodar" (The Stonemaster) Miss Triska designed 23 women's costumes and the men's capes. She personally shopped for fabrics and trimmings and supervised the sewing and fitting of the costumes. Audiences in Toronto, Detroit, Chicago and Rochester have heaped compliments on the Spanish-inspired gowns and capes worn by the cast.

Another designer started out with a bikini. Knitting bikinis



Evening outfit, decorated with Ukrainian embroidery.  
Designed by Eugenie Triska

was the pastime of Nadia Bartkiw. After her own bikini attracted attention at the seashore Miss Bartkiw found someone with a knitting machine and sold her first dozen of bathing suits.

It was her first step to a designing career. Selling bathing suits at Bloomingdale's Miss Bartkiw got an idea for manufacturing clothes. She left her job as collection supervisor for hospital accounts and devoted all her time to designing and overseeing production. She organized the production somewhat on the basis of a cottage industry. "I found a whole group of Colombian women who sew beautifully and who all happen to be married to Ukrainian men," she said.

She designs dresses and gives them to women on the Lower East Side to make. It is tiring to run back and forth on buses or in taxis with patterns and the

material. But it seems to work out, and Miss Bartkiw can now boast of 1,500 dresses, gowns and separates, including her first major success — a version of the Mexican wedding dress.

Miss Bartkiw does not consider herself a designer. But she has been interested in fashion since her childhood, when she and her family lived in a displaced persons' camp in Germany. "We used to get those green army sweaters from American relief organizations and we found that if you boiled them, they'd turn into a beautiful turquoise shade. We'd boil them, then rip them apart and knit our own styles." Thus she learned knitting and remodeling as a child.

Her current project was inspired by traditional Ukrainian and Indian designs. A small Ukrainian collection is being read-

## FROM A YEARBOOK

"Let us apply ourselves and work for a cause."

This is the motto of the 1966/67 Yearbook of the 37 UNWLA Branch in Detroit.

Let's look through the Club Year events which are proof of the hard work and zeal put in by the members.

The Club Year started in September, 1966. Mrs. Stella Fedyk, President, was hostess at the meeting. A Ukrainian blouse project was started at this time.

In October a Regional Council membership drive was put under way. In connection with this Mrs. Anastasia Volker's article "Why Join?" in the Regional Council Bulletin was discussed in detail. Mrs. Anna Nakoneczny was the hostess of the meeting. Plans for a Games Party and an Old World Market were discussed.

In November the Children's Book Fair and the Old World Market kept the members busy. Hostess of the monthly meeting was Mrs. Anastasia Volker, the Branch's historian. A travel film of Ukraine was shown by Mrs. Louise Saks.

In December 1966 the Chapter's gifts to Community Agencies were prepared. Hostess of the meeting was Mrs. Laverne Veilleux. Plans for the traditional Sviat-Vechir were made and members brought canned goods for Christmas baskets.

In January 1967 the traditional Sviat-Vechir united the members and their families. Mrs. Ann Strokon, the Membership Chairman was hostess of the meeting in her Starlite Restaurant. All were delighted with the traditional food and the charming atmosphere.

In February an evening was

---

ied from linens imported from Eastern Europe and printed embroidery from Canada. Miss Bartkiw and her staff are also working on dress and coat ensembles made from hand-embroidered Indian bedspreads and slim shifts from embroidered Indian stoles.

dedicated to the poetry of Lesya Ukrainka, our famous patron. Mrs. Sophie Small, the Rec. Secretary, was hostess of the meeting.

A Games Party is planned for March and decoration of Easter eggs will be demonstrated. Mrs. Agatha Osadchuk, the Vice-President, is hostess of the meeting. A film on cancer will also be shown.

In April the main theme will be "Wash and Fabric Care," with a demonstration to be presented by Detroit Edison. Mrs. Mary Husak will be hostess of the meeting.

In May the Annual Meeting of the Branch is scheduled. Hostess of the Meeting will be Mrs. Ann Stechison.

In June the Club's Year will end with the installation of new officers. Hostess of the meeting will be Mrs. Myrtle Slaby.

Thus a year of good friendship will come to a close. The Board members were: Mrs. Stella Fedyk, President, Mrs. A. Osadchuk, Vice-President, Mrs. Sophie Small, Rec. Sec'y, Mrs. Mary Krafton, Treasurer. Auditors were: Mesdames Jennie Borden, Mary Husak and Anna Nakoneczny.

It should be noted that UNWLA Branch 37 now has an Auxiliary in Ann Arbor, Mich. This Auxiliary Branch is comprised of eleven young women, headed by Mrs. Assya Humecky, Chairman, and Mrs. Lubomyra Chapelsky, Secretary.

### PROMINENT UKRAINIAN FROM BRAZIL GUEST OF UNWLA

In November, 1966 Miss Nadia Schulan of Prudentopolis, Brazil visited the United States. She was on a tour of home economics institutions with a group of home economics principals. A school principal herself, she got a scholarship from the International Development Agency in USA. She was delighted with what she saw here in this field.

Besides her home economics school in Prudentopolis, Miss Schulan also conducts the St. Olga Institute, a boarding home for girls of Ukrainian descent. At the institution the girls are taught Ukrainian songs and dances and acquire a lot of knowledge about the country of their forefathers.

While in Philadelphia, Miss Schulan discussed her work with UNWLA Board members, and met with members of the local St. Mary's Sodality.

### GREETING TO GP's IN VIETNAM

At our last December meeting we wrote a collective Christmas greeting to the soldier son of our member Mrs. Marie Jurkewych. Before long came his answer which we would like to share with other UNWLA members:

Dear Women of the Ukrainian National Women's League Br. 42 in Philadelphia, Pa.

Thank you very much for the beautiful Christmas card which was sent to me by members of your organization. To all of those who signed the card, I would like to express sincere feelings of thanks that I felt, knowing that their thoughts were with me during the holiday season and for my safe return home, which with the grace of God, should be in August of this year. Thank you again.

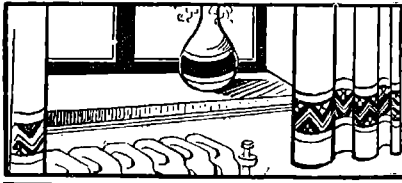
**Daniel Yenko**  
U. S. Marine  
Vietnam

### UNWLA MUSEUM EXHIBIT

The Museum Exhibit of Ukrainian Folk Art, located at the Ukrainian American Institute at 2 E. 79th St. in New York City, will be opened to the public on April 7, 1967.

The Museum Exhibit includes a rare collection of Ukrainian folk art purchased before World War II in the native country. Beautiful rugs, embroideries, and pottery from different parts of Ukraine will be exhibited.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИМ, 1967



# У НАШІЙ ХАТІ

Роман Коцик

## Вічно зелені билини

Коли восени опаде листя і вже ніщо не цвіте, тоді вічно зелені рослини привітно зеленіють на тлі сірого оточення. Своїм зеленим кольором радують око. Навіть у найменшому квітнику вони повинні бути. Тим більше рослини, що ростуть не лиш у повному соняшному наświetленні, але також у тіні. Великий є вибір таких кущів, але в наших малих городцях найбільш побажані вічно зелені, повзучі билини, що накривають землю.

У соняшних місцях садимо:

Арабіс (*Arabis*) з родини хрестоквітних, 8—10 інчів високий, творить наче мураву, цвіте біло у квітні-травні. На ґрунт невибагливий, на управному й не за тяжкому відзначається буйним ростом і квітненням нераз впродовж 6 тижнів.

Авбреція (*Aubretia*) також із родини хрестоквітних, всього 3—6 інчів висока. Росте навіть у щилинах мурів. Цвіте рожево, червоно, фіолетно або біло. Любить перепу-скальний, врожайний ґрунт.

Повзучий фльокс (*Phlox subulata*) всього 4 інчі високий. Сильно розростається, листя нагадує шпильки. Цвіте біло, рожево або червоно у квітні-травні. Найкраще вдається на піщовому, пропус-скальному ґрунті. Коли не рухати його, а восени угноїти компостом, розростається дуже сильно.

Армерія (*Armeria*), звана також „травнистим гвоздиком“, низька на 2—3 інчі, творить дуже густу мураву. Дуже добре надається до скельних городів. Є кілька відмін, що різняться ростом і кольором квітів. Цвіте в квітні-травні рожево або біло, залежно від відміни, любить піщовий ґрунт.

Гіпсофілія повзуча (*Gypsophila repens*), висока на 4 інчі, цвіте біло або рожево у липні-серпні. Любить вапнистий ґрунт.

У затінених місцях садимо:

Пашисандра (*Pachysandra terminalis*) недавно ще мало відома рослина, тепер дуже поширена в США. Добре росте в тіні під кри-латими деревами, де вже ніщо рости не хоче. Виростає до 12 інчів високо. Листя в неї лискуче, зубковате, цвіте в квітні. Квіти незначні, білі, пахучі. Розростається своїми підземними гонами. Посаджена в першому році росте поволі, але з часом розростається так, що вкриває всю землю і прикрисить її своїм листям. Розмножувати найкраще окоріненими садженнями, що їх можна дістати у шкільках весною або восени.

Асперуля (*Asperula*) відома також під назвою „вальдмайстер“ Повзуча рослина, росте під деревами, 7—8 інчів висока, цвіте біло в травні-червні. Потребує засібною вапнистої землі. Не зносить про-сапування, а мохи чи інші бруньки слід виполювати руками. Розмно-жувати висіванням або поділом весною або восени.

Барвінок (*Vinca minor* англ. *Periwinkle*). У нас садили барвінок на цвинтарях, тут однак у тінистих місцях він незаступний. Посаджений восени або весною і під-ливаний, до кількох літ буйно роз-ростеться і вповні вкриє землю. Листя темнозелене, лискуче, цвіте в квітні-травні синьо, біло або чер-воно. Квіт виростає з листових ку-тів і має форму лійки.

Таких билин є більше. Одначе я подав лиш найбільш поширені, невибагливі на ґрунт і вповні мо-розповідорні.

---

Гігієнічні й сучасні приписи  
НАТАЛІЇ КОСТЕЦЬКОЇ  
**Овочі й городина**  
можна замовляти в Централі СУА  
Ціна 60 ц.

## Куховарські назви

І, І, Й

Івасі — рід риби, що з них ви-готовляють сардини (сардинові консерви).

Ізюм, росл., рос. див. родзинки.

Імбир, росл. (*ginger*) — при-права до печива і страв. Ужива-ється суше кореневище.

Ікра, кав'яр (*roe*) — риб'ячі яечка, що уживаються до їжі. Ікра чорна — з осетрових риб. Ікра червона — з лососевих риб.

Ікра чорна — з осетрових риб.

Ікра червона — з лососевих риб.

Ікра частикова — з деяких ін-ших риб.

Інжір, росл. див. фігове дере-во, фіґи.

Індійчина — м'ясо з індиків. Ін-дійський.

Іда, їдження (*eating*); (дія) час їди, перед їдою.

Істи, ім, їси, їсть. Їстівний, їдомий; їдець.

Їжа, їдло, їство їстиво, (*food*).

Їда, їдження (*eating*); (дія)

Йогурт, кисляк (*Yogurt*) — їжа з молока, закисненого спе-ціальними бактеріями (лактобаци-лінами), що походять з Туреччи-ни й Болгарії.

Йорж (*ruff*) — мала риба з родини окуневих.

## ДОВКРУГИ МІШАЛА

Мішало (міксер) — це великий приятель господині. Без нього й на крок не можна рушитись у сучасній кухні, особливо коли потрібно пе-чива.

Тому послухайте пораду, що її цей „приятель“ потребує. Наприклад — вбиває сметану. При більшій ско-рості вона розприскується. Як тут за-радити? Взяти кружок воскового па-перу, прорізати в середині дірку для ніжки мішала, просунути її туди й притримати папір гумкою довкруги краю мішалової миски. Побачите, як гарно папір затримає всі бризки сме-тани.

Тітка Марійка

# Користаймо з досвіду

Анна Сивуляк

## Т а с м н и ц я ш и н к и

Різне м'ясиво маємо у своєму харчі. Та мабуть нідне не має такого місця, як шинка, чи то на святочному столі чи у щоденному харчуванні. І хоч Великодні свята ще далеко, але вправні господині вже продумують над тим, як її приладити.

### Ш и н к а

Американський ринок має багато видів шинки. Є різні роди місцевих шинок, є також імпортовані. Нераз господиня розгублюється, добираючи собі відповідну. Тоді купує ту, що подобається „на око“, а потім має клопіт із приладженням її.

Тому треба нам з'ясувати собі, які роди шинки маємо, що надаються до приладження. Перш усього треба пам'ятати, що більшість шинок не є вуджені, або вуджені дуже мало. Ті, що є в пушках (тутешні або імпортовані) зовсім невуджені, а лиш мариновані. Ті, що є в продажі без пушок, є злегка привуджені.

Найбільш популярні в Америці є двоякі шинки — несолоні (sweet cure) і солоні (salt cure). Купуючи таку шинку треба зважити також на її форму. Шинка кругла має звичайно меншу кість і тому є видатніша, ніж шинка подовгувата. Вага їх може бути така сама, але користь із круглої шинки далеко більша.

### Приладження шинки

#### Потрібно:

- 1 солоня шинка 10—12 ф
- 1 мала пушка ананасу трохи гвоздика
- трохи меленого цукру

Намочити шинку у холодній воді на годину. Відляти воду, налляти свіжої води і поставити варити на одну годину (кипіння). Потім пізнати, що вона готова, коли брунатна шкірка, якою вона вкрита, легко стягається. Тоді вийняти шинку на дощину і зверху прибрати її до печення. Це значить,

що верх шинки порізати ножем у шахівницю (вшир і вздовж) і потикати в ці рівчики гвоздики. Тепер прикрити верх шинки кружальцями ананаса, одним коло одного, посипати брунатним цукром і дрібкою червоної паприки. Коли це вже готове, тоді приготувати посудину. Виложити її знятою шкіркою на споді, на те покласти шинку прибранням догори і полляти все рідиною з ананаса (приблизно пів пушки). Всунути це до печі на 350 ст. і пекти без покривки 45 хвилин. Пробувати вилками, чи м'яка. Краючи шинку на скробки, треба завжди починати з круглого кінця і кроїти її впоперек.

До гарячої шинки подають капусту, квітну капусту або шпінат. Ту саму шинку можна подати холодною і вона буде однаково смачна.

Спосіб приладження несолоні шинки (sweet cure) такий самий з тією різницею, що її не треба на початку намочувати в воді.

Якщо беремо шинку з пушки, яка зовсім невуджена, то спосіб її приладження дуже подібний. Її теж не треба намочувати в воді, але й непотрібно варити перед печенням. Коли приладити з додатком ананасів і гвоздик, як і попередню, тоді так само всунути до печі на 350 ст. Але вистачає пекти її тільки 20 хвилин. Спробувати вилками і вийняти. Подавати, як вище.

### Приладження шинки на другий спосіб:

#### Потрібно:

- 1 шинка 10—12 ф, солоня або несолоня
- 1 мала пушка ананасу трохи гвоздик
- трохи темного цукру
- 2 ф свинини (подовгуватий)

Поступ роботи при цій шинці є такий самий. Коли вже шинка зварена і її вийнято на дощину, тоді

треба гострим ножем розрізати шинку нагорі, підважити горішню кістку й витягнути її. З обвареної шинки вона скоро витягнеться. Просунувши ніж можна тоді підважити круглу кістку (немов коліно) і також видобути її. Коли вже вийняли це, тоді просунути ножем здовж долішньої кістки по під м'ясо один-два рази, покрутити кісткою і витягнути й долішню частину. Це нелегко зробити й тому лиш при великій зручності це вдається.

Коли вже кости вийняті, тоді засунути туди довгий кусень свинини, щоб виповнити порожнє місце. Шинку треба обв'язати шнурком і прибрати її зверху (можна менше дати ананасу й гвоздик) і вставити до ринки. Таку шинку пекти довше, около півтори години на легшому вогні (325 т.).

### Підлива до шинки

#### Потрібно:

- 2 ложки товщу
- 1 ложка борошна (муки)
- 1 горнятко сметани

Після печення в ринці лишається товщ. Взяти 2 ложки того товщу і засмажити на тому ложку борошна (муки). Окремо розбити горнятко сметани і поволі доливати до неї засмажку, мішаючи постійно. Коли вже вся сметана втягне засмажку, тоді подати, як підливу до шинки.

До холодної шинки подаємо хрін, шатковану капусту, картопляну салату, татарську підливу.

### Салатка з шаткованої капусти

#### Потрібно:

- мала головка капусти
- 1 зелена паприка
- 1 морква
- ½ горнятка майонезу
- ½ горнятка вершків (сметанки)
- 1 ложечка цитринового соку цукру і солі
- паприки

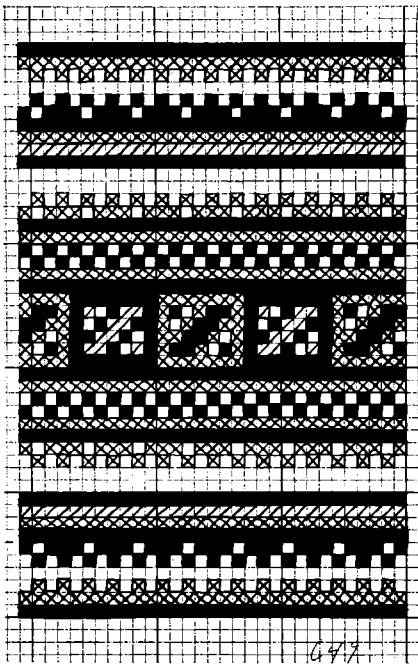
Пошаткувати капусту, як на квашення. Моркву стерти на терці, паприку дрібненько пошаткувати. Капусту вим'яти з сіллю і злегка здушити. Додати до неї цитриновий сок, ложечку червоної паприки і вимішати. Розбити майонез із вершками і вимішати разом. Подавати до шинки.

# Українська ВИШИВКА

## ВИШИВАНІ СУКНІ

Коли хочемо влітку показатись у вишиваній сукні, то вже тепер треба подумати про модель. Часу ж для вишивки небагато! Чудові льняні чи штучні матеріали вже можна дістати.

Ч. 1. Дводільна сукня з білого льону, перетиканого шовком. Застібка



Взір до вишиваної сукні  
Design for a summer dress

на дрібні кольорові гудзики. Прикраша вишивкою приміщена на краю жакетика. Взір добираги в ніжних, пригашених кольорах, щоб широка смуга різко не вражала.

Ч. 2. Комплет, що складається з сукні й літнього плаща. Виконаний із льону в двох відтінках — біло-чорний, кремово-брунатний, голубий і темносиній. Сукня напівприлегла в стані, без рукавів. Вишивка вміщена на придолі смугами в кілька рядів. Плащ на підкладці з тканини сукні. Застібкується до низу на ряд повітряних петель і гудзиків.



Проекти вишиваних суконь із льняного матеріалу  
Embroidered fashions of linen material

## Городничий порадник

Чому листки опадають?

Маю три великі вазони у формі величезних кушів, що цвітуть великими червоними квітами від весни до тепер. Я не мала роками (7 років) ніякого з ними клопоту аж до цього року. Під час моєї неприсутності почали опадати листки, а тепер опадають навіть і пуп'янки. Кожного дня все нове листя чорніє й опадає, а на листочках при хвостіку появляється липка маса.

Щодо назви цієї рослини, то мені відома, як „кримська або кавказька троянда“. Буду Вам вдячна за пораду, як урятувати ці прекрасні куші.  
Євгенія І.

На підставі надісланого листка можна ствердити, що рослина зветься „гібіскус“ (Hibiscus). Її обпала мшиця, тому потрібне оприскування тютюневим препаратом Black Leaf 40. Можна придбати в городничих крамницях, спосіб ужиття на опакуванні. Вважати, бо це сильна отруя!

Гібіскус пересаджуємо весною у землю, що складається з двох частин парникової, однієї частини дарневої, однієї частини торфу, однієї частини піску.

Причиною обпадання листя і зав'язків може бути а) брак поживи в землі, б) занехання щорічного обтинання, в) часта зміна місця постою.

Гібіскус потребує багатого угноєння. Таку поживу продають у городничих крамницях. Треба давати їй щотижня лиш улітку, від березня до вересня. Зав'язки квітів все обпадають із браку поживи.

Кожної весни потребує притинання. Що старша рослина, то сильніше треба її притинати, щоб мала стиснену, з численними гонами корону. Для доброго росту потребує в кімнаті теплого і ясного місця, хоча не зносить прямого сонячного проміння. Улітку найкраще почуватися на горіді або на балконі. Зимом її час від часу оприскувати літньою водою мрякою.  
**Роман Коцик**

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

## Порадник народнього мистецтва

Чому такі помилки?

Мені дуже прикро, що помимо всіх закликів все ще трапляються помилки в репрезентативному народньому строю. Це варто пригадати тепер, коли вже незабаром будуть іти наші делегації до мейорів міст у справі проголошення Дня Незалежності. А то трапляються такі дивогляди, як чудернацькі вінці на пелехатій зачісі, білі попередниці з тороками, спіднички по коліна і т. д. Чи не було б вказано, щоб таку панночку, що йде в делегації, згл. її стрій, переглянув хтось із знавців народнього строю? Бо ж нашу делегацію фотографують і вона появляється в усій „красі“ в місцевій або нашій газеті. Навіть у Вашому журналі, що звичайно дає стилеві строї, часом таке трапляється. У листопадівому числі 1966 р. є світлина дівчини, що її вирізнено на якомусь фестивалі. Гарне усміхнене личко і стилевий полтавський стрій зіпсувало якесь „чільце“. Звідкіля воно взялося? З чого воно зроблене? Чи не краще було пов'язати голову звичайною стрічкою з китичкою квітів збоку?  
**Наддніпрянка**

Ми Вам дуже вдячні, що пишете про потребу знавців нашого народнього строю та їх вгляду в наші офіційні виступи. Такі знавці є в кожному нашому осередку. Комісія Нар. Мистецтва при СФУЖО вже давніше поробила заходи, щоб таких знавців охспити і висувати. Треба тільки, щоб наш загал з'ясував собі потребу таких порад. Над цим треба дуже інтенсивно працювати, бо кожен думає, що його стрій правильний і ніяких порад не хоче приймати. А раз треба лиш незначних змін чи правок, щоб стрій набрав стилєвого вигляду.

Референтура нар. мистецтва при Гол. Управі плянує дати ряд доповідей із показами стилєвого строю для інформації нашого членства. Це напевне вплине на поставу нашої громади до показника нашої народньої культури, яким є народній стрій.

**Ред.**

Не маєте змоги активно працювати в Відділі СУА? Вступіть все ж таки, бо Ваша приналеж-

## МОДА 1967 РОКУ

Нова мода виділює основні два напрямки в одязі: спортивний для щоденного вбрання і більш вигадливий для святкового. В першому напрямку — звужена силуетка і моложава лінія. Костюми — улюблені ансамблі цього сезону — набувають юнацьких рис завдяки коротким жакетам, що злегка підкреслюють фігуру. Елегантний вигляд мають також костюми з продовженими жакетами. Спідниці для молодих дівчат так само залишаються короткими, трохи вище колін.

Святочний одяг прикрашений вишивкою (часто з перлинами), квітами, мереживом, рюшами, фальбанками. Воно замінює, а іноді вповні витісняє намисто, підвіски та інші ювелірні прикраси. Все ж таки будуть носити великі сережки-кліпси у формі каблучок, квадратів та інших геометричних фігур, нарамники з металевих пластинок і широкі, гладкі обручі зі срібла.

Щораз більше популярні сукні з двоєкого матеріалу. Основний поділ — блузка і спідниця — доповнений гезками, вставками, клинами, лямітками. Можна теж комбінувати дрібну й велику клітку, барвисту смужку з однотонною тканиною, однотонну смужку з тканиною дрібного малюнку.  
**Зірка**

### ВЗІР ДО ВИШИВANOЇ СУКНІ (Гл. ст 21)

Хрестиковий взір виконаний у 3-ох красках. Чорна ■■, червона хх хх ч. 321 і жовта /// ч. 743.

Первісних красок уживати тоді, коли ми вибрали чорно-білу кольорову скало. Якщо сукня кремової або жовтавої краски, тоді чорну краску у вишивці слід заступити брунатною ч. 434. А коли тло вишивки буде голубе, тоді чорну краску заступити синій кольор ч. 797.

### Замовляйте АЛЬБОМ УЗОРІВ Українські Народні Вишивки Серія 3

Взори з Галичини, Буковини  
й Київщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі СУА

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967



## ENGLISH ARTICLES IN 1966

|  | No. p.     |
|--|------------|
| <b>Olya Dmytriw:</b> Ukrainian Arts                      | 10 21      |
| <b>A. Gregorovich:</b> Books on Ukraine                  | 6 19       |
| <b>Maria Halun Bloch:</b> Marya of Clark Avenue          | 11 16      |
| — Ukrainian Folk Tales                                   | 11 16      |
| — Aunt America   | 11 16      |
| — The Two Worlds of Damian                               | 11 16      |
| <b>C. A. Manning:</b> Ukrainian Literature               | 8 21       |
| <b>Marty:</b> What to read about Ukraine                 | 5 15       |
| <b>N. Prychodko:</b> One of the Fifteen Millions         | 10 21      |
| Ukraine, a Concise Encyclopedia                          | 6 19       |
| <b>G. Vernadsky:</b> Bohdan, Hetman of Ukraine           | 8 21       |
| <b>R. Weres:</b> The Ukraine, selected references        | 5 19       |
| <b>EDITORIALS</b>  |            |
| Before the UCCA Congress                                 | 8 19       |
| Christmas Traditions                                     | 11 15      |
| In Honor of Ivan Franko                                  | 6 19       |
| <b>S. Kotyk:</b> Our Heritage                            | 2 19       |
| Our Graduates  | 7 15       |
| <b>Alexandra Riznyk:</b> We Need Concise Material        | 5 15       |
| Ukrainian Bookclubs                                      | 9 19       |
| <b>Anastasia Volker:</b> Why Join?                       | 10 19      |
| <b>FASHIONS</b>  |            |
| <b>O. L. S.:</b> Stripes and Checks                      | 3 23       |
| Summer Notes   | 5 23       |
| <b>FEATURES</b>  |            |
| Before the M.M.M. Congress                               | 9 19       |
| Graduation at Manor College                              | 8 21       |
| Historical Costumes                                      | 3 15       |
| <b>P. Oleksiw:</b> Do You Understand Today's Teen Agers? | 4 19       |
| <b>M. Tarnawsky:</b> Contemporary Ukrainian Literature   | 2 20       |
| Ukrainians in the Peace Corps                            | 2 19       |
| Ukrainian Women in the Republican Club                   | 9 21       |
| <b>FOLK ART</b>  |            |
| Boy's Costume  | 5 17. 7 23 |
| <b>LETTERS</b>   |            |
| Greetings and Congratulations                            | 1 16       |
| K. Kuziw   | 1 17       |
| <b>POETRY</b>  |            |
| <b>T. Shevchuk:</b> He Has Risen                         | 3 15       |
| — God Eternal  | 11 15      |
| <b>PROFILES</b>  |            |
| Martha Cybyk   | 1 18       |
| Olga Kupchin   | 11 25      |
| Josefa Letnanchyn  | 6 20       |
| Denise Marusevych  | 1 18       |
| The Metrisko Girls                                       | 5 23       |
| E. D. Pearce   | 8 20       |
| George Woshakiwsky                                       | 1 18       |
| <b>- RECIPES</b>   |            |
| Chestnut Torte   | 11 26      |
| Festive Holiday Desserts                                 | 3 23       |
| Filled Cookies   | 5 23       |
| Fruit Bar  | 7 23       |
| Red Cabbage Relish                                       | 5 23       |
| Walnut-Almond Torte                                      | 1 23       |

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИМ, 1967

|                         | No. p. |
|-------------------------|--------|
| <b>SUCCESSFUL WOMEN</b> |        |
| Kay Cebra               | 9 20   |
| Stella Fedyk            | 3 16   |
| Mary Lesawyer           | 4 20   |
| Sofia Petesh            | 5 23   |
| Roxolana Roslak         | 3 18   |
| Clara Skrypchenko       | 2 19   |
| Taisa Taras             | 6 21   |

|   | No. p.             |
|---|--------------------|
| <b>UNWLA ACTIVITY</b>                                       |                    |
| Before the GFWC Convention                                  | 1 15               |
| Conference of Ukrainian-American Youth                      | 4 20               |
| Contact With English Speaking Branches                      | 10 20              |
| Convention Guests   | 1 16               |
| <b>M. D.:</b> Jubilee Convention of GFWC                    | 7 16               |
| <b>Mary Dushnyek:</b> UNWLA Participation in NCW Activities | 5 16               |
| — Baltic Women's Council International Council of Women     | 7 18               |
| Let's Get Acquainted with the Problems of Our Youth         | 2 21               |
| Museum Exhibit in New York                                  | 8 19               |
| New Bulletin  | 10 19              |
| New Members   | 7 18               |
| NCW Biennial Meeting  | 6 19               |
| Our Resolutions   | 9 20               |
| <b>Stefania Pushkar:</b> From the ICW Congress in Teheran   | 1 15, 2 20, 3 16   |
| Tenth Anniversary   | 7 15               |
| UNWLA President at the ICW Congress                         | 3 18, 7 23         |
| UNWLA Projects  | 6 21               |
| <b>A. Volker:</b> Plan Program With Appeal                  | 4 20               |
| IX UCCA Congress  | 9 21               |
| Who Cares?  | 10 21              |
| Branch 9, Binghamton, N. Y.                                 | 3 18               |
| Branch 31, Rossford, Ohio                                   | 8 21               |
| Branch 37, Detroit  | 8 21               |
| Branch 42, Philadelphia                                     | 3 16, 9 20         |
| Branch 52, Philadelphia                                     | 6 20, 9 20         |
| Branch 58, Detroit  | 2 20               |
| Branch 65, New Brunswick                                    | 5 18               |
| Branch 72, New York   | 1 17, 4 21         |
| Branch 93, Hartford, Conn.                                  | 8 20, 10 20, 11 26 |

### BOOK REVIEW

**A Book of Recipes.** Ukrainian Traditional and Modern Favorites. Published by the Lesia Ukrainka Branch of the Ukrainian Women's Association of Canada, Vancouver, B. C. 1965. Price \$2.50.

Many of these old family recipes have been handed down from generation to generation. Besides traditional dishes there are recipes for soups, meat, fish, casseroles, etc. Included among the Ukrainian recipes are also many of foreign origin, which, although excellent in taste,

should have been included in a separate section.

The book is richly illustrated. L. B.

### Ukrainian Easter Babka

- ½ cup lukewarm water
- 2 pkgs. yeast
- 1 teaspoon sugar
- 2 cups scalded milk
- ½ lb butter
- 1 tablespoon salt
- flour to make soft dough (about 7 cups or more)
- 1 cup sugar
- 5 whole eggs
- 10 yolks
- 1 orange—juice and rind
- 1 teaspoon vanilla
- 1 cup golden seedless raisins (optional)

Dissolve the sugar in lukewarm water: sprinkle the yeast over it; let stand 10 minutes.

Beat the eggs and egg yolks for 10 minutes adding the sugar a little at a time. Add the salt, orange juice, milk, rind and the yeast mixture to the beaten eggs, mix well and gradually mix in the flour, adding the melted butter a little at a time, until enough flour is added to make a soft dough.

Knead for 20 minutes or until dough no longer clings to hands. Let rise in a warm place until doubled in bulk. Knead down and let rise again as before.

Grease tall tins well and coat with bread crumbs. (Honey or Crisco tins make good containers for Babka). Form dough into a ball small enough to fill one-third of a container. Let rise in a warm place until the dough barely reaches the top. Put in a preheated 350 degree F. oven and bake for 30 minutes.

Babka should be handled very carefully when being taken out of the containers and should be laid on a soft covered pillow to cool.

From "A Book of Recipes"

### EXHIBIT IN NEW YORK CITY

The 10th annual exhibit by Ukrainian women painters was presented in New York City by UNWLA Branch 64 in October, 1966.



# НАШИМ МАЛЯТАМ

Петро Кізко

## ГАНДЗЯ

Напроти нашого будинку проходить брукова дорога. За дорогою ростуть каштани. Вони так густо прилягають одне до одного, що коли влітку розростуться, то перед будинком наче суцільна зелена стіна стоїть. А зразу за каштанами протікає річка.

Щоранку й щовечора я йду цією дорогою, повз каштанів, на роботу і з роботи. І от — одного разу, вийшовши з будинку, я завважив біля одного з каштанів групу дітей. Там були і дівчата, і хлопці, більшенькі й меншенькі, але всі вони з течками і торбами, видно, йшли до школи. Діти то заглядали вгору на стовбур каштана, то опускали голови вниз, до землі. Хтось із них вигукував дитячим пискливим голосом:

— Гандзя! Гандзя!

Мене той гурт дівчорі зацікавив. Що вони там роблять? До кого гукають? А біля дітей уже й старші люди почали сходитися. Підійшов і я близенько.

І що ж я побачив?

По стовбурі й гілках каштана бігала, то сюди, то туди, маленька чорненька вивірочка. Господи! Яка вона була чудесна і цікава — важко описати. Я чув, читав про вивірок і навіть бачив їх, але здалека. І мені часом вивірки уявлялися немов лисиці: довгі, руді, з гострим писком і довгим кошлатим і пухнастим хвостом. А це була вивірочка малесенька, може, з дитячу рукавичку завбільшки. Ніжки дрібні-дрібні, як у мишки, голівка — мов кулачок немовляти, а хвостик такий смішний: при тулубі тонюсінький, як нитка, а при кінці товстий і пухнастий, як борода у діда Мороза.

Я стояв і не міг намілуватися цим милим розкішним створінням. А вивірочка-Гандзя була, наче гарна подруга всіх дітей і дорослих. Коли її кликали іменем „Гандзя“,

вона, ніби розуміючи людську мову, зістрибувала з гілки каштана на стовбур, а зі стовбура, мов м'ячик, котилася на землю. Діти давали їй хліба і вона ласо їла. А коли одна дівчинка замість хліба підставила їй порожню долоню, вона так укусила її своїми гострими маленькими зубенятами за палець, що дівча аж скрикнуло. Тим вивірка-Гандзя немов хотіла сказати дівчині-школярці: — Не дури! А як дуриш, то за те і кару діставай!

Відтоді я кожного ранку і кожного вечора виходив до того каштана, щоб зустріти Гандзю-вивірку. Ніс їй хліба і навіть горішків. Моя симпатична знайомка й справді появлялася, брала від мене хліб горішки й зникла між кленів.

Так проминув деякий час. Минуло літо й наступила осінь. Листя на кленах уже пожовкло й обси-

палося. Люди готувалися вже до свята Різдва Христового.

А наша дружба з Гандзею все тривала. Я бачив, як вона не раз на дощі мерзла, метушилася довкола, немов шукаючи тепла і харчу. І дивно: коли я до неї підходив, вона навіть не тікала. Зіщулиться, було, немов безпритульна дитина, й сидить біля стовбура каштана, благально дивиться маленькими бистрими оченятами.

Мені жаль стало Гандзі. І я одного разу відважився взяти її до рук. Маленька істотка не пручалася. Тоді я взяв її до хати. „Презимувеш, — гадаю, — в теплі та в добрі, а на весну знову пуцу гуляти“

В хаті в моїй родині не було краю радості. Особливо ж раділи діти. Вони обступили вивірочку, мов святе дитячко, кожний тицькаючи то горішки, то насіння, то хліб. А вивірка наче все життя жила з нами, така смілива та моторна. Вона навіть не соромилася злізти будь-кому на спину й плечі, так,



А це була вивірочка малесенька, може з дитячу рукавичку завбільшки

ніби це для неї були не люди, а каштани...

Гарно і весело було нам із тим звірятком.

Але ось саме напередодні Різдва наша Гандзя десь зникла. Ми всі, а особливо ж діти, зажурилися, посмутніли. Діти почали навіть плакати: — Де наша Гандзя? Де наша Гандзенька?

І ніби сумно стало в усій хаті. Як не те життя пішло. І робота до рук не йшла, і наука не бралася. А що, — думали ми, — як Гандзя десь пропала. А що, не дай Боже, як її собаки чужі вхопили?

Аж одного разу сталося чудо. Наша мама полізла була на горище. Полізла і — як закричить звідти:

— Рятуйте, на горищі злодії!

Ми всі до горища.

— Де? Які злодії? — питаємо матері.

— Та тут щось у кутку сидить і шарудить... І ніби клацає щось, як вовк голодними зубами...

Я, не довго думаючи, мигтю на горище та на те місце, де „щось клацало“. Присвітив ліхтариком, глянув — і серце закалатало від здивування й радості. Та це ж наша Гандзя! Гандзя на горищі сидить і оріхами, що ото мати наша до Різдва прилаштувала, ласує.

Я взяв на руки вивірку, зліз додолу, увійшов до хати й ніби враз чисто підніс її догори, гукнувши до дітей:

— Дивіться! Наша Гандзя знову з нами! Тепер-то й Різдво буде нам щасливе!

Отак і живе ще й тепер у нас мила, гарна вивірочка Гандзя. Нехай перезимує в теплі та в достатку. Бож звірина, що людина: вона теж потребує уваги, ласки і тепла. А особливо ж оця малесенька, пухнатенька чорненька вивірка. А як настане весна — знов пустимо її на каштани, що ростуть напроти нашого будинку за дорогою. Вона ж — наша вивірочка-Гандзя, і свободу любить, як людина...

майже цілий день і голодний пострибав додому в траву, в куток за гаражем. Він був дуже розгніваний, втомлений і голодний і з'їв всі дванадцять яєчок сам!"

Петрик 8-ми років оповів таке: „Корова і віл пішли на прохід по вулиці. Якось ненароком віл наступив корові на ногу, аж вона підскочила з болю.“

— Я дуже прошу вашого вибачення! — сказав віл. — Я не навмисне притиснув вашу ратицю! Це трапилось випадково! — І віл чемно вклонився корові. Корова усміхнулася і вони продовжували прогулянку по вулиці!"

Безумовно, всі три Петрики отримали від мене по великому шматку чоколяди з горіхами за такі гарні оповідання.

## НОВОРІЧНА СНІЖИНКА

Я сніжинка з України —  
Із Рідного Краю,  
Над Америкою нині  
В хмарі пролітаю.

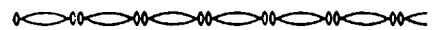
Пролетіла я півсвіту  
У хмарині синій —  
Передати вам привіта  
Аж із України!

З Новим Роком вас вітаю  
Від дітей-сиріток,  
Щастя й долі вам бажаю —  
Від усеньких діток!

Я від кожної дитини,  
Бо усі прохали,  
Щоб своєї України  
Ви не забували,

Щоб любили і в недолу,  
Та за її сили,  
За її добро і волю —  
Господа молили!

Леонід Полтава



Збірники для дітей

СНІГОВА БАБА

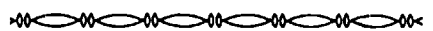
СНІЖИНКИ

СРІБНА ЗІРКА

Упорядкувала Марія Юркевич

— Ціна по 50 цт. кожен —

Замовляти в Централі СУА



Ольга Литвин

## Три Петрики

Три Петрики, віком шість, сім і вісім років, що жили в сусідських будинках, часто після школи приходили гратися в садок, що знаходився за нашою маленькою хаткою. Всі три Петрики часом забігали до мене поодиноці і я частувала їх чоколядою. Одного разу вони змовилися і прийшли всі три разом, з надією, що я всіх їх почастую солодким. Вони стояли і чекали.

Я їм сказала, що я маю для них смачну чоколяду з горіхами, але вони мусять заробити її.

— А що ми мусимо вам зробити, щоб заробити чоколяду з горіхами? — запитали всі три.

— А ось, вгадайте! — сказала я.

— Принести дров? — запитав старший Петрик.

— Ні! — сказала я.

— Помогти полоти бур'ян у квітнику? — запитав середущий Петрик.

— Ні! — заперечила я.

— Вкинути листа в поштову скриньку? — запитав найменший Петрик.

— Ні! — сказала я. — Ні це, ні те, ні онте! Я даю вам кожному

п'ять хвилин часу і ви мусите кожен оповісти мені маленьке оповідання, але не заслухане в школі чи вичитане з книжки, а придумане! І тоді кожен з вас отримає за оповідання по великому шматку чоколяди з горіхами.

Всі три Петрики закусили губи, нахмурили лоби і почали думати. Найменший Петрик навіть вклав пальця в рот і затупав ногами по підлозі. Це, очевидно, помагало йому думати. І дійсно, він зголосився перший, що вже має щось оповісти.

Ось казочка, що її оповів Петрик 6-ти років: „Наша кітка привела п'ятеро сліпих котенят — четверо сірих і одне чорне. Коли котенята підростуть, то ми сірих віддамо знайомим, а чорне залишимо собі, бо чорний кіт в Австралії приносить щастя“.

Другим зголосився Петрик 7-ми років. Він оповів таке: „Зелений коник зніс у траві дванадцять яєчок, поклав в коробку і поніс їх на базар продавати. Але з нього на базарі почали насміхатися, що його яєчка малі і ніхто не хотів їх купувати. Коник пробув на базарі

## Вісті з Централі

Українська Повстанська Армія відзначає в цьому році своє 25-ліття. Тому й ми повинні у лютому-березні поклонитись пам'яті жінок-борців, що дали свій великий вклад у цю боротьбу. Доповідь п. н. „Українська жінка в боротьбі УПА“ пера п-ні Володимири Ценко ми вже розіслали. Окружні Ради можуть запланувати спільне свято, а Відділи повинні відзначити це на ширших сходинах.

Перегляд Дитячих Світличок на терені нашої організації вказує на те, що наші Відділи розуміють **вагу дошкільного виховання**. Недавній приріст Світличок в окрузі Ньюарку каже сподіватись, що й інші округи підуть їй слідом. В тому напевне допоможе Курс Учителюк Дошкілля, що його започаткувала округа Шикаго. Щастя Боже!

Пригадуємо Відділам, що **обіжники Централі** повинні бути відчитані на ширших сходинах. Через них Централія промовляє до членства СУА і знаходить відгук у біжучих справах. Деякі вістки Управа Відділу може доповнити своїми заввагами або проминути їх, коли вони вже неактуальні. Одначе обіжник Централі повинен входити у програму ширших сходин.

Ще не всі Відділи полагодили справу **Конвенційної Книжки**, що її вислано в лютому м. р. Книжка обіймає історію Централі СУА та поодиноких Відділів. Ціна її є 2 дол., з того 50 ц Відділ залишає собі а 1.50 відсилає до Централі СУА.

З початком року розсилаємо **Річний Звітний Листок**, що вміщує найважливіші дані Відділу, а головне — прізвіща й адреси його Управи. Ці відомості конечні для доброго зв'язку Централі з Відділами. Прохаємо виповнити його й надіслати якнайскорше.

**Екзекутива СУА**

### НА ДОМІВКУ ВІДДІЛУ

В пам'ять свого померлого чоловіка наша членка п-ні **Марія Янчишин** зложила 5 дол. на домівку нашого Відділу. Щира дяка за те!

28 Відділ СУА в Ньюарку

# Вітаємо!

Знов проминув один рік на шляху нашої організації. Ухвалою нашої Конвенції ми широко відкрили двері наших Відділів для нового членства. Вітаємо в них кожну українку, що хоче приєднатись до нашої великої організованої сім'ї.

Почнемо від найбільшої нашої округи. Відділам округи Філадельфія пощастило з членством, бо крім нових членок у кожному Відділі, ще є їх ряд у новому Відділі СУА в Бетлегемі. Досі ще не маємо їх списку. Та щиро вітаємо їх, як і всіх тих, що ввійшли до інших Відділів СУА.

До Відділів СУА вступили в 1966 році:

#### 2 ВІДДІЛ СУА, ЧЕСТЕР:

Марієн Велен  
Дана Гужва  
Катерина Попик  
Мері Ровлик

#### 10 ВІДДІЛ СУА, ФИЛАДЕЛФІЯ:

Мирослава Прокопович  
Д-р Марія Струтинська  
Зенсвія Терлецька

#### 20 ВІДДІЛ СУА, ФИЛАДЕЛФІЯ:

Зоя Маркович  
Рома Навроцька

#### 41 ВІДДІЛ СУА, ФИЛАДЕЛФІЯ:

Анна Максим'юк  
Анна Тарнавська

#### 43 ВІДДІЛ СУА, ФИЛАДЕЛФІЯ:

Оксана Білик  
Анна Дацик  
Христина Дольницька  
Валентина Дуцилович  
Юстина Мудрик

### ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Вже кілька літ висилаємо журнал старшим жінкам в Європі, що не можуть його передплатити. Кожного року зголошується ряд Відділів та жертвенних осіб, що оплачують для них передплату.

На початку року ця справа знов актуальна. Фундації передплат у більшості вже вичерпались і висилку журналу треба би стримувати. А це велика шкода! Для більшості бабусь це єдиний зв'язок з українським світом. Тому пригадуємо всім фундаторам передплат про те, що їх треба поновити!

В останньому часі відновив передплату для бабусі 22 Відділ із Шикаго, що фундує її від 1962 р. Рівнож уфундувала таку передплату п-ні Ярослава Казанівська з Дітройту. Щира дяка за те!

Розалія Пришляк  
Олена Свистель  
Стефанія Тумір  
Лукія Федків

#### 44 ВІДДІЛ СУА, ФИЛАДЕЛФІЯ:

Клявдія Гречко  
Вероніка Гречулевич  
Олена Коровицька

#### 48 ВІДДІЛ СУА, ФИЛАДЕЛФІЯ:

Юстина Басс  
Лідія Беднарська  
Параскева Медвежинська  
Євдокія Ружалович  
Анна Стефурак

#### 59 ВІДДІЛ СУА, БАЛТИМОР:

Надія Войтович  
Ольга Дівнич  
Ольга Криволап  
Люба Радь  
Ганна Самутін  
Валентина Снігура  
Іванна Чорняк  
Ірина Яворська

#### 78 ВІДДІЛ СУА, ВАШІНГТОН:

Климентина Борис  
Тамара Вітковицька  
Дарія Кульчицька  
Оксана Лев  
Дарія Слонська  
Марта Терлецька  
Ірина Ставнича  
Н. Яримович  
Зоря Ясінчук-Гріффо

#### 90 ВІДДІЛ СУА, ФИЛАДЕЛФІЯ:

Галина Кривуша  
Марія Лабунька  
Дарія Лужецька  
Теодфія Мельничук  
Стефанія Пушкар  
Д-р Тетяна Цісик  
Христина Чорпіта  
Анна Ярема  
Оксана Яримович

**ЕКЗЕКУТИВА СУА**

# Річні Збори Головної Управи

## Другий день нарад

Наради дня 13. листопада 1966 р. були присвячені **дискусії над звітами**. Введено засаду, що референтки висували точки, над якими бажали дискусії. Це зводило нараду до кількох важливіших справ.

**Організаційні справи.** Дискусія була дуже оживлена і торкалась окрім основної теми — приєднання членства — також різновидів організаційної роботи, як улаштування міжвідділових зустрічей, осягнення передплатниць Нашого Життя, що не є членками СУА, організації підвідділів при Відділах і т. д. В цій ділянці найбільше проявили себе голови Окр. Рад, що їх організаційні справи найбільше обходять. Жаль, що бракувало орг. референтки Гол. Управи п-ні Лідії Колодчин, яка через недугу не могла прийти. Була відсутня також п-ні Анастасія Вокер, містого-

**Пововно пригадуємо, що дописи Відділів слід писати тільки на одній стороні паперу. Обосторонні дописи завдають редакції зайвої роботи, бо їх треба переписувати.**

## Замість квітів

**ЗАМІСТЬ КВІТІВ** на свіжу могилу нашої дорогої членки бл. п. Анни Попович складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Управа 5 Відділу СУА  
ім. княгині Ольги в Дітройті

**ЗАМІСТЬ КВІТІВ** на погилу нашої шанованої й любленої членки бл. п. Теклі Марушак складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Членки 17 Відділу СУА  
ім. Олени Теліги в Маямі

**ЗАМІСТЬ КВІТІВ** на свіжу могилу нашої довголітньої незабутньої членки-сеньйорки, почесної членки нашого Відділу бл. п. Олени Дурбак складаємо 10 дол. на Фонд Бабусі

Управа 57 Відділу СУА  
в Ютіці

**ЗАМІСТЬ КВІТІВ** на свіжу могилу бл. п. Анни Вислоцької, однієї з основниць 27 Відділу СУА і сестри радної м. Дітройту Марусі Бек складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Марія Малевич, Питтсбург

лова, опікунка англомовних Відділів. Але референтка молодечих Відділів п-ні Варка Бачинська старалась їх з успіхом заступити. Допомогала також у дискусії п-ні І. Падох, статутова референтка. Пекучу справу придбання домівки заторкнуто лиш побіжно. Однак в ухвалах Річних Зборів її висунено, як одну з найважливіших.

**Культ.-освітні справи.** Увага присутніх зосередилась на ювілейному 1967 році. Українська громада відзначуватиме 50-ліття української Державності й українське жіноцтво повинно тут дати свій вклад. Найкращим було б відзначення роковин Першого Жіночого З'їзду, що відбувся в Києві у вересні 1917 р. А в лютому-березні 1967 р. слід віддати поклон жіноцтву УПА в 25-ті роковини.

Окрім того постановлено вшанувати 40-ліття літературної праці Софії Парфанович і 20-ті роковини смерті письменниці Катрі Гриневицевої. Проведено розмежування праці культ.-освітньої й імпрезової референтур у порозумінні з референтками пп. Наталією Чапленко і д-р Євгеною Єрж-

**ЗАМІСТЬ КВІТІВ** на свіжу могилу бл. п. Марії з Салуків Габля, нашої дорогої кузинки й тітки, що померла в Бельську, Польща, складаємо 10 дол. на Укр. Католический Університет у Римі —

Олександр Богдан  
Олександра Беймук

**ЗАМІСТЬ КВІТІВ** на могилу моєї сестри бл. п. Марії Габля, що померла в далекому Бельську, складаю 5 дол. на передплату для бабусі.

Ірина Кальба, Денвер

**ЗАМІСТЬ КВІТІВ** на могилу бл. п. Олени Дурбак складаємо 5 дол. на передплату для бабусі й її дочці п-ні Олені Кокодинській висловлюємо щире співчуття

Зоя і Михайло Луценки, Ютика

**ЗАМІСТЬ КВІТІВ** на могилу бл. п. Олени Дурбак складають 5 дол. на Фонд Бабусі

Теодозія і Зиновій Савицькі  
Ютика

**В ПАМ'ЯТЬ** бл. п. Олени Бурачинської, матері нашої редакторки, складає 3 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Юлія В. Кучер, Питтсбург

ківською. Освітні почини й старання матеріалів належить до першої референтури, а влаштування імпрез до другої, при чому входять сюди й матеріали веселих товариських зустрічей.

Велике оживлення в дискусії принесла ділянка **народного мистецтва**. Народне мистецтво може стати для нас поважним засобом освідомлення про нашу народну культуру. Однак воно вимагає доброго підходу й досконалого знання цієї ділянки. В тій цілі було б побажано, щоб поширилась мережа знавців різних галузей, щоб були влаштовані покази й доповіді, щоб при Окружних Радах постанали пересувні виставки нар. мистецтва. Про близьке відкриття Музейної Виставки СУА в Нью Йорку поінформувала референтка нар. мистецтва п-ні Марія Ржепечька.

**У виховній ділянці** найбільше уваги присвячено Дитячим Світличкам. Це трудне завдання ще не має належного зрозуміння і тому референтка п-ні Анна Богачевська старалась його насвітлити, як слід. Зокрема припоручено Окружним Радам Курс Учителюк Дошкілля, що з таким успіхом пройшов у Філадельфії. Обговорено також проекти іграшок, що їх випрацював 29 Відділ СУА в Пінкаго. Заторкнуто також Виховний Семінар для підлітків, що його пощастило провести 89 Відділові СУА на Союзівці влітку 1966 р.

Ділянка **зв'язків** зосередилась докруги членства СУА у Федерації Жіночих Клюбів. Присутні підкресливали, що ця участь обтяжує Окр. Ради й Відділи різними завданнями і тому треба проірити цю нашу програму. Натомість п-ні Марія Душник, референтка зв'язків, вказувала на різні інші можливості, що їх дають нам взаємини з іншими етнічними групами.

Дискусія в ділянці **суспільної опіки** не була належно підготована, бо референтка п-ні Ольга Макар уступила за причини хвороби, а нової ще не кооптовано. Та п-ні Олена Лотоцька, почесна голова СУА, могла вказати на найбільш пекучі потреби нашої громади. Як директорка Бюро Суспільної Опіки у Філадельфії, вона полагодує пенсійні справи, шпитальні інтервенції і т. д. і вважає, що Добровільна Жіноча Служба для тієї цілі є конечна.

У пресовій ділянці покладено натиск на поширення Нашого Життя.

Помимо ухвал кількох Конвенцій ще не всі членки СУА передплачують наш журнал. У тій цілі намічено посилену кампанію із відзначенням округ у 1967 р. Референтка п-ні Ірина Пеленська порушила також вишкіл пресових референток та архів дописів про округу. Запроектовано також сторінку для дівчат-підлітків у Нашому Житті.

**Фінанси** Централі розглянено дуже докладно. Висловлено побажання, щоб деякі рахунки, як Конвенції, Нашого Життя, чи Дому СУА були подані окремо з переглядом приходів і розходів. Фонд Зв'язків і Репрезентації має в цьому році недобір через участь наших представниць у трьох Конгресах. Наші зв'язки з американським світом мають велике значення й тому Відділи повинні скласти пожертви понад обов'язкову вплату. Так само розглянено кошти організування нових Відділів. Їх не може покривати Централя, бо її Орг. Фонд є невивантажуваний. Для тієї цілі Окр. Ради повинні створити свій організаційний фонд.

Майже всі референтки висунули потребу створення **Комісії** при своїй референтурі. Дотепер діє при Централі тільки Виховна Комісія під проводом п-ні Анни Богачевської. Та виявилось, що організаційна, культ-освітня й пресова ділянки, суспільна спілка і зв'язки такої комісії бажають. Було б добре оперти працю референтури на досвіді й фаховому знанні більше людей. Річні Збори це бажання референток підтримали.

В часі обіду того ж дня п-ні Олена Лотоцька, почесна голова СУА, зreferувала працю Бюро Суспільної Опіки при ЗУАДКомітеті. Приблизно 40 випадків удалось їй полагодити за час 7 місяців, а це показує на велику потребу того роду установи. Треба застановитись над встановленням такого Бюро в усіх наших осередках.

О год. 5-тій по полудні закінчено наради. На жаль, не вдалося вичерпати всіх намічених тем і ділянок. Але постановлено зробити це на поширеній нараді Екзекутиви, що мала відбутись дня 10. грудня м. р. в Нью Йорку.

### КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

**Звіт із діяльності Окружної Ради від червня до грудня 1966 р.**

Окружна Рада, як наш найвищий, регулюючий, інспіруючий і коорди-

нуючий чинник, усе стояла, так би мовити, в заплілі активності усіх Відділів. Наша теперішня Голова ніколи не жаліла часу ні праці, щоб допомогти в роботі, як не ділом, то принайменше доброю радою, опертою на її довголітнім досвіді суспільної діячки й громадянки.

Було три імпрези в останньому чвертьріччі, що їх треба приписати Окружній Раді.

Першою була **виставка народного мистецтва**, що відбулася 15., 16 і 17. вересня 1966 р., влаштована „Нешоел Сервіс Сентер“ -ом в одному з найкращих готелів міста Клівленду. Поміж різними національностями, що теж брали участь у тій імпрезі, наш український станок рішуче відрізнявся. Це була кімната, влаштована в народньому стилі, без переладуння, із задержанням певної лінії у формі та кольорі й без... бізнесу. Бізнес був, але в іншому куті залі. Там наші пані продавали усяке варене й печене, а тому, що ярмарок тривав три дні, Відділи дижурували на зміну. В п'ятницю працював наш молодечий 60 Відділ, а в суботу й неділю 33 Відділ. Пані з охотою й посвятою працювали, за що належить їм справжнє признание. В суботу й неділю відбулися ще виступи мистецьких одиниць різних національностей, у тому й української. Заступала їй дуже добра танцювальна група СУМА під проводом п. Л. Дмитревича і друга під проводом п. М. Бобечко. Не можна поминути прислуги, яку вчинила нам фірма нашого земляка п. І. Сузя, випозичаючи безінтересно меблі для влаштування кімнати. Спасибіг йому за це!

Другою імпрезою, що її очолила Окружна Рада, була **гостина дочки Івана Франка**, п-ні Анни Ключко. Користаючи з нагоди, що дочка нашого Великого Поета буде гостем української громади з нагоди Ювілейного Концерту в честь її батька, Союз Українок Америки разом з Укр. Золотим Хрестом улаштували зустріч її з жіноцтвом нашого міста. Відбулася вона дня 16. жовтня 1966 року. Імпреза була дуже вдала і згуртувала поважне число пань. Тостмайстром була п-ні В. Кавка, головним промовцем п-ні М. Холодняк, а дорога гостя прочитала нам кілька інтересних, ще недрукованих листів Ів. Франка до своєї дружини.

**З'їзд референток**, що відбувся дня 30. жовтня 1966 р. в приміщенні „Са-

мопомочі“, був ще одним виявом активності Окружної Ради. З'їхалось біля 30 пань. Членка Гол. Управи п-ні І. Кашубинська була головним доповідачем. Дуже оживлена дискусія та загальне побажання, щоб такі з'їзди відбувати що три місяці, доказують потребу того роду зустрічей.

Наша Голова постійно бере участь у засіданнях різних громадських та церковних комітетів.

А врешті під опікою Окружної Ради є пам'ятник Лесі Українки. Делегатка Окружної Ради є членом управи Культурних Городів і бере участь у її засіданнях.

**М. Г.**, пресова референтка

### ШИКАГО, ІЛЛ

**Конференція Організаційної Референтури та Вишкільний Семінар Окружної Ради СУА**

В програмі Окружних Рад СУА заплановано відбутись в 1966 р. Конференцію Організаційної Референтури, як одної з найважливіших референтур у кожній, а зокрема в нашій організації. Цілоденна Конференція відбулася в Шикаго 23. жовтня м. р. і була поділена на дві сесії.

Голова Окр. Ради п-ні Люба Шандра відкрила численну Конференцію і привітала присутніх представниць та учасниць усіх Відділів. Першою точкою був реферат орг. референтки п-ні З. Литвинишин п. н. „Завдання організаційної референтки“. П-ні С. Крупка, голова 22 Відділу, приготувала і виголосила реферат „Праця над членкою“, а голова 51 Відділу з Мілвокі говорила про „Значення ширших сходів“. Реферати були опрацьовані дуже цікаво і дали багато практичних порад та вказівок, як правильно вести працю в окрузі та Відділах. Річева й змістова дискусія доповнила та допомогла розв'язати деякі проблеми й труднощі в праці поодиноких Відділів. Конференцію закінчено схваленням резолюції:

1. Переводити кожного року конференцію орг. референтури.
2. Створити організаційну комісію при Окр. Раді, якої завданням буде перевести акцію приєднання нових членок та розглянення можливостей творення нових Відділів.
3. Старатись про дозвіл створення організаційно-репрезентативного фонду.
4. Допомогати мало-чисельним Відділам, що мають труднощі в уря-

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967

дженні імпрез на побажаному мистецькому рівні, відступаючи їм до використання готову програму — виключно з виконавцями.

В часі одноденної перерви відбувся спільний обід учасниць Конференції в „Українській Гостинниці“ С. Букатої. Технічну підготовку Конференції перевела п-ні З. Литвинишин, орг. референтка Окр. Ради.

В пополуночній сесії переведено Вишкільний Семінар, що був поділений на дві лекції. Першу лекцію приготувала та перевела голова Окр. Ради п-ні Л. Шандра. Матеріал до лекції був опрацьований на підставі статуту СУА й парламентарного права і був поділений на чотири ділянки: 1. Триступенна будова СУА. 2. Ведення книг, кореспонденції та референтур. 3. Правильне писання звітів. 4. Писання протоколів. Як допоміжний та насичний матеріал для учасниць Семінара приготовано на циклостилі коротке пояснення і дефініцію триступенної будови СУА, форму офіційного листа та форму річного звіту голови Відділу.

Другу лекцію про ведення книговодства перевела п-ні А. Струц, касієрка Окр. Ради. Матеріали до цієї лекції були опрацьовані Централєю СУА і вони є обов'язуючі для всіх Окр. Рад та Відділів. Присутні одержали взір ведення поодиноких касових книг.

Семінар був першою пробою Окр. Ради перевести фаховий вишкіл діючих членок Управ та членок, що в майбутньому можуть стати референтками. Жива і прихильна реакція 40 учасниць Конференції й Семінара упевнила Управу Окр. Ради, що конференції та семінари про працю референтур є корисні й потрібні для справної і продуктивної праці в нашій організації.

**Прес. референтка Окр. Ради**

**НЮ ЙОРК, Н. Й.**

### **Конференція Пресових Референток**

Окр. Рада СУА скликала на 10-го грудня 1966 р. Конференцію Пресових Референток. П-ні Олена Процюк, пресова референтка Окр. Ради, запланувала це у формі Семінару, в якому учасниці дістали б цінні інструкції зі своєї ділянки. І справді — сама програма свідчила про те. Доповідачами були фахівці різних ділянок, що мо-



**Із Конференції пресових референток у Нью Йорку:**

Сидять зліва на право: пп. Ольга Соневицька, Марія Демидчук, Софія Котик, Марта Бачинська, Н. Звадюк, Марія Стефанишин, Розалія Федьків. — Стоять зліва на право: Ольга Хруцька, Лідія Бурачинська, Марія Ржепецька, Олена Процюк, пресова референтка Окр. Ради.

гли якнайкраще їх про це поінформувати.

Конференцію відкрила в Українсько-Американському Інституті п-ні Ольга Соневицька, містголова Окр. Ради СУА. Вона привітала доповідачів та пресових референток Відділів СУА, що прибули та передала провід Конференції п-ні Олені Процюк. На вступі п-ні Процюк пояснила ціль Конференції. Преса є могутнім засобом інформації й формує публичну думку. З її дії мусить користати також наша організація, коли хоче йти з духом часу. Тому й наші пресові референтки повинні приспособити своє звітування до найновіших вимог. До засобів розголосу належить — окрім часописів — також радіо й телевізія. Про вимоги цих ділянок також зможемо сьогодні почути.

Пристаюючи до точок програми п-ні Процюк покликала до слова **ред. Івана Кедрина** зі „Свободи“. Його доповідь була основною інформацією Семінару. Він з'ясував коротко суть допису і його різновидів у формі спільного звітування чи репортажу. Точне відрізнювання тих жанрів напевне допоможе пресовим референткам, а також і нашій пресі, що не любить довгих компліментарних звітів. Натомість талант репортажиста може знайти інше примінення. Доповідач назвав кілька прізвищ, що вже зробили собі ім'я в нашій пресі. Дарма, що вони звітують про ті самі факти, що їх подає звичайна пресова новинка, то ті дістають у їх поданні своє окреме наświetлення і цього теж шукає й очікує читач. А між пресовими референтками власне можуть знайтися такі талановиті пера.

Черговим доповідачем був **п. Олег Звядюк** із радіо „Свобода“. Його доповідь подавала англійською мовою подібні інструкції, що й попередня. Одначе доповідач опирався при тому на своє знання й досвід з американської преси. Через те його вказівки були особливо цінні для тих пресових референток, що стараються там здобути місце для наших звідомлень. Подаємо його доповідь в англомовній частині нашого журналу.

Слідував виступ **інж. Юрія Тамарського**. Як спеціаліст світлин й фільму, доповідач говорив про важливість і ціну світлинного матеріалу в нашій пресі. До нього треба дуже уважно підходити. Світлина — це документ, що може свідчити про якийсь факт чи подію в сучасну пору, а може дати цінні дані про те в майбутньому. Тому в праці нашої організації ми повинні часто користуватись світлинами. Це закріплює найбільш моменту зберігати постаті осіб і послужить колись історикові. Тому треба світлин не тільки робити, але й дбайливо зберігати.

Далше говорив **п. Святослав Ногинський**, що працює редактором телевізійної стації. Найперше він з'ясував коротко хід роботи документального телебачення і подав поради, як могла б із того скористати наша спільнота. Національні групи інших наредів часто передають події із своєї діяльності, якщо вони відповідно подані й могли б зацікавити ширші круги глядачів.

На кінець промовила п-ні **Лідія Бурачинська**, редакторка „Нашого Життя“. Її темою були вказівки й побажання до пресових референток із



П-ні Катерина Пелешок

Mrs. Katherine Peleshok p. President of UNWLA Branch 1 in New York City

точки погляду журналу нашої організації. Вона звернула увагу на потребу більшої стислості у звітуванні, зайвий перелік подяк (сама згадка в пресі вже є признаннями!), брак відгуків і листів до редакції, потребу тісних взаємин із членством у збиранні передплат і побажань до журналу. До пресової референтки належить ведення пресового архіву Відділу, де зберігались би всі вирізки, програмки й світлини.

Дискусія дала живий обмін думок. Присутні референтки ставили запити до фахівців, що свідчили про їх живе зацікавлення. У висліді зарисувались цікаві почини, що можуть принести користь і для нашої організації. Виявилось, що стоїмо перед заснуванням товариства світлиць, які влаштують незабаром свою окрему виставку. Була також мова про те, як впорядкувати пресовий архів Відділу. Стверджено, що до радіопередач можна подати оголошення про події чи імпрези (безплатно), якщо постачати радіостанції добре зробленим пресовим звідомленням. Також певні наші почини, як напр. показ історичних strojів, могли б бути включені в телевізійні програми. Тому про такі виступи чи програми слід повідомляти телевізійні станції.

Коли вже вичерпано все, п-ні Процюк подякувала доповідачам і закрила Конференцію. Це була цікава

спроба скріпити дію нашої пресової референтури. Адже їй у нашій організації відведено лиш допоміжне місце, а вона може мати велике значення і вплив на хід подій.

#### Присутня

### НЮ ЙОРК, Н. Й.

#### 45-ліття 1 Відділу США

День 3. грудня 1966 р. був великим святом 1 Відділу США — відзначено його 45-ліття.

45 років тому, 4 грудня 1921 р., засновано в Нью Йорку українське жіноче товариство „Жіноча Громада“, ціллю якого була допомога рідному краю. Саме тоді по програних визвольних змаганнях, Україна, спливаючи кров'ю своїх синів і дочок, переживала велику руїну, перші роки тяжкої ворожої займанщини. Група ідейних українських емігранток-робітниць, в яких уяві були ще свіжі картини й спомини з рідного краю, а в серці горів міцний вогонь любови до своєї поневоленої Батьківщини, взялась за діло матеріальної та моральної допомоги краю — зокрема українським інвалідам. У 1925 р. з заіснуванням Союзу Українок Америки на цьому континенті, „Жіноча Громада“ включилась у його члени і стала 1 Відділом США. Від того часу по сьогодні майже безперервно Відділ працює й бере активну участь у громадському житті української еміграції.

Свій ювілей відзначив 1 Відділ 3. грудня 1966 Службою Божою в церкві св. Юра в наміренні Відділу, а вечором того ж дня у великій залі Народнього Дому відбувся святочний бенкет. У святі взяли участь члени й гості. Своєю участю звеличала його голова Централі інж. Стефанія Пушкар, як теж заступниця її п-ні Ірина Падох. Окружну Раду репрезентувала п-ні М. Демидчук. Майже всі Відділи США метрополії були заступлені. Чимало організацій прислало своїх делегатів. Свято розпочато гимном США, що його відіграла на фортеп'яні п-на О. Баран. Голова п-ні М. Головей привітала гостей і закликала до однохвилинної мовчанки в пам'ять померлих членок. Отець д-р Ковалик, ЧСВВ, провів молитву, а приявні відспівали „Боже Великий“.

#### ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ ХОЧ О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?

Програмою свята проводила заст. голови п-ні О. Сливка. Основну, змістовну доповідь про діяльність Відділу виголосила культ.-освітня реф. п-ні Н. Хоманчук. В мистецькій частині виступили відомі артистки пп. І. Кононів і В. Калин, що своїми настроєвими піснями і мистецьким словом при акомпаніаменті п. В. Гентиша зуміли викликати зворушення та сльози в присутніх.

Кульмінаційною точкою свята було вручення почесної грамоти б. довголітній голові Відділу, а тепер почесній голові, п-ні К. Пелешок, як признання за її довголітню, жертвенну працю та вклад у розбудову Відділу. Другим зворушливим моментом було наділення почесним членством за довголітню громадську працю п-ні І. Бенцаль. Обидві відзначені ентузіастки жіночого руху були тим мило заскочені та зворушені і цьому дали вираз у коротких словах подяки.

Наспіло чимало писемних привітів. Гості виступали з коротким словом-привітом. Від Централі говорила п-ні С. Пушкар, підчеркуючи заслуги 1 Відділу. Бенкет закінчила кінцевим словом п-ні М. Головей, а о. д-р Ковалик заініціював пісню „Боже, вислухай благання“, що її відспівали присутні.

Для матеріального успіху свята причинились своїми грошовими жертвами пп. Куровицька і Книш.

#### М. Лозинська



П-ні Іванна Бенцаль

Mrs. Janet Bencal was elected Honorary Member of UNWLA Branch 1

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967



## АКРОН, ОГАЙО

### Річні Збори 7 Відділу СУА

Дата: 4. грудня 1966 р.

**Збори відкрила** голова п-ні Параскевія Когут молитвою і привітала присутніх.

**Президія:** п-ні П. Когут, голова, п-ні З. Нецкар, секретарка.

**Протокол** із попередніх річних зборів відчитала п-ні З. Нецкар, секретарка.

**Звіти Управи** зложили п-ні П. Когут, голова, п-ні З. Нецкар, секретарка, п-ні С. Фенканин, скарбничка і п-ні С. Куцик, референтка суспільної опіки.

#### Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 37 членок. Відбув 10 ширших сходин · 4 засідання Управи. Відділ вислав представниць на Окружний З'їзд у Клівленді, на Зустріч з Анною Ключко, дочкою Івана Франка і на сходини америк. жіночого клубу.

б) Культ.-освітня: На ширших сходинах були відчитувані доповіді, надіслані з Централі. Влаштовано Свято Івана Франка. Членки ходили з колядою. Відділ пожертвував 25 дол. на Пласт, 25 дол. на СУМА і 25 дол. на університет у Римі.

в) Сусп. опіка: Відділ опікувався хворими, обдаровуючи їх квітами й подарунками. Вислано пачку одягу для вдови в Польщі. На церковні цілі пожертвовано 25 дол.

г) Зв'язки: Відділ належить до Федерації Жіночих Клубів.

г) Господарська: Відбувся дуже вдалий куховарський показ, проведений п-ні Іриною Кашубинською. У ньому взяли участь не тільки членки, але прийшло багато й не-членок.

д) Фінансова: Відділ мав 739.63 доларів приходу і 691.80 дол. розходу.

**Контр. Комісія:** Пп. А. Кулик і А. Моторович ствердили, що книги Відділу знаходяться в найкращому порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослоно ухвалили.

**Нова Управа:** п-ні Уляна Білецька, голова, п-ні Анна Волянник, містоголова, п-ні Сальвіна Іваницька, секретарка, п-ні Параскева Когут, заступниця, п-ні Стефанія Фенканин, скарбничка, п-ні Анна Курило, заступниця. Референтками стали — п-ні Параскева Когут культ.-освітньою, п-ні Антонія Кулик пресовою, пп. Софія Куцик і Анна Малий сусп. опіки.

**Контр. Комісія:** пп. Софія Гошко й Анастасія Микитин.

**Уляна Білецька**

б. пресова референтка

## ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

### Виставка народного мистецтва 11 Відділу СУА

Восени кожного року відбувається заходом UWCA в Принстоні, Н. Дж., Інтернаціональний Фестиваль. Цього року запрошено наш Відділ СУА в Трентоні репрезентувати Україну.

Часу мали ми небагато, а підготувитись хотіли якнайкраще, щоб відповідно поставити своє народне мистецтво в крузі інших національностей. Уже в підготовній стадії фестивалю видно було, що нам віддають поважне місце; Україна цього року була запрошена до участі другий раз.

Як звичайно, наші енергійні, працьовиті, часто повні посвяти жінки взялись до діла дуже поважно, тому під час відкриття виставки все було приготоване якнайкраще.

Мистецькою виставкою зайнялись пп. Ніна Самокішин і Ольга Тритяк, продажку нашого печива і тортів пп. Емілія Панасюк, Люба Мриглоцька, Надія Гафткович і Марія Сенник. Продажкою зразків кераміки й вишивок зайнялась п-ні Н. Самокішин, яка доставила експонати зі своєї крамниці.

Виставка була відкрита 28. жовтня 1966 р. вечором від 8—11 і 29. жовтня від 9-ої ранку до 8-ої вечором. Наш український відділ площею мав друге місце, після американського відділу, що його головною темою були „Гаваї“. Всі інші національності мали невеличкі столи. Не буду вичисляти всіх, слід згадати німецький відділ із дитячими забавками, італійський із біжутерією, норвезький із плетеними возняними виробами, перський із своїм добрим чаєм і південно-американський (усі національності злучені) з непоганою кавою. Ці останні дуже добре годились із нашими тортами, що їх скоро забракло. Ескімоси мали окреме місце, їх експонати були старовинні й дуже цікаві.

Наші мистецькі експонати збирали численні похвали. Вишивки всіх захоплювали, глядачі попросту не вірили, що це ручна праця, кераміка, а спеціально трипільська, притягала

численних глядачів, а вже писанки — це наша гордість і краса. На прохання керівника виставки п-ні Ольга Тритяк демонструвала зацікавленим, як пишеться писанки.

Успіх нашої виставки був великий. У місцевій пресі були знімки й прихильні згадки. Принстон — це старе університетське місто; публіка, що відвідувала модерний будинок УМСА, була добірна. Спеціально в п'ятницю, після відкриття, були професори й студенти університетів. Наші молоді студентки, що в стилевих народніх строях пояснювали зацікавленим спосіб викопання вишивок, різби чи писання Великодніх писанок, у великій мірі причинились до успіху українського відділу. Не може не згадати їх прізвись, бо ці молоді студентки радо віддали свій час для поширення слави українського імени. Це були: Олександра Бойцун, Марія Гафткович, Мирослава Глушок, Рута Лотоцька, Оксана й Маріянна Сакалош і Марта Тритяк.

На цей рік у нашому Відділі головою обрано молоду жінку, п-ні Оксану Микитин. Завдяки її енергії всі працюють поживавлено, чого доказом є остання мистецька виставка. Не може не згадати наших чоловіків, що хоч зайняті своїми справами, допомагали там, де наші жіночі сили не вистачають. Велика подяка належить всім нашим паням, що, як звичайно, пекли наші торти, і всім тим, що випозичили такі дорогі цінні зразки-експонати нашого народного мистецтва.

На закінчення хочу повторити слова однієї мами, що привела на виставку своїх двоє молоденьких середньошкільників і їх двоє товаришів: „Ви, жінки з СУА, цією виставкою зробили для моїх дітей більше, як я може літами. Ми підійшли до перського відділу і захоплювались тарілкою-мозаїкою, а на це репрезентантка персів сказала: „Це ніщо в порівнянні з тим, що має відділ „Україна“. У моєї доні засіяли очі і вона їй сказала: „Це наш відділ, я українка“.

Беріть собі, батьки, примір із цієї мами і ведіть своїх дітей там, де вони можуть бути горді з усього, що українське, а тоді не треба буде журитись „де наші діти?“ — Там, де їх батьки!

**Ольга Тритяк**  
пресова референтка

**МАЯМІ, ФЛОРИДА**  
**Річні Збори 17 Відділу СУА**  
**ім. Олени Теліги**

Дата: 16. жовтня 1966 р.

Збори відкриває голова Відділу п-ні А. Рій і попросила присутніх вшанувати мовчанкою пам'ять усіх членок, що відійшли від нас у вічність, зокрема Т. Марушак, яка упокоїлась 25. липня 1966 р.

**Президія:** п-ні О. Подубинська, голова, п-ні Марія Венгльовська, секретарка.

Уступаюча секретарка п-ні Л. Візняк зачитала протокол із попередніх Річних Зборів.

Звіти **Управи** зложили: голова п-ні А. Рій, секретарка п-ні Л. Візняк, містогорова п-ні М. Венгльовська, фін. секретарка п-ні М. Ждан, касієрка п-ні Е. Бойчук, заст. касієрки п-ні С. Микитка. Референтки — культ.-осв. п-ні Є. Остап'юк, сусп. опіки п-ні А. Богданович, господарська п-ні Загоруйко, делегатки до Центрального Комітету пп. М. Венгльовська і О. Павлова. За хор „Веселка“ — диригентка п-ні Ольга Павлова.

**Діяльність Відділу:**

1. Організаційна: Відділ має 56 членок; відбулося 9 місячних зборів, 4 засідання Управи. Після кожних зборів відбувається дружня гутірка за чашкою чаю, при цьому співається „Многая літа“ для членок, що мають день народин у біжучому місяці.

2. Культ.-освітня: Відбулися такі імпрези Відділу: Андріївський вечір, Вшизвані Вечерниці, Свята Жінки-Героїні, Зустріч із членками СУА з різних Відділів СУА Америки й Канади та туристами-українцями, що приїжджають до Маямі.

Наш Відділ бере активну участь у влаштуванні загально-національних свят, які влаштовує Укр. Центральний Комітет Маямі: Листопадове свято, Державне свято, Шевченківська Академія.

В лютому м. р. відчитано доповідь-спогад О. Подубинської „Життя й творчість Олени Теліги“.

Хор „Веселка“, що складається із членок Відділу під диригентурою відомої співачки п-ні Ольги Павлової, виступає на українських імпрезах.

3. Виховна: Відділ старався організувати Дитячу Світличку, але немає відповідної кількості дітей. Замість того членки Відділу допомогли в організації Школи при укр. католицькій

церкві й надалі будуть старатись допомогти українській школі в Маямі.

4. Сусп. опіка: Відділ дав пожертву на укр. католицьку церкву в Маямі, на Укр. Клюб у Маямі, зібрав гроші на започаткування збірки на видання популярної Історії України в англійській мові. Вступив в члени ОПДЛ, вислав гроші на підтримку могил полеглих борців за Україну. Референтки сусп. опіки відвідували хворих, висилали їм квіти й картки.

5. Господарська: Членки влаштовували обіди, вечері, балі, чайні вечірки.

**Контр. Комісія:** Пп. А. Наконечна і К. Білецька ствердили, що книжки є в найкращому порядку. П-ні А. Наконечна поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногolosно ухвалили.

**Нова Управа:** п-ні Ангела Рій, голова, п-ні Марія Венгльовська, заст. голови, п-ні Л. Візняк, секретарка, п-ні М. Ждан, фін. секретарка, п-ні Ева Бойчук, касієрка, п-ні С. Микитка, заст. касієрки, п-ні Є. Остап'юк, культ.-освітня й пресова референтка, п-ні О. Подубинська імпрезова, п-ні Ольга Павлова, диригентка хору „Веселка“, пп. М. Білоус і Бізун господарські реф., п-ні А. Богданович суспільна опіка, пп. М. Венгльовська й Павлова делегатки до Центр. Комітету Укр. Організацій у Маямі.

**Контр. Комісія:** пп. Катерина Білецька й Аяна Галушка.

**Збори закінчено** гимном СУА „Гей, сестри-українки!“ Після Річних Зборів відбувся бенкет для членок Відділу і гостей. Організацією і підготовкою бенкету зайнялась п-ні А. Рій разом із членками Відділу.

**Марія Венгльовська**  
секретарка Річних Зборів

**ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.**

**Вечір 7. Літературного Конкурсу СФУЖО**

Вже третій раз із черги 20 Відділ СУА бере на себе влаштування Вечера Літ. Конкурсу СФУЖО. Цим разом темою Конкурсу була гумореска. Отже в програму Вечора входило відчитання нагороджених творів.

Гумареска є дуже популярним жанром літератури. Тому можна приписати, що заля Дому СУА виповнилась дня 23. жовтня 1966 р. вщерть слухачами. Вечір відкрила п-ні Лідія Дяченко, голова Відділу, й передала

провід Вечора п-ні Лідії Бурчинській, членці Комітету Літературної Нагороди.

З її слів довідались присутні про постановня Літературного Конкурсу СФУЖО, що його уфундувала радна м. Дітройту Маруся Бек. Її бажанням було скріпити літературну творчість жінок, що й удалось упродовж тих семи літ досягнути. Маємо численні нагороджені й відзначені твори, маємо й нові постаті, що включились у літературу завдяки тій заохоті.

З черги промовив проф. Іван Коровицький, що погодився увійти до Комітету Літ. Нагороди. Він говорив про гумористичний жанр у літературі. Давши характеристику гуморески й сатири, він спинився на творах Літ. Конкурсу, що будуть незабаром відчитані. Хоч він не приписує їм великої літературної вартости, проте вони відзначаються щирим почуттям гумору, модерними засобами й актуальністю.

Розпочалось мистецьке читання. Першою за нагороджених творів була гумореска Іванни Савицької-Мусій „Молода кров“. Її відчитала артистка Клявдія Кемпе-Гош, що рівночасно є членкою нашого Відділу. В її інтерпретації гумореска дійшла до слухачів, бо її читання раз-у-раз переривали сальви сміху.

По короткій перерві приступлено до другого нагородженого твору — гуморески „Конкурсів страждання“ пера Катерини Штуль. Цю гумореску, що проходить у формі телепередачі, відчитала з поділеними ролями ціла група. Єдину жіночу ролю Чистослави Колобок майстерно передала п-ні д-р Наталя Ішук, теж членка 20 Відділу СУА. Ролі опитуваних 6-х мужчин відчитали на переміну студенти: Андрій Масюк, Андрій Сагатий і Юр'ї Бурка. Мистецьке читання їх розподілила й перевела п-ні д-р Наталя Ішук.

Відчитання цього твору заля сприйняла більш спокійно. Побудова „Конкурсів страждань“ переносить його в площину сатири, а це завжди трудніше публікою сприймається. Та й специфічне тло гуморески (телестация) вимагає жвавого темпа й кращого обладнання.

На цьому закінчився Вечір, що його закрила подякою для виконавців п-ні Лідія Дяченко. Публіка розходилась із задоволенням, переживши приємну розвагу. **Присутня**

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967

## НЮАРК, Н. ДЖ.

### Вишивані Вечерниці 28 Відділу СУА

Мабуть немає нідної української хати без вишивок. Вишивані рушники, подушки, серветки, доріжки прикрашають наші кімнати та приносять подих Рідної Землі на чужину.

Коли ж наші хати наповнені вже теплом вишивок, подумали українські жінки і про вишиваний одяг, — спочатку переважно для дітей, а опісля й для себе.

Щораз частіше зустрічаємо літом пань у вишиваних сукнях, тож не дивниця, що по містах відбуваються „Вишивані Вечерниці“, які заохочують жіноцтво до вишивання оригінальних моделей.

І так у прикрашеній стилевими вишивками залі Нар. Дому в Ньюарку при звуках оркестри „Ого“, що теж зодягнулась у вишивки, відбулися 8 жовтня 1966 р. Вишивані Вечерниці в милому, родинному настрою.

Офіційно відкрила забаву голова Відділу п-ні Софія Андрушків, привітала гостей і представила аранжера інж. Богдана Федасюка, що разом з імпрезовою референткою проводила забавою.

Так попливли вишивані пари в танку, а опівночі перейшли перед Жюрі, що складалося з пань: Ольга Дядинок, Дарія Горняткевич, Дарія Ярославська, Ірина Левицька і Марія Турко — пані у вишиваних сукнях чи блюзочках. Трудно було рішати, бо сукні були помислові, гарні й опрацьовані.

Першу нагороду (радіо) призначили п-ні Марії Роговській з Ньюарку за прегарну сукню, вишиту яворівським взором.

Другу нагороду (книжку Дарії Ярославської) одержала п-ні Галина Магмет з Елізабету за елегантну білу сукню, вишиту бойківським узором, а третю (теж книжку Д. Ярославської) одержала п-ні Тетяна Бабій із Пассейку за білу суконку, вишиту полтавськими рожами.

Жюрі не могло проминути прегарної чоловічої сорочки, вишитої на Волині, в якій гордо проходжувався п. Степан Бабій. Йому передали пляшку вина.

Прирасою наших Вечерниць були молоді студентки й студенти, що все приємно забавляються на забавах СУА. Добре було б, щоб і вони попробували вишивати і на слідуючі Вечерниці прийшли у вишивках.

До пізньої ночі гості гарно забавлялись або покріплювались у смачному буфеті, що його підготували пані під проводом невтомної п-ні Володимири Бакун.

Таїса Богданська  
пресова референтка

## КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

### Річні збори 33 Відділу ім. Лесі Українки

Дата: 19. листопада 1966 р.

Збори відкрила голова п-ні Марія Янів молитвою.

Президія: п-ні Ольга Городиська, голова, п-ні Марія Грушкевич, секретарка.

Протокол з попередніх річних зборів відчитала п-ні С. Демчук.

Звіти Управи зложили — п-ні М. Янів, голова, п-ні Степанія Демчук, секретарка, п-ні Єлисавета Антонович, касієрка і референтки: п-ні Емілія Воляник, культ.-освітня, п-ні Зиновія Ярош, виховна, п-ні Іванна Яремко, мистецька, п-ні Степанія Шевчук, сусп. опіки, п-ні Марія Грушкевич, пресова, п-ні Ольга Бак, господарська.

#### Діяльність Відділу:

а) Організаційна: У звітному часі відбулося 11 засідань Управи, трое ширших сходин. Відділ пожертвував 25 дол. на Фонд Зв'язків і Репрезентації.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходинах були відчитані доповіді. Відділ улаштував у квітні Виставку Жіночої Творчості, що показала картини місцевих мисткинь і зразки нар. мистецтва. Дня 16. квітня відбулися Вишивані Вечерниці. В часі ваканцій відбувся пікнік на фермі. Відділ брав участь в імпрезах Окр. Ради, як Великодній Зустріч, святкуванні Культурних Городів та в зустрічі з п-ні Анною Ключко, дочкою Івана Франка. Відділ пожертвував 25 дол. на Осередок НТШ в Сарселі, 25 дол. на Асоціацію Професорів, 25 дол. на радіо програму.

в) Народне мистецтво: Відділ утримує постійну габльотку в Кредитовій Кооп. „Самопоміч“ із гарними зразками нар. мистецтва. Її доповнено новими експонатами. В часі Великодніх свят удекоровано вікно Кред. Кооперативи писанками й керамікою. На Виставці Жіночої Творчості продавано кераміку й писанки. У вересні Відділ брав участь у виставці у Стат-

лер готелі, що її влаштувала Окр. Рада СУА. Голова п-ні Янів пожертвувала хлоп'ячу вишивану сорочку. В нашій радіопередачі пригадувано потребу притримуватись чистоти стилю у нар. мистецтві.

г) Виховна: Відділ провадить Дитячу Світличку. Від січня до червня 1966 р. було в Світличці 26 дітей. Світличку провадить учителька п-ні Віра Квіт. Діти брали участь у ялинці й у концерті в честь Т. Шевченка, влаштованих заходами Рідної Школи. В травні у Світличці відбулося Свято Матері. Після ваканцій вписалося до Світлички 28 дітей, у віці 3—5 років. Куплено нові забавки, папір та плястеліну.

Дня 6. листопада Відділ улаштував дитячу костюмівку і про неї вже була згадка в нашому журналі.

г) Сусп. опіка: В днях 14. квітня і 22. жовтня проведено збірку вживаного одягу. При співпраці сусп. опіки „Самопоміч“ збірка дала гарний успіх. Дня 30. жовтня влаштовано продаж цього одягу, що принесла 97 дол. Вислано 9 пакунків українцям у Польщі, з тим, що „Самопоміч“ укліла 120 кол. на кошти висплки. Окрім того відвідано всіх хворих удома і в шпиталях.

д) Пресова: Дописи про діяльність Відділу йшли до Н. Ж. у зв'язкій формі. Передплатами Н. Ж. ще не охоплене все членство. Відділ пожертвував 25 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

е) Господарська: Праця йшла в напрямку заготівлі буфетів, виготовлення традиційного печива, господарських показів та дбання про інвентар говариства. Зорганізовано 8 буфетів, печиво дали 138 членок. Під час продажу Великоднього печива показано бабки й паски, а під час Виставки Жіночої Творчості п-ні Кашубинська провела показ печення торта, піріжків у формі грибків і декорації салаток. До інвентаря прибули — два ткани рушники, 4 різьблені касетки, підставки на писанки, статуетки, фляконки.

є) Фінансова: Відділ мав 2,618.40 дол. приходів і 1,539.93 дол. розходів.

Контр. Комісія: Пп. І. Кашубинська, О. Городиська і Я. Данилевич ствердили, що книги Відділу ведені в найкращому порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії. Збори це одногослосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Кордуба,

голоза, п-ні Іванна Яремко, містоголова, п-ні Степанія Демчук, секретарка, пп. Єлисавета Антонович і Ірина Кашубинська, скарбнички. Референтками стали — п-ні Степанія Вільшанецька організаційною, пп. Марія Грушкевич і Марія Адамович культ.-освітніми, п-ні Іванна Задорецька імпрезовою, пп. Ніна Раковська і Марія Янів нар. мистецтва, пп. Зиновія Ярош і Емілія Волянник виховними, пп. Стефанія Шевчук, Анна Стецяк, Марія Мельник і Галина Клішук сусп. опіки, пп. Євгенія Гейниш, Марія Мудрак, Володимира Басядинська господарськими, пп. Євгенія Дубас, Одриса Савчак, Юлія Тарнавська і Антоніна Кашенко вільними членами.

**Контр. Комісія:** д-р Галина Андрієвська, голова, пп. Ярослава Данилевич, Стефанія Городиська, Ірина Пукач і Ольга Бак, члени.

У своїй промові п-ні Ольга Городиська, голова Окр. Ради, звітувала коротко про найважливіші ухвали Річних Зборів Гол. Управи. Потім висловила признання Управі Відділу за пророблену працю й заохотила нову Управу її продовжувати. Відділ має поважні зобов'язання, як патронат школи в Німеччині, бабусю в Австрії та й дає поважну поміч українцям у Польщі. Тому це треба продовжувати й поширювати. Радить придбати шафу на закуплений інвентар.

**Збори закрила** новообрана голова, дякуючи за довір'я.

**Ольга Городиська**, предсідниця  
**Марія Грушкевич**, секретарка

## ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

### Річні збори 41 Відділу СУА

**Дата:** 4. грудня 1966 р.

**Збори відкрила** голова п-ні Л. Одежинська, вітаючи голову СУА, п-ні С. Пушкар, голову Окр. Ради п-ні О. Грабовенську, заст. голову Окр. Ради п-ні М. Євсевську й членок 41 Відділу та попросила всіх присутніх ушанувати пам'ять покійних членок одновилінною мовчанкою.

**Президія:** п-ні О. Грабовенська, голова, п-ні Н. Вайда, секретарка.

### Діяльність Відділу:

а) Організаційна: У звітному році Відділ придбав 2 членки, так що начислює тепер 20 членок, які за дуже малими вийнятками, точно вплачують свої річні вкладки. Відбулось 5 сходин, пересічна участь членок 60 відс.

б) Виховна: Відділ zorganizував три висвітлення фільмів для української дитвори у віці від 4—10 років. Для дошкільнят висвітлено 5 фільмів, а для старших дітей 4 фільми. Звук фільму звичайно притишувалось, а зміст фільмів, чи пояснення до них подавалось в українській мові. Фільми оглянуло 31 дітей і 28 дорослих.

в) Сусп. опіка: Вислано одягову пачку до Інституту ім. кн. Ольги в Бразилії і 100 святочних карток американським воякам у В'єтнамі. Референтка відвідувала хворих членок і вислала всім членкам Різдявні побажання.

г) Господарська: На всіх сходинах референтка приготувляла чай і перекуску.

**Контр. Комісія:** Іменем її п-ні А. Банах ствердила, що книги Відділу знаходяться в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослосно ухвалили.

**Звернення** п-ні С. Пушкар, голови СУА, до присутніх членок 41 Відділу було шире й тепле. Дай, Боже, щоб її слова заохоти до поживлення праці у Відділі впади на пригожий ґрунт.

**Нова Управа:** п-ні А. Банах, голова, п-ні Л. Одежинська, заст. голови й орг. референтка, п-ні Н. Вайда, секретарка, п-ні І. Гельо, касієрка. Референтки: п-ні В. Харина культ.-осв. й виховна, п-ні А. Дзівак сусп. опіки.

**Контр. Комісія:** п-ні С. Обущак, голова, пп. С. Галан і М. Чопик, члени.

**Збори закрила** нововибрана голова, дякуючи за довір'я. **Присутня**

\*

### Хроніка діяльності 43 Відділу СУА в 2-му півроці 1966

**Виховна діянка.** Як звичайно, найбільшою турботою нашого Відділу — це Дитяча Світличка. Праця в ній ведеться вже сьомий рік. У цьому році вписаних 30 дітей, що є поділені на дві групи. Навчання відбувається в Домі СУА, місячна оплата від дитини виносить 10 дол. Світличку провадять дві вчительські сили пп. Марія Синейко і Мирослава Бойчук. Навчання відбувається тричі в тиждень.

При Світличці працює Комітет Матерів у складі — п-ні Христина Дольницька, голова і пп. Р. Пришляк і А. Луцишин, члени.

Крім того в програму праці Світлички входять дитячі зустрічі-забави,

що є призначені для всіх дітей нашої громади та кермовані вчительками Світлички. Саме така забава відбулася дня 20. листопада та згуртувала велике число дітей і батьків. У програму зустрічі ввійшли гри і забави, що їх діти вивчили у Світличці та висвітлення двох дитячих фільмів. Буфетом зайнявся Комітет Матерів.

Дня 10. грудня загостив до Світлички св. Миколай із своїм ангелом та гарними подарунками, що їх приготував Комітет Матерів. Зустріч із Небесним Гостем — це велике переживання для наших дітей, то й не диво, що до неї вони старанно підготовлялись. Хто ж уміє, „пописувався“ перед св. Миколаєм. Та найважливіше — всі обіцяли бути чемними та на як довго, не знаємо.

У святочний час у Світличці поставили ялинку, що її діти прибрали власноручно зробленими прикрасами.

**Імпрезова діянка.** Четверті з черги Вишивані Вечерниці відбулися 24. вересня 1966 р. і хоч на цей вечір випало багато інших імпрез, все ж таки забава перейшла в гарному настрою й осягнула свою ціль. Українська вишивка в приміненні до щоденного одягу, щораз більше знаходить зрозуміння серед молодого покоління, а це для нас найважливіше. По-перше — любов і пошана до української вишивки та нар. мистецтва наших дочок дає нам запоруку, що вони збережуть скарби народної культури, як великі цінності тисячелітніх надбань українського народу, по-друге — наша молодь є найкращим амбасадором у чужому світі та має дуже багато нагод запрезентувати себе в сукні з народною вишивкою так, як це роблять представниці інших народів.

І хоч не відготовано забагато вишиваних суконь, але ті, що в них явилися, це були молоді студентки, що самі вишивали і з великим смаком використали український орнамент. Тому вважаємо, що Вишивані Вечерниці, хоч не дуже гучні, свою ціль осягнули і традицію їх треба продовжувати і в майбутньому.

Про Вечір Молодих Талантів, що відбувся 19. листопада 1966 р., вже була згадка в нашому журналі. Ним 43 Відділ СУА завершив ще один рік своєї діяльності й почав готуватись до своїх річних зборів.

**Осіпа Грабовенська**

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967

**БОФАЛО, Н. Й.**

### **Звіт із праці 49 Відд. СУА за 1966 р.**

Наш Відділ начисляє 58 членок, із того 28 членок передплачує або купує журнал Наше Життя.

У березні 1966 р. відбулися загальні збори.

Від 1. січня до кінця 1966 р. Відділ відбув 7 засідань Управи, 7 ширших сходин, 3 святочних сходин. Відчитано 6 доповідей: „Різдвяна зірка“, „В пам'ять смерті О. Басараб і всіх жертв замучених ворогами на нашій рідній землі“, „З'єднаймо всі“, „День Матері“, „Іван Франко і суспільна та професійна роля жінки“, „У 80-ліття українського жіночого руху“.

Відділ улаштував Просфору, Свято Героїнь, базар та два прощальні вечори для членок. Окрім того Відділ кожночасно співпрацює в улаштуванні парохіяльних пікніків, базарів, забав і т. п. імпрез.

Відділ є в тісному зв'язку з Відділом УККА й іншими громадськими місцевими організаціями.

Вислано дві пачки з одягом до Бразилії і дві до Німеччини.

Відділ пожертвував: 10 дол. на Рідну Школу, 10 дол. на дві Служби Божі, 21 дол. на допомогу вдові, 50 дол. на Осередок НТШ у Сарселі, 10 дол. на Різдвяну збірку „Діти дітям“, 100 дол. на цілоденну парох. укр. школу, 19.65 дол. на оплату пересилки пачок з одягом, 164.25 дол. на річні зобов'язання до Централі СУА.

**Емілія Стасюк**, голова  
**Наталія Фіглюс**, секретарка

**ЮТІКА, Н. Й.**

### **З діяльності 57 Відділу СУА**

На заг. зборах 23. листопада 1966 р. обрано головою нашого Відділу п-ні Ірину Запаранюк, яка протягом довгих літ членства у Відділі була дуже активною і вложила багато праці в його розвиток. До нової Управи Відділу ввійшли — пп. Величко, Лукасевич, Чорна, Літинська, Ярмак, Карп'як, Кошикар, Бурак, Кропельницька, Кокодинська, Смик, Яцкова, Савицька.

Нова Управа запланувала в своїй програмі продовжувати традиції втворені 15-літньою діяльністю нашого Відділу та крім того впровадити деякі новості, щоб оживити життя нашої організації та поставити його

сходини на більш товариській базі. Тож постановлено під час ширших сходин — попри офіційну частину — впровадити товариську гутірку при каві та обов'язкове відчитання короткої доповіді чи інформації на цікаву для членок тему. Рівнож постановлено дати ряд доповідей на здорівні теми і то для загалу громадянства. Для цих доповідей запрошено лікарів-спеціалістів і це принесе користь усій громаді бо здоров'я — це спільна наша справа.

Новістю в нас буде виставка народного мистецтва в американському банку, що має тривати від 20—27 січня ц. р. Голова п-ні І. Запаранюк і орг. референтка п-ні А. Кошикар нав'язали контакт із дирекцією банку й дістали гарне приміщення для виставки, яку зможуть оглянути численні відвідувачі.

**Андріївський Вечір.** Першою імпрезою після заг. зборів був веселий Андріївський Вечір. Короткий час не дав змоги пригостувати достатньої програми, однак наша голова доложила всіх старань і багато праці, щоб задоволити сподівання гостей. Вечір відкрила коротким словом п-ні І. Запаранюк, пригадавши присутнім наші Андріївські свечі. Відтак слідувала коротка сценка-жарт „Золота рибка“ Василя Софронова у виконанні пп. С. Чорної, А. Кошикар і п. Бекерського. Монолог П. Капельгородського „Брат“ відчитала п-ні І. Запаранюк. Першу частину програми закінчило наше давно вславлене тріо — пп. В. Смик, О. Мельник і П. Кропельницька під диригентурою п-ні О. Кокодинської. Вони відспівали „Червоні маки“, слова й музика Р. Савицького та „Ніченьки біля річечки“, слова А. Пашко, муз. Кос-Анатольського, акомпаніємент Л. Яцків.

У другій частині вечора програму зложили: „Парка в парку“, жарт в одній дії, виконавці пп. Х. Чорна й З. Яцків. Монолог „Трагедія Союзнок“ уложила й відчитала п-ні І. Запаранюк. Слідувало „Інтерв'ю з дебютанткою“ Нілі Стецьків у виконанні пп. В. Величко і Л. Яцків.

Всі виконавці програми вив'язались дуже гарно і всі разом дали дуже приємну програму. Найбільше признання дістало „Інтерв'ю з дебютанткою“ і його виконавці. Членки нашого Відділу приготували смачний буфет, що ним зайнялася п-ні А. Бурак, наша госп. референтка. Приємно

було бачити, як радо і дружньо членки допомагали при праці, виказуючи товарищівість і розуміння співпраці, що такі потрібні в організації. Завдяки безкорисному оголошенню в українській радіопрограмі п-ва Готманів, на наш Вечір прибуло багато гостей. А коли взяти до уваги, що дохід із Вечора був призначений на Катедру Українознавства, то сміло можна сказати, що українці Ютіки й околиці зрозуміли вагу тієї великої вимоги й своєю участю у Вечорі СУА матеріально підтримали її. Всім, що своєю працею, дарованим буфетом чи своєю участю причинились до морального й матеріального успіху Вечора, належить подяка від Управи 57 Відділу СУА.

**Базар і збіркові листи.** Як щороку, наш Відділ улаштував Різдвяний Базар, на якому продавано печиво, кексаміку, штучні квіти та інші речі. Наша суспільна опіка, що нею займаються пп. М. і П. Кропельницькі, дбає про посилки одягу для потребуючих в Європі, а дохід з Базару призначено для старших осіб у Дорнштадті, куди щорічно наш Відділ шле Різдвяний подарунок. Рівнож збіркові листи, якими зайнялись пп. Л. Ярмак і А. Кошикар, дали разом суму 66 дол. і це рівнож призначено для залишенців.

**Св. Миколаївська вистава.** І цього року св. Миколай прийшов до дітей у Ютіці. Чудову виставку, в якій взяло участь багато дітей, як виконавці, приготували наші виховні референтки пп. Л. Ярмак і Дз. Карп'як. Вони звернули особливу увагу на правильну українську вимову дітей і приємно було чути, як вона правильно звучала. Всі діти гарно вивчили свої ролі й виступали, як справжні артисти, а відмітити треба „градуантів“ нашої Світлички — Катрусю Ликтей і Івасика Косаря. П-ні Люба Ярмак вложила багато праці в підготовку цієї вистави, бо, як усім відомо, праця з дітьми вимагає терпеливості й посвяти. Грали „В ніч св. Миколая“ А. Лотоцького. В ролі св. Миколая виступав п. Дзядик.

**Т. Савицька**

**Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.**

## ДІТРОИТ, МИШ.

### Річні збори 63 Відділу СУА

Дата: 11. грудня 1966 р.

Збори відкрила голова Відділу п-ні І. Цісик.

Президія: п-ні Л. Боднарук, предсідниця, п-ні Т. Стельмах, почесна голова, п-ні В. Гординська, член, п-ні В. Гнатюк, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні І. Цісик, голова, п-ні О. Захарій, місто-голова, п-ні Я. Казанівська, прот. секретарка, п-ні З. Тустанівська, секретарка Управи, п-ні М. Козак, кор. секретарка, п-ні А. Цьонка, фін. секретарка і референтки — д-р В. Савчук культ.-освітня, п-ні О. Захарій імпрезова, п-ні А. Мазяк сусп. опіки, п-ні Р. Дигдало пресова і пп. Т. Стельмах і М. Волошук, вільні члени.

#### Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 83 членки. Відбув 8 ширших сходин і 5 засідань Управи.

б) Культурно-освітня й імпрезова: Влаштовано Вишивані Вечерниці, Свячене, Полтавський Вечір, Фестин, Вишиване Бінго. Брав участь в імпрезах Окружної Ради і загально-громадських. На ширших сходинах відчитано доповіді, як „Творчість Юрія Коломийця“, „Шевченко-маляр“ (д-р В. Савчук), „Значення коляди“, „Роля матері“ (п-ні Іваницька), „Творчість В. Симоненка“, „Роля жінки в творчості І. Франка“ (Л. Боднарук). У святочну програму входили також деклямації й пісні.

в) Сусп. опіка: Референтки відвідували матерів із немовлятами, хворих, брали участь у похоронах членок і їх родин, вислали Різдвяні пакки хворій жінці в Німеччині й воякові у В'єтнамі.

Нова Управа: п-ні Т. Стельмах, почесна голова, п-ні І. Цісик, діюча голова, п-ні О. Захарій, місто-голова, секретарки: п-ні Я. Казанівська протоколярна, п-ні Н. Горак Управи, п-ні Л. Козак кореспонденційна, п-ні А. Цьонка, скарбник. Референтками стали — пп. А. Воронович і Л. Галяженко організаційними, пп. О. Витвицька і Ст. Бохенська культ.-освітніми, пп. З. Юрків, І. Трицецька, Х. Юхич та І. Кіналь імпрезовими, п-ні А. Мазяк сусп. опіки, д-р В. Савчук пресовою, пп. В. Целюх і С. Дудун господарськими. П-ні З. Тустанівська делегатка до Відділу УККА, п-ні А. Волошук, вільний член.

Контр. Комісія: пп. В. Гординська, О. Гевко і К. Савка.

У своїй промові предсідниця висловила признання для Відділу, а зокрема для труду почесної голови п-ні Т. Стельмах, що вкладала багато праці в кожен референтуру, не жаліючи часу й свого кволого здоров'я.

Збори закрила перевибрана голова, дякуючи за довір'я.

Л. Боднарук, предсідниця  
В. Гнатюк, секретарка

## НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

### Річні збори 66 Відділу СУА

Дата: 6. листопада 1966 р.

Збори відкрила п-ні І. Марків, голова, спільною молитвою і привітала пп. Оксану Рак і Олену Гентиш, голову й секретарку Окр. Ради СУА з Нью Йорку, що прибули на збори.

Президія: п-ні Оксана Рак, голова, п-ні Віра Гусак, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні І. Марків, голова, п-ні І. Телюк, секретарка, п-ні Де Франко, фін. секретарка і п-ні Гусак, референтка сусп. опіки.

#### Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Впродовж 8 місяців відбулося троє ширших сходин і два засідання Управи. Відділ взяв участь у 15-літті Відділу УККА в Гартфорді, вислав представницю на бенкет у честь кардинала Й. Сліпого й на IX. Конгрес УККА у Нью Йорку. Приєднано дві нові членки.

б) Імпрезова: Відділ улаштував двічі продаж печива і базар. Взяв активну участь в „Українському Дні“ що відбувся в Ансонії.

в) Зв'язки: Відділ вислав листи у справі марки Т. Шевченка до Генер. Поштмайстра, сенатора Рибікова, сенатора Дадда і конгресмена Джіамо.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Р. Яхницька поставила внесок на уделення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Р. Яхницька, голова, п-ні В. Гусак, місто-голова, п-ні О. Томоруг, касієрка, п-ні С. Де Франко, фін. секретарка. Референтками стали — п-ні І. Телюк організаційною, п-ні Л. Козюпа культ.-освітньою й виховною, пп. М. Рудницька, Панкевич і Кошак сусп. опіки, п-ні Кузьо пресовою, пп. С. Березицька, Кравчук і Самсонюк господарськими.

У своїй промові п-ні Рак, голова Окр. Ради СУА, висловила признання

за пророблену працю і побажала успіхів у майбутньому.

Збори закінчено молитвою. По зборах Союзянки ще довго гуторили при каві й солодкім. Добровільні датки, що їх зібрано під час того, призначено на Різдвяний подарунок дітям у Німеччині.

Ростислава Яхницька, голова  
Віра Гусак, секретарка

## ВАШІНГТОН, Д. К.

### Вишивані Вечерниці 78 Відділу СУА

Одним із головних завдань української еміграції — це змагання до збереження її національного обличчя, особливо до збереження національного обличчя молоді. Управа 78 Відділу СУА, розгортаючи й аналізуючи цю проблему, дійшла до переконання, що одним із важливих чинників, що ведуть до її здійснення, є теж уміння витворити українську атмосферу в побуті родини, до чого, побіч української книжки, українського образотворчого мистецтва, українського звичаю може причинитись у деякій мірі й народне мистецтво, а особливо українська вишивка.

Українські вишивки, що здавна славились різноманітністю взорів, якістю виконання і витонченістю кольористичного рішення, найбільш широко застосовувались у народньому одязі, головним чином в оформленні жіночих і чоловічих сорочок. У наших часах виникло намагання пристосувати вишивку і до сучасного одягу, і до прикрасення предметів інтер'єра. Отже, певною мірою змінюється характер узору, його композиція і розміщення. Тому теж виникає потреба у створенні нових рішень, в яких композиції народніх вишивок не просто копіювалися б, а вивчалися б мистецькі принципи їх побудови. А для цього необхідне широке і всебічне вивчення багатой спадщини цієї галузі народнього мистецтва. В українській вишивці таке багатство форм і фарб, так яскраво виявлені народні мистецькі традиції, що було б великою шкодою допустити до їх зануку.

Саме виходячи з цих міркувань — Управа 78 Відд. СУА вирішила уладити Вишивані Вечерниці, щоб таким чином пропагувати українську вишивку серед молодого покоління. Вже сам факт, що справу Вишиваних Вечерниць передискутовувано майже в усіх родинах української громади,

що кількадесять пань узялись за вишивання вечірніх стрій, аналізуючи взори, їх краски, уклад, розміщення — має свою вимову. Це вже поважні цеглини до популяризації вишивки, коли йде про унагляднення її декоративних вальорів для прикраснення сучасного строю чи помешкання. Про це й говорила голова Відділу, п-ні Слава Скасків, відкриваючи Вишивані Вечерниці.

Вечерниці відбулися 22. жовтня 1966 р. Загально вони були успішні й до деякої міри виправдали зв'язувані з ними сподівання Управи. До успіху Вечерниць причинилась дружня і віддана співпраця голови Відділу з цілим рядом пань-Союзянок, що у висліді дала імпонуючу цілість. На особливе відмічення заслуговують пані: Богданна Гелета, яка не тільки організувала участь у Вечерницях, але теж і буфет та заряджувала поданням гарячих страв для гостей; Марійка Брездень-Сербин, яка разом із п. Богданом Скасковим була аранжером забави; Дарія Кульчицька, яка по-мистецьки прикрасила залю осіннім листям, квітами й вишивками. Коли йде про Дарію Кульчицьку, — то це був перший виступ на терені США тієї молодой малярки.

Але найбільшим успіхом Вишиваних Вечерниць Управа Відділу вважає обставину, що 28 пань запрезентували прегарні вечірні стрій, прикрасені вишивками, що їх вони вибрали зі знанням і любов'ю, дбайливо виконали, вміло розмістили й перестилізували.

Управа Відділу США хоче мати надію, що тим положено основу для справи плекання української вишивки на терені Вашингтону, як не тільки декоративного чинника, але й одного із засобів до викликування української атмосфери українських еміграційних домів.

**Софія Кушнір**  
пресова референтка

### НЬО ЙОРК, Н. Й.

#### Річні збори 83 Відділу США

Дня 13. грудня 1966 р., відбулися загальні збори нашого Відділу. Як диктує статут, членки вибрали президію зборів, був відчитаний порядок нарад, а опісля виголосили свої звіти члени уступаючої Управи.

П-ні Варка Бачинська, голова 1966 року, подякувала Управі за дбайливе виконання завдань, а членкам Відді-



Із Вишиваних Вечерниць 78 Відділу США у Вашингтоні  
From the Embroidered Dancing Party of UNWLA Branch 78, Wshington, D.C.

лу за співпрацю. Вона підкреслила, що членство в США є корисним для кожної жінки тим, що дає їй нагоду виробляти свою індивідуальність. Праця, що її виконують членки США, сказала п-ні Бачинська, є безмежно корисна для всього нашого суспільства. „Ми на добрій дорозі“, продовжувала уступаюча голова, звертаючи увагу на добрий вислід річної праці.

Нову Управу вибрано одноголосно. Очолила її п-ні Марта Ярош. Вона подякувала Відділові за вибір та довір'я. П-ні Ярош заявила присутнім, що її постанову прийняти цю працю на себе, піддержали членки Відділу своїм запалом до діяльності та згідливістю. Нововибрана голова висловила своє признання п-ні Варці Бачинській за совісне та дбайливе провадження Відділу. Звертаючись до членок, п-ні Ярош підкреслила, що Відділ виправдав сеєбе всеціло в усіх своїх досягненнях, моральних і матеріальних.

У дальшому п-ні Марта Ярош обіцяла вести Відділ, кермуючись диктатом своєї совісті та бажанням і заінтересуванням членок. Вона просила вільно висловлювати свої замітки та подавати ідеї щодо проводу, праці чи інших завдань Відділу.

**Нова Управа:** п-ні Марта Ярош, голова, п-ні Ірина Куровицька, місто-голова, п-ні Данка Чехович-Калинич, писар, п-ні Дар'я Камінська, скарбник. Референтки: п-ні Ірина Мокривська організаційна, п-ні Ніна Січин-

ська культ.-освітня, п-ні Оксана Баб'юк до помочі, п-ні Оріся Салаяк імпрезова, п-ні Марія Соробей до помочі, п-ні Ярослава Трембітська виховна, п-ні Анна Мартинковська до помочі, п-ні Лідія Закревська сусп. опіки, п-ні Марта Жовнір-Бачинська пресова, п-ні Надія Шмігель до помочі.

**Контр. Комісія:** пп. Варка Бачинська, Галина Титла, Марія Вишницька.  
**Марта Жовнір-Бачинська**  
пресова референтка

### ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

#### Дитяча забава на Френкфорті

Вже неоднократно порушувано в пресі дуже актуальну й пекучу справу — виховання наших дітей.

Підставу релігійного і національного виховання має дістати дитина в рідній хаті, звідки й виносить любов до всього, що рідне. Таке релігійно-національне виховання допомагає зберегти дитину в любові до Бога й свого народу.

Ми дуже радіємо, коли цей найбільший на чужині скарб, наші діти, виростають здорові духом і тілом. Щоб такими їх мати, треба входити нам в їх дитячий світ і їх духове життя та старатися виповнити його нашими прегарними піснями, музикою, казочками та розповідями про Україну й її культурні надбання. Ми повинні подбати про те, щоб те все глибоко входило в душу дітей та

створювало в них ясну візію небаченої Батьківщини. А вони певне полюблять її так, як люблять Україну ті, що там родились і зростають. Тоді можемо бути певні, що ні „камікси“, ні кіно, ні телевізор не матимуть на них погубного впливу, навпаки, вони будуть гордитися, що вони — діти українського народу.

Тому, що кругом нас, а зокрема нашої дітвори, багато загроз, які чагають на душу дитини, СУА поклато на чільне місце своїх завдань виховну працю над дітьми і молоддю. Одним із важливих чинників, що відіграють велику ролю у національному вихованні дитини є дитячі імпрези, тому й часто влаштовують їх поодинокі Відділи СУА. Вони, ці імпрези, дають змогу нашим дітям ближче пізнати себе, разом побавитись та провести кілька приємних годин серед української атмосфери.

Ідучи за прикладом інших Відділів СУА, 88 Відділ ім. кн. Ольги на Френкфорді влаштував у соняшне осіннє пополудне, дня 30. жовтня м. р., першу дитячу забаву „Осіння казка“ в парохіяльній залі св. Йосафата, яка пройшла з повним моральним і матеріальним успіхом.

Забаву, яка згуртувала 50 дітей різного віку, відкрила п-ні Євгенія Тот, голова місцевого Відділу, вітаючи присутніх гостей, а зокрема голову Окр. Ради, п-ні О. Грабовенську, виховну референтку Централі п-ні Анну Богачевську і редакторку мгр. Ірину Пеленську.

Грами й забавами проводила п-ні Софія Кусень при допомозі юних Сумівок: Ірини Зазуляк, Марії Гаманюк і Ксені Олексюк. З приємністю треба підкреслити, що в забаві брали участь також діти мішаних подруж, бо бажанням батьків є, щоб їх діти вже змалечку зростали в українському середовищі.

Справжньою насолодою забави був виступ мистецької школи танку п-ни Христини Озарків, якої то школи діти виступали в двох групах: молодші, від 8—10 років і старші, від 10—14 років. Молодші відтанцювали „Лебедки“ й „Український танок“, а старші, Ірка Колодій і Ніна Кобрин, відтворили Вальс Штравса, Кеті Гролско відтанцювала сольовий танок Штравса і „Ноктюрн“ та сполучений із ним Вальс Шопена. Дівчатка вдягнені у гарні й естетичні строї танцювали з грацією й неслися по залі наче метелики, а деякі їх танки можна вже

сміло залічити до мистецьких креацій. Рясні оплески присутніх були нагородою для дітей і їх молоді вчительки п-ни Х. Озарків, що наполегливо працює над нашою дітворою в ділянці танкового мистецтва.

Для дітей була влаштована також фантова льотерія. Діти радо закупували квитки щастя, а скромні виграші давали їм багато радості та вдовolenня. Для присутніх був приготований членками 88 Відділу СУА, під проводом пп. П. Щирби й Л. Дуди, смачний буфет, що без труднощів скоро розійшовся.

На закінчення вечора молоді Сумівки в супроводі гітари Ірини Зазуляк відспівали декілька українських пісень.

Подякою голови п-ні Євгенії Тот закінчилася ця мила імпреза, яка батькам дала вдовolenня, а в серцях дітей українського Френкфорду залишила соняшний і радісний спомин на довгий час.

Марія Харина

**На цьому місці подаємо звідомлення 36 Відділу СУА з Шикаго, що наспіло перед замкненням числа.**

#### ШИКАГО, ІЛЛ.

#### 3 діяльності 36 Відділу СУА

В часі ділового року наш Відділ відбував свої місячні Збори та намічував свій плян праці, а саме:

Дня 12 червня 1966 р. для роздобуття фондів підготовано **продаж печива**, де кожна Союзника подарувала до Відділу домашнє печиво та й інше, включно з голубцями й варениками.

Того ж самого дня наш Відділ СУА разом з іншими взяв участь у зустрічі, щоб спільно привітати почесну голову СУА п-ні Олену Лотоцьку. На 37 членок нашого Відділу на Зустрічі було присутніх 29, деякі зі своїми чоловіками. Про цю Зустріч уже була мова в нашому журналі.

Дня 10. липня 1966 р. влаштовано **пікнік** у міському городі, де членки Відділу мали можливість серед чудової природи, під крилатими дубами, зустрітись із своїми й іншими парохіянами, та провели гарно час.

Дня 11. вересня 1966 р. відбулась друга з черги **продаж печива**.

В неділю, дня 2. жовтня 1966 р. в залі парохії Різдва Пр. Діви Марії зібрались членки 36 Відділу СУА у святочному настрою, щоб привітати нашу дорогу гостю п-ні Стефанію Пушкар, голову СУА і п-ні Любу

Шандра, голову Окр. Ради СУА в Шикаго. **Зустріч** цю обговорювано й підготовлювано на місячних сходинах Відділу. Ціллю цієї зустрічі було запізнатись із членством та обговорити дальший плян праці й розвитку нашого найстаршого Відділу СУА в Шикаго.

Ми всі засіли при гарно прибраних столах. Перед обідом відмовили молитву „Отче наш“. Голова Відділу п-ні Володимира Гут представила дорогих гостей. Після обіду забрала слово п-ні Л. Шандра. В своїй промові підкреслила великий вклад праці наших піонерок, основниць нашого найстаршого в Шикаго 36 Відділу СУА, складаючи їм за це щирю подяку. Праця та не пішла надаремне, бо Відділ росте і розвивається. Особливу увагу ми повинні спрямувати на молодь, а в тому на дітей від 3 до 5 років, піклуючись дитячим садочком.

Відтак промовляла голова СУА п-ні Стефанія Пушкар, яка говорила про організаційні справи СУА, виховання молоді, суспільної опіки і зв'язків з американськими жіночими організаціями. Дальше поінформувала про свою участь у Конгресі Міжнародної Жіночої Ради в Тегерані.

Після доповідей забирали слово поодинокі членки. Окрему увагу присвячено порушеній справі виховання молоді. У нашій громаді на Півдні-Шикаго, де існує наш Відділ, справа виховання дітей і молоді концентрується при парохії, де при цілоденній народній школі існує садочок, до якого посилають щоденно батьки своїх діточок, а старші діти ходять до Школи Українознавства при Осередку СУМА ім. полк. І. Богуна, що має також своє приміщення в парохіяльній школі. Замітним є факт, що діти наших членок Союзнок, навіть народжені тут, в Америці, вже в третьому поколінні виховуються в українському дусі. До таких належать внуки нашої членки-основниці бл. п. Анни Брудної, а діти її дочки п-ні С. Овчарчин, що всі четверо є членами СУМ-івського хору, говорять і співають українською мовою. Дальше — доня п-ства Маланчуків, Дарія, ше в дитячому віці відчитувала реферати на Шевченківській та інших імпрезах, доня п-ства Свірських, Леся, була членкою танцювального ансамблю СУМА, що виступав на міжнаціональній (Докінчення на обгортці)

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1967



П. Щуровська

# Моя музична освіта

## I.

По скінченні освіти в середній школі опинилась я на порозі самостійного життя. Здавалося воно мені таким привабливим, вільним, повним краси! Дев'ять (з підготовною клясою) років навчання в „закритому учбовому закладі“, як називали тоді школу з пансіоном під доглядом виховного персоналу, де все було розмірене, розраховане, ніби у військовій школі, відокремлювали пансіонерок від дійсного життя з його незбаганими позитивними і негативними сторонами.

В родині були батько і мати — обидвоє похилого віку — поважно хворі. Кожного дня міг настати фатальний кінець дотеперішнього щасливого родинного життя. Батьки, відчуваючи наближення цього сумного факту неможливої дійсності, старалися якнайшвидше „пристроїти“ дитину, що могла залишитися сиротою, непристосованою до самостійного життя і фінансово незабезпеченою. Це дуже їх турбувало і гнітило. Їм здавалося, що найкращий засіб дальшого забезпечення — це віддати дочку заміж. Однак, такого жениха, якого вони бажали б для своєї дитини, не було на прикметі. А знову ж таки тримати дівчину біля себе в глухому селі теж не хотілося. Батьки не мали нічого проти того, щоб я вчилася далі, але страх перед спокусами самостійного життя на приватному помешканні не дозволяв їм на влаштування мене на такому помешканні.

Та на допомогу в розв'язанні цієї проблеми прийшли слідуєчі обставини. Мене, як визначну ученицю, що до того була ще й серйозної, зосередженої вдачі, далекої від молодечої одчайдушності, школа залишила в ролі т. зв. „пепінєрки“, полишаючи мені догляд над приготуванням завдань пансіонерок у грі на фортепіано. Праця була неважка. Моїм обов'язком було розподілити поміж ученицями години підготовної праці на кількох фортепіано, що були в школі до розпорядимості дітей, слідкувати, щоб цих годин учениці дотримувались, приготуваючись до наступних годин, та доглядати, щоб інструменти зберігалися в доброму стані. Це була праця кількох годин на день — а саме — між 4 і 8 годинами вечора. Решту вільного часу я могла використати за своїм бажанням, включно до студій на вишій школі. За цю працю забезпечувалося мені помешкання, харчі і 8 рублів 33 к. місячної платні, що їм мені вистачало на мої невибагливі потреби відвідин концертів, театру та ін. Така служба моїм батькам була до вподоби, бо вона все ж таки обмежувала до певної міри мою „свободу“, і я знову ж таки до деякої міри була під доглядом „начальства“. А мені це теж подобалося, бо я була непереобтяжена працею і майже цілий день і вечір була вільною. А го-

ловне та чарівна свобода! У свій вільний час можеш іти куди хочеш, чи то до бібліотеки, чи на прогулянку, чи просто швендяти по вулицях Києва, що для мене були так само невідомі і цікаві, як для кожної новоприбулої людини, хоч я й жила в цьому місті вже 9 років. Отже, я залишилася пепінєркою і таким робом стала вперше лицем в лице зі справжнім життям, в якому повинна була сама розібратися, сама з ним ознайомитися, сама збагнути злигодні життя, до якого я була практично так мало пригтована.

На перших кроках цього самостійного життя я стала роздивлятися навколо очима несвідомої дитини. Перш за все мене цікавив зовнішній вид Києва. Її годинами ходила вулицями великого міста, де кожна дрібниця здавалась мені такою цікавою. Я могла подовгу простоювати біля вітрин магазинів і подивляти гарні речі, виставлені в них. Вуличний рух мене лякав: я іноді з страхом простоювала деякий час на краю тротуару, боячись перейти на другий бік вулиці. В неменшій мірі привертало до себе мою увагу вуличні стовпи з афішами, біля яких я теж з охотою могла простоювати довший час, студіюючи оголошення про концерти, театральні вистави, знайомлячись з іменами виконавців і т. ін. При цьому я часто ловила себе на захоплюючому почутті свободи, волі, що хвилювало мою душу. Часто приходило на думку порівняння самої себе з пташкою, щойно випущеною з клітки. Тоді вперше я гостро відчула розкіш необмеженої свободи, бодай в годинах, нев'язаних службою. Яке це прекрасне почуття! . .

Які чудові переживання супроводжали мене, коли охота завела на прогулянках на Володимирську гірку або до парку Купецького чи Царського! Чарівний вигляд на Дніпро, на його лівобережні простори, що губилися в блакитній далечині, покриті безкраїм зеленим килимом. Старші люди часто годинами простоювали, спостерігаючи величавий спокій повільної течії води, на якій час від часу з'являлися маленькі пароплавчики — „копеечки“ — як їх тоді звали, що перевозили людей на протилежний берег, т. зв. Труханів острів. Там містилося невелике селище з оригінальними хатками на палях.

Треба сказати, що того часу пологі береги Дніпра біля Києва зовсім не були штучно підвищені й зміцнені, так що весною при розливі ріки вода вільно виступала з берегів і розливалась широко-далеко, особливо на Лівобережжі, утворюючи величезне море навкруге і затоплюючи далекі простори. Однак, людське прагнення жити поблизу великого міста не спиняється перед природними стихіями, тільки змушує людей забезпечувати свої хати вимирами розуму. Труханівські мешканці придумали за-

хорону від розливу ріки — спорудженням хатів на палях. Але іноді розлив Дніпра був остільки повноводним, що вода досягала людських мешкань, не зважаючи нінащо. Правому берегу, досить крутому і подекуди зміцненому упорядкуванням узбережжя, розлив не загрожував у такій мірі. Але яке величне було гідюище пробудженої від зимового сну і скованої перед тим товстим шаром льоду величавої ріки! Здебільшого чомусь-то льодохід починався вночі. Як тільки лід починав тріскатись, весь Київ наповнювався оглушливим гуркотом, що його можна було б порівняти з гарматними вибухами. Такої ночі мало хто спав у Києві, а зацікавленці, що по певних прикметах уже передбачали близький льодохід, днями й ночами простоювали на Володимирській гірці і взагалі на всіх приступних місцях крутого правого берега Дніпра, щоб насолоджуватися грізною, але такою величною і могутньою картиною. А як лід пішов, — справді, не можна було очей відірвати від того, ще недавно такого поважного, спокійного дідуся-Дніпра, що мчав тепер, як знавісний, в дальчінь свої каламутні, бурхливі води. Принагідні глядачі доггими годинами стояли на підвищених місцях крутого берега, здебільшого мовчки, заглиблені у споглядальному роздумі. Велична картина могутнього розлитого Дніпра, справді, кожного примушувала замислитися над людською нікчемністю перед лицем незабгненних сил природних стихій. А що ж говорити про наївну мрійливу велику дитину, якою я тоді була?

Якраз саме через свою непристосованість до боротьби з життям, кожне могутнє чи то явище природи, чи виявлення людського таланту, чи сили розуму кидали мене в безодню різних думок, між якими мало було таких, що надавали мені сили і самовпевненості. Сила цих думок, що плетеницею обтяжувала мій мозок, викликала в мені тільки самобичування і примушувала сторонитися людей, залишаючи мені тільки поле спостережень. Вроджене прагнення до краси й інстинктовне її розуміння примушувало мене до розшуків цієї краси і сліпого підкорення їй. Я часто спостерігала, що між людьми велику роллю відігравала зовнішня привабливість. Знаючи, що доля не збагатила мене цим даром, і бачучи, як мої товаришки використовують цей дар у товариському житті, я і не намагалася штучно себе прикрашати, що, звичайно, далеко не сприяло моему зовнішньому успіхові серед товариства сильнішої статі. А тому різні забави, зокрема танцювальні вечірки, різного роду товариські прогулянки та розваги були для мене повиті таємничою пеленою, за яку мені, мовляв, не проникнути. Мої ровесниці-товаришки бавилися, гуляли, закохувалися, покоряли серця молодих людей, — але я стояла збоку, хоч як часто хотілося й мені пожити таким самим життям і поринути в молодечий вир веселості й безжурності. Коротко, — я не мала успіху серед молоді, тим більше, що з дитинства мені прищеплювали серйозність, вдумливість і рівноваженість, а цього молодь сторонилася. Тимто я здебільшого зосереджувалася на своїх внутрішніх переживаннях, аналізувала своє „я“ і часто заходила вбезвихідь, шукаючи можливості приєднатися до

життя молоді. Мені ж не менше, ніж іншим молодим людям подобались той самий рух, і танець, і легкий флірт, і взагалі інші молодечі забави.

Пізніше мої спостереження над течією людського життя й його прагнень навчили мене вбачати в існуванні живих істот не тільки ідеали, але й природні інстинкти. Я побачила, що не лиш краса зовнішності приносить, хоч би й поверховий, успіх у суспільстві, але й уміння пристосуватися до середовища, в якому обертаєшся. Треба лиш навчитися своєчасно й відповідно налічити маску на себе, бо людям у ширшому розумінні цього слова нема діла до того, чим ти живеш і як задивляєшся на світ. Я довго і вперто випрацьовувала в собі це, свого роду акторство, зате потім великими ковтками пила з келиха своїх психологічних досягнень, хоч як іноді бувало від того на душі бридко. А що до чоловічої статі, то тут можна було іноді заграти й на інстинктах, і це часом робило більше враження, ніж холодна зовнішня краса. Цю всю „життєву науку“ я досконало зрозуміла і простудіювала значно пізніше, коли доля мене покликкала до ближчого стосунку з чоловіками на полі мистецтва. Шкода тільки було багатьох втрачених молодих літ, гірких розчарувань та забруднення краси й піднесеності, що як святиня зберігалися в чистій молодій душі. На підставі такого висновку нерідко виникало у мене озлоблено-сатиричне відношення до слабодухих чоловіків, що їх можна було без особливого старання підкорити своїй волі й жіночим примхам. А таких було більшість на моему життєвому шляху.

## II.

А тим часом у нашому родинному житті все йшло до неблаганного кінця. Мати хворіла все більше й більше, у батька стався вибух крові, що мало не коштував йому життя. Цікаво, як іноді підсвідомий інстинкт може допомогти захоронити людське життя. Мати моя ціле життя терпіла від наслідків своєчасно не зробленої операції пупкової грижі. Вона, бідна, весь час примушена була носити примітивний бандаж, яким вдавлювала свою грижу. Цим поясом-бандажем вона вирила собі глибоку, майже в два пальці виїмку в поясі. Це була дуже болюча річ, особливо, коли приходилося міцніше стягнути поворозки бандажу. Щоб збутися цієї неприємної частини одягу і взагалі уникнути небезпеки ускладнень у животі без носіння бандажу, треба було зробити операцію, яка навіть на ті часи не була особливою проблемою. Однак, мати так панічно боялася операції, що ніякі вмовлення на неї не впливали. Двадцятьп'ять років вона мучилася з тією хворобою, щоб нарешті піддатися їй. В кожному випадку протягом цих довгих років вона не могла зробити кроку без свого нещасного бандажу. Тим часом батько внаслідок перенесеного замолоду плеврити мав зміни в плеврі і частково на легенях. Крім того в старшому віці приєднався до всього артеріосклероз та енфізем легенів. Тільки завдяки помірно спокійному життю, яким мати старалася його оточити, віддалялася катастрофа.

(Продовження буде)

## НАШІ СВІТЛИЧКИ

(Докінчення зі ст. 11-ої)

ської. Приміщення Світлички в церковній залі. Оплата вносить 1 дол. за дитину на місяць (кошти сніданку).

**57 Відділ**, Ютика, Н. Й. Світличку засновано 1960 р. Діти сходяться що суботи на 3 години. У цьому році записаних 16 дітей. Світличкою опікуються пп. Звенислава Карп'як і Люба Яремак, вих. референтки.

**70 Відділ** ім. Віри Бабенко в Пассейку, Н. Дж. Світличку засновано восени 1966 р. Діти сходяться що суботи на 3 години. У цьому році записаних 12 дітей. Світличку провадить п-ні Оля Гнайтеко при допомозі п-ні Галини Бобеляк, вих. референтки. Приміщення в будинку Української Централі. Місячна оплата 3.00 дол. за дитину.

**74 Відділ** ім. Олени Теліги у Шикаго, Ілл. Світличку засновано у 1964 р. Діти сходяться що суботи на 3 години. У цьому році записаних 10 дітей. Світличку провадить п-ні Марія Вислоцька, яка є рівночасно вих. референткою Відділу. Приміщення Світлички в церковній залі. Оплата вносить 5 дол. за дитину місячно.

**79 Відділ** ім. Н. Кобринської у Воррені, Миш. Світличку засновано у 1966 р. Діти сходяться у вівторок і четвер на 3 години. У цьому році записаних 14 дітей. Світличку провадить п-ні Мирослава Бараник при допомозі вих. референтки п-ні Катрі Сливки. Приміщення Світлички у парохіяльній школі. Оплата вносить 4.50 за дитину місячно.

**78 Відділ** ім. Олени Степанів у Вашингтоні, Д. К. Світличку засновано у 1964 р. Діти сходяться що суботи на 3 години. У цьому році записаних 13 дітей. Світличку провадить п-ні Віра Джулинська, від січня ц. р. п-ні Марта Андрюк при допомозі вих. референтки п-ні Х. Кебузинської. Приміщення Світлички в церковній залі. Оплата вносить 4 дол. місячно за дитину.

**81 Відділ** ім. Олени Степанів у Дітройті, Миш. Світличку засновано у 1964 р. Діти сходяться що суботи на 3 години. У цьому році записаних 22 дітей. Світличку провадить п-ні Тарнавецька. При-

## ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

(Докінчення зі ст. 12-ої)

час хвороби і з великим жалем провели його на вічний спочинок.

Покійний полишив у великому смутку дружину Олександрю, активну членку 59 Відділу СУА. 59 Відділ всіми силами старається тепер підтримати її на дусі, щоб вона не відчувала так прикро своєї самоти. Це відчуття ділить із нею вся українська громада Балтимору, яка втратила в Покійному ревного освітнього діяча. Вічна Йому пам'ять!

### 59 Відділ СУА у Балтиморі

Рідні Покійних та 23 і 59 Відділам СУА щире співчуття висловлює  
**Екзекутива СУА**

## ШИКАГО ІЛЛ.

(Докінчення зі ст. 38)

них імпрезах, а доня п-ства Свободянів, Галюся, виступала з рефератами й деклямаціями на сцені.

Дорогим гостям зложила подяку голова Відділу п-ні Володимира Гут, а відтак усі відспівали „Многая літа“ для пп. С. Пушкар і Л. Шандри та для 36 Відділу СУА.

Дня 22. жовтня 1966 р. відбулась забава нашого Відділу, де членки мали можливість зустрітись з іншим громадянством і провели гарно час.

Дня 11. грудня 1966 відбулась третя з черги продаж печива, в такій самій формі й цілі, як дві попередні.

Відділ був у постійному зв'язку з Округною Радою СУА в Шикаго і брав участь у її засіданнях через свою делегатку.

**Наталка Харів**

пресова референтка

## ПОДЯКА

Оцим складаю сердечну подяку членкам 44 Відділу СУА за те, що виявили для мене стільки уваги під час моєї хвороби. Особливо дякую голові Відділу п-ні Галині Царинник та референткам сусп. опіки пп. Вікторії Бузан та Ользі Сас. Їхні часті відвідини, їх матеріальна допомога та їх велика увага, яку вони мені проявили, були і є для мене великою підтримкою. Цією дорогою передаю їм та всім членкам 44 Відділу сердечне спасибі!

**Марія Вовк, Филадельфія**

міщення Світлички в парохіяльній школі. Оплата вносить 5 дол. місячно за дитину.

## Центрاليا одержала

від 23. листопада 1966 до 28. січня 1967 р.

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

|                             |       |
|-----------------------------|-------|
| Від. 4 Нью Йорк             | 20.00 |
| „ 23 Дітройт                | 10.00 |
| „ 26 Гемтремк               | 25.00 |
| „ 28 Ньюарк                 | 10.00 |
| „ 29 Шикаго                 | 10.00 |
| „ 33 Клівленд               | 25.00 |
| „ 44 Филадельфія            | 5.00  |
| „ 63 Дітройт                | 10.00 |
| „ 70 Пассейк                | 10.00 |
| „ 73 Бриджпорт              | 20.00 |
| „ 90 Филадельфія            | 5.00  |
| Марія Савчин, Филадельфія   | 6.00  |
| Марія Малевич, Питтсбург    | 5.00  |
| Д-р М. Танчак-Дицьо, Лютон  | 5.00  |
| Д-р Є. Єржківська, Сиракузи | 5.00  |
| Станислава Гребеняк         | 5.00  |
| В. і А. Вокер, Дітройт      | 5.00  |

По 3 дол. — Євгенія Іванович, Чілікот, Марія Палідвор, Нью Йорк, Михайлина Городиська, Шикаго, Юлія Кучер, Питтсбург.

2.50 — Тетяна Янківська, Мінеаполіс.

По 2 дол. — Олена Моляша, Филадельфія, Надія Гафткович, Гартфорд, Люба Дребич, Бронкс, Богданна Титла, Гешрун Гейтс, Катерина Бук, Пассейк, Оксана Колісниченко, Мінеаполіс, Оксана Личковська, Ст. Пітерсбург, Ярослава Попович, Вудгевен, Ірина Рудик, Бруклін, Пелагія Кулик, Рочестер, Ірина Дзедзик, Мейплвуд, Анна Івасів, Форт Ірі, Дарія Самотулка, Принстон, Анна Никифоряк, Нью Йорк.

По 1 дол. — Галина Рябокiнь, Ст. Пол, Тетяна Горащенко, Мирослава Белей, Ірина Білінська, Марія Івахів, Ангела Банах, усі з Филадельфії, Марія Гороховська, Торонто, Марія Вузович, Євгенія Мисько, обидві з Шикаго, Євгенія Кикiш, Олена Куницька, Ольга Овсянецька, всі з Нью Йорку, Ірина Ракуш, Маямі, Анастазія Королишин, Софія Вергун, обидві з Дітройту, Стефанія Цегельська, Анна Панас, обидві з Клівленду, Софія Прокоп, Палмерстон, Ольга Бараник, Велеслей, М. Набережна, Скарборо, Ольга Кузів, Ваяндот, Анастазія Забродська, Лесінг, Дора Сасик, Елмвуд Парк, Оксана Сасик-Куликівська, Парк Рідж, Євгенія Боднарчук, Нью Гейвен, Стефанія Євчук, Бінгемтон, Ольга Лаба, Амстердам, Антоніна Купчак, Лембертсвил, Іванна Витвицька, Нюрнберг.

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“

|                 |       |
|-----------------|-------|
| Від. 4 Нью Йорк | 15.00 |
| „ 24 Елизабет   | 50.00 |

2nd CLASS POSTAGE  
PAID AT PHILA., PA.

Return to "OUR LIFE" Magazine  
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.  
RETURN POSTAGE GUARANTEED

|                          |        |
|--------------------------|--------|
| „ 28 Ньюарк              | 103.00 |
| „ 34 Коговз              | 30.00  |
| „ 43 Филадельфія         | 45.00  |
| „ 44 Филадельфія         | 10.00  |
| „ 44 Филадельфія, збірка | 46.40  |
| „ 47 Рочестер            | 119.00 |
| „ 55 Лос Анджелес        | 5.00   |
| „ 57 Ютика               | 10.00  |
| „ 63 Дітройт             | 66.00  |
| „ 64 Нью Йорк            | 100.00 |
| „ 66 Нью Гейвен          | 25.50  |
| „ 70 Пассейк             | 50.00  |
| „ 71 Джерзі Ситі         | 30.00  |
| „ 76 Воррен              | 16.00  |
| „ 82 Бронкс              | 15.00  |

О. і Я. Чипак, Н. Мечник, Петерсон 25.00  
Текля Єзуско, Ст. Луїс 10.00  
Ярослава Цегельська, Парма 5.00  
З. і М. Луцєві 5.00  
З. і Т. Савицькі, Ютика 5.00  
Марія Кобильник, Филадельфія 5.00  
Олена Моляца, Филадельфія 3.00  
Ярослава Дереш, Лудлов 2.45  
По 2 дол. — Стефанія Лісікевич,  
Воррен і Люба Дребич, Бронкс.

#### ВИХ. ФОНД ІМ. Г. РАКОЧОУ:

|                              |       |
|------------------------------|-------|
| Від. 22, Шикаго              | 5.00  |
| Оксана Рак, Лонг Айленд Ситі | 10.00 |
| Л. Бурачинська, Филадельфія  | 5.00  |

#### ФОНД ЗВ'ЯЗКІВ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:

|                |       |
|----------------|-------|
| Від. 28 Ньюарк | 25.00 |
| „ 33 Клівленд  | 25.00 |

#### СТИПЕНДИЙНИЙ ФОНД ІМ. О. ГОРДИНСЬКОЇ

|                |       |
|----------------|-------|
| Від. 61 Випані | 25.00 |
|----------------|-------|

#### ДІМ ДЛЯ СТАРШИХ:

|                          |        |
|--------------------------|--------|
| Від. 34 Коговз           | 100.00 |
| Марія Малевич, Питтсбург | 10.00  |
| Олена Волошин, Бруклін   | 5.00   |

#### НА УКР. ІНВАЛІДІВ:

|                 |       |
|-----------------|-------|
| Від. 38 Ленсінг | 15.00 |
| „54 Вилмінгтон  | 30.00 |

#### УКР. КАТОЛ. УНІВЕРСИТЕТ У РИМІ

|                             |        |
|-----------------------------|--------|
| Від. 10 Филадельфія         | 100.00 |
| О., Б. і О. Беймуки, Денвер | 10.00  |

#### НТШ САРСЕЛЬ:

|                  |       |
|------------------|-------|
| Від. 33 Клівленд | 25.00 |
| „ 49 Бофало      | 50.00 |

З подякою,

Ірина Качанівська, секретарка  
Анна Сивуляк, касієрка

УВАГА! ВІДДІЛИ СУА!

## ПОРТРЕТИ наших ВИДАТНИХ жінок

Олени Пчілки  
Лесі Українки  
Ольги Кобильянської  
Наталії Кобринської  
Св. княгині Ольги  
Уляни Кравченко  
Олени Кисілевської  
Олени Степанів

Розмір 20" x 16" на твердому  
картоні

— Ціна по \$7.00 за портрет —

Можна замовити в ЦЕНТРАЛІ СУА.



## SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF  
**LESYA UKRAINKA**  
Translated by Percival Cundy  
Foreword by Clarence A. Manning

ЗАМОВЛЯЙТЕ

## Курс Учительок Дошкілля

Збірник програми і доповідей

— Ціна 2.50 дол. —  
Замовляти в Централі СУА

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПІДРУЧНИКИ

## Дитяча світличка

укладу Ірини Пеленської  
Весняний цикл, 16 лекцій  
разом із частиною

## „Дитячі пісні“

із збірничками: Зима, Золоте  
павутиння, Веселий струмок,  
Срібна зірка, Проліски, Осін-  
не листя, Шебетали пташеч-  
ки, Снігова баба.

Ціна одного циклю із збірничками  
(5 прим.)

**3.50 дол.**

Замовляти в адміністрації  
„Нашого Життя“.

Вже вийшла книжка

## ВИХОВНИЦЯ ПОКОЛІНЬ

із життєписним нарисом

Константи Малицької

Вміщає численні спогади сучасників  
Видання СФУЖО

Замовляти в канцелярії СФУЖО

Ціна 2 дол.

НОВИЙ АЛЬБОМ УЗОРІВ

## Українські

## Народні Вишивки

Видання СУА

Серія 3

Десять таблиць узорів

Взори з Полтавщини, Київщини,  
Буковини, Яворівщини, Гуцульщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі СУА